

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

มีนาคม 2563

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
มีนาคม 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Curriculum Development on History Subject for 9th
Grade Students

Thanchanok Wongbanmai

A Thesis Submitted in partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education Program (Curriculum and Instruction)
faculty of Education Uttaradit Rajabhat University

March 2020

Copyright of Uttaradit Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง
การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ของ

ชญชนก วงษ์บ้านใหม่

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ แก้วนุช)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานี แสงหิรัญ)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำขาด)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์และเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำขาด)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพกา ธรรมสิทธิ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้วิจัย	ธัญชนก วงษ์บ้านใหม่
ปริญญา	หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการใช้หลักสูตรและศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 61 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดด้านความรู้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์เป็นหลักสูตรแบบอิงมาตรฐาน ประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ 1. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ 2. วิธีการทางประวัติศาสตร์ 3. พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ในโลก 4. การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการใช้หลักสูตร ด้านความรู้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านทักษะการปฏิบัติงานนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.30 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ด้านคุณลักษณะ นักเรียนมากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบและมีความสามัคคี นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร, รายวิชาประวัติศาสตร์

Abstract

Title	Curriculum Development on History Subject for 9 th Grade Students
Author	Thanchanok Wongbanmai
Degree	Master of Education Program (Curriculum and Instruction)
Advisor	Assistant Professor Dr. Udom Khamkhad
Co-Advisor	Associate Professor Boonmun Thanasupawat

The purposes of this research were to develop a curriculum, examine the result of curriculum implementation, and study the student satisfaction of history subject curriculum. The population of this research was 61 students of 9th grade from Phra Mae Ya School Network Group of Secondary Education Service Area Office 38, Si Samrong District, Sukhothai Province. The sample selected by purposive sampling method was 18 students of 9th grade of Wang Thong Wittaya School. The instruments used were an achievement test, a performance skill evaluation form, a desirable characteristic form and a satisfaction survey. The percentage, mean, standard deviation and t-test were the parameters used for statistical analysis.

The results revealed that the history subject is a standards-based curriculum which contains 4 units, namely Important Historical Events, Historical Method, Social, Economic and Political Development in Different Regions of the World, and Change Leading to Cooperation and Conflict in 20th Century, with 20 hours of learning duration. The statistical analysis shows that the appropriateness of the curriculum and lesson plan is at the highest level. In term of learning achievement, the average score of post-learning is statistically significantly higher than that of pre-learning at 0.05. Moreover, the mean score of the performance skill of the students is at 88.30% which is higher than the criteria. It also shows that more than 90% of the students possess desirable characteristics in the aspects of love of nation, religion and king, dedication and commitment to work, cherishing Thai-ness, avidity of learning,

responsibility and unity. In addition, the student satisfaction of the history subject curriculum is at the highest level.

Keyword : Curriculum Development, History Subject

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์บุญมั่น ธนาศุภวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ ตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จ ด้วยความเอาใจใส่ อย่างดียิ่งเสมอมา

ขอขอบคุณครูสุธารัตน์ จุลญาตี ครูรุ่งนภา นาคกล และครูพรณี ภาภูตานนท์ สังกัดโรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำ ทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

ขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ที่ให้ความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวที่สนับสนุนและคอยให้กำลังใจอยู่เสมอ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจทำงานได้จนประสบความสำเร็จ ดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้

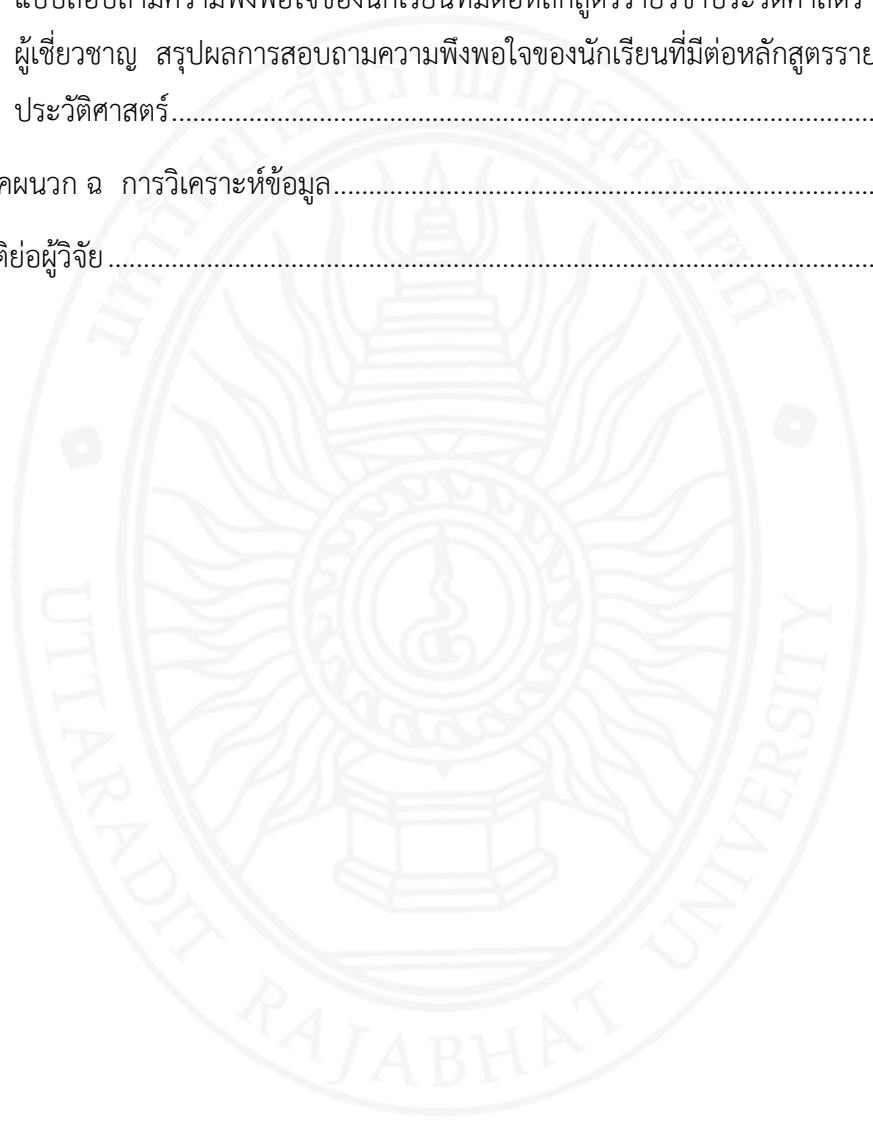
ธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
สาระสำคัญของสาระประวัติศาสตร์.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร.....	10
การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์.....	19
แผนการจัดการเรียนรู้.....	24
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	30
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	31

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	38
แบบแผนการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
การสร้างและการหาคุณภาพของหลักสูตร	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
การอภิปรายผล	56
ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	63
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	64
ภาคผนวก ข สำเนาหนังสือราชการ	66
ภาคผนวก ค หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ตัวอย่างแบบ ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดย ผู้เชี่ยวชาญ ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชา ประวัติศาสตร์ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ ...	70
ภาคผนวก ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความสอดคล้อง IOC ของ แบบทดสอบ ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ ผลการวิเคราะห์ค่ายาก	

ง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	134
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อความคำถามกับประเด็นหลักที่ต้องการวัดของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ สรุปผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์.....	151
ภาคผนวก ฉ การวิเคราะห์ข้อมูล.....	157
ประวัติย่อผู้วิจัย	162

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย.....	46
ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการประเมิน ดังนี้.....	48
ตารางที่ 3 ผลการทดสอบด้านความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้.....	50
ตารางที่ 4 แสดงคะแนนทักษะการปฏิบัติงานในหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.....	51
ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	52
ตารางที่ 6 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย	53

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ ได้พัฒนาการ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่แสดงให้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ช่วยให้มนุษย์
รู้จักตัวเอง ทำให้รู้บางสิ่งบางอย่างเกี่ยวกับขอบเขตของตน เกิดความเข้าใจในมรดกวัฒนธรรมของ
มนุษยชาติ ความรู้ ความคิดกว้างขวาง ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และเข้าใจคุณค่าสิ่งต่าง ๆ ในสมัย
ของตนได้ ประวัติศาสตร์เป็นเหตุการณ์ในอดีตที่มนุษย์สามารถนำมาเป็นบทเรียน และ ประยุกต์ใช้
ในกระบวนการแก้ไขปัญหา และวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักจริยธรรม คุณธรรม และ
ตราบใดที่มนุษย์ยังมีชีวิตจิตใจ มีความรู้สึกนึกคิด และมีการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ
ประวัติศาสตร์จึงย่อมมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์เรื่อยไป เพราะประวัติศาสตร์เปรียบเสมือน
ประสบการณ์ในอดีตอันมีค่าที่มนุษย์สร้างมา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1)

การเรียนการสอนรายวิชาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเห็นได้จาก
ในพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่พระราชทานแก่พสกนิกร
ในวันคล้ายวันพระราชสมภพ เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2551 ตอนหนึ่งว่า

“...แต่น่าเสียดายตอนนี้ท่านนายก เขาไม่ให้เรียนวิชาประวัติศาสตร์แล้วนะ ฉันไม่เข้าใจ
เพราะตอนที่ฉันเรียนอยู่สวีเดนแลนด์ ก็แสนไม่มีประวัติศาสตร์อะไร เราก็ต้องเรียนประวัติศาสตร์
แต่ก็ต้องเรียนประวัติศาสตร์ของสวีเดน แต่เมืองไทยนี้ โอ้โฮ บรรพบุรุษเลือดทาแผ่นดิน กว่าจะมาถึง
ที่ให้พวกเราอยู่กันอย่างสบาย มีประเทศชาติเนี่ย เรากลับไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์ ไม่รู้ว่าใครมาจาก
ไหน เป็นความคิดที่แปลก อย่างที่อเมริกา ถามไปเขาก็สอนประวัติศาสตร์ สอนประวัติศาสตร์
บ้านเมืองของเขาที่ไหน ประเทศไหนเขาก็สอน แต่ประเทศไทยไม่มี ไม่ทราบว่าเป็นดินนี้มันรอดมาอยู่
จนบัดนี้ได้เพราะใครหรืออย่างไรกัน โอ้โฮ อันนี้น่าตกใจ...” (กรมวิชาการ, 2554, น.4)

จากพระราชเสาวนีย์ ดังกล่าว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และรุกเร้าให้นำ
ประวัติศาสตร์ชาติไทยมาจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง เพราะปัญหาเรื่องของชาติบ้านเมือง
ถูกละเลยมาเป็นเวลานาน และเห็นได้ว่าพระองค์ทรงเป็นเด็กไทยที่ไม่รู้ความเป็นมาของชาติไทย
ไม่รู้ว่าบรรพบุรุษเสียสละเหน็ดเหนื่อยเพียงใด เพื่อให้เราได้อยู่อย่างสบายถึงทุกวันนี้ แม้แต่ผู้ใหญ่ให้
เราสรุปความเป็นมาของไทยยังเราไม่รู้ถูกละเลย (กรมวิชาการ, 2554, น.4)

ดังนั้นการที่จะจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ให้บรรลุ ตามพระราชประสงค์ และตรงตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาได้ ครูผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์เท่านั้นที่จะช่วยพัฒนาการเรียนรู้อให้เกิดความน่าสนใจ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย ด้วยการเชื่อมโยงอดีตเพื่อให้เข้าใจเหตุการณ์ในปัจจุบัน จนนำไปสู่การแก้ปัญหาในอนาคต พร้อมกับปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกในการรักความเป็นไทย ปัจจุบันการศึกษาประวัติศาสตร์ได้มีวิวัฒนาการเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก จึงทำให้คุณค่าและความสำคัญของประวัติศาสตร์ขยายขอบเขตออกไปอย่างกว้างขวางในทุก ๆ ด้าน แต่ไม่ว่าจะสมัยใด ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต บรรยากาศและสภาพการเรียนการสอนของวิชาประวัติศาสตร์ล้วนมีปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพราะมีครูประวัติศาสตร์เพียงกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้นที่พยายามจะแก้ปัญหาโดยการพัฒนาการเรียนการสอนให้ทันสมัย เพื่อพัฒนากำลังคนของชาติให้มีคุณภาพ แต่ในทางกลับกันบุคคลที่มีหน้าที่โดยตรงไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูผู้สอนส่วนใหญ่กลับไม่ให้ความสนใจอย่างจริงจัง (เฉลิม มลิลลา นิติเชตต์ปรีชา, 2559, น. 9) สภาพที่เป็นอยู่จึงกลายเป็นที่น่าเบื่อหน่าย ลักษณะการสอนแต่ก่อนเคยเป็นอย่างไร ปัจจุบันก็เป็นเช่นนั้น จึงทำให้ผู้เรียนไม่สนใจเรียน เพราะไม่เห็นความสำคัญของการเรียนวิชาประวัติศาสตร์เท่าที่ควร ฉะนั้นควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนในชั้นเรียนและควรมีวิธีการสอนใหม่ ๆ ส่งเสริมกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนให้มากขึ้น

จากการศึกษาและสัมภาษณ์ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ทราบว่าสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้ครูผู้สอนประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เนื่องจากวิชาประวัติศาสตร์มีเนื้อหาค่อนข้างมากและกว้างเกินไป ทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจและเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจเรียน และสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งเกิดจากวิธีการสอนของครูที่ยังเน้นบทบาทให้ครูเป็นผู้ดำเนินการสอน นักเรียนจึงขาดโอกาสในการฝึกคิด ขาดโอกาสในการมีส่วนร่วมในกิจกรรม และแสดงความคิดเห็น ครูยังยึดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนแบบบรรยาย ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของโรงเรียน (โรงเรียนวังทองวิทยา, 2561, น.1-2) จากการรายงานผลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในปีการศึกษา 2553-2557 ของผู้เรียนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีผลคะแนนลดต่ำลงและเพิ่มขึ้นไม่คงที่ ซึ่งคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือนักเรียนร้อยละ 80 จะต้องมียผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม (ฝ่ายวิชาการโรงเรียนวังทองวิทยา, 2560, น.3) และจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2560 พบว่าผลการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์นี้ไม่น่าพอใจของผู้ปกครอง ครูผู้สอน ผู้บริหาร

และคณะกรรมการสถานศึกษา (โรงเรียนวังทองวิทยา, 2561, น.1-2) ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากตัวหลักสูตรของสถานศึกษาที่มีมานาน และไม่ได้รับการพัฒนา จึงทำให้หลักสูตรไม่มีความชัดเจน ส่งผลให้ต้องมี การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ในรายวิชาประวัติศาสตร์อย่างเร่งด่วน ประกอบกับนโยบายของผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองที่ต้องการให้ครูพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ขึ้นมา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

จากความสำคัญและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา และพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตรโดยศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับรายวิชาประวัติศาสตร์มาประกอบกับการจัดทำหลักสูตร อีกทั้งเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและสอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนที่สูงขึ้นตลอดจนส่งผลให้การเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร
2. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นอย่างไร
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายพระแม่ย่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 38 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 61 คน ได้แก่ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม โรงเรียนบ้านไร่พิทยาคม โรงเรียนวังทองวิทยา และโรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาตามตัวชี้วัดสาระประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้แก่ มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และมาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อหลักสูตรรายวิชา

ประวัติศาสตร์

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัยอันเดิมที่มีอยู่ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด เวลาเรียน หน่วยการเรียนรู้ การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลและอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางแผนไว้

ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ โดยวัดด้านความรู้ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน

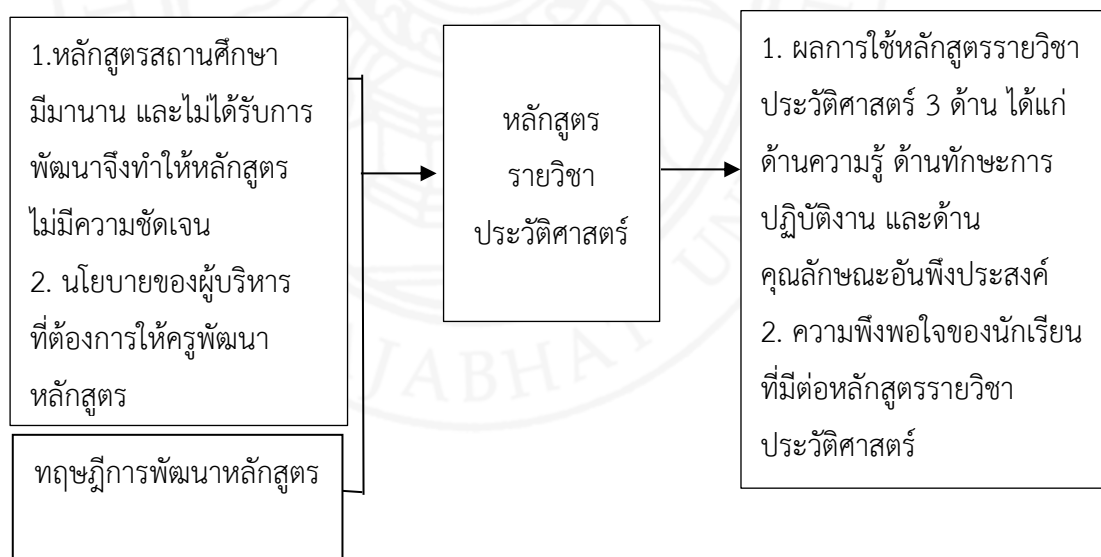
ด้านทักษะการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับกระบวนการทำงาน การแสวงหาความรู้ การนำเสนอผลงานและการทำงานร่วมกัน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้แก่ นักเรียนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงานและรักความเป็นไทย จากเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ แบบทดสอบด้านความรู้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน และแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ความพึงพอใจ หมายถึง การแสดงความรู้สึกพึงพอใจ หรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในรายวิชาต่าง ๆ ได้
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
3. ผลการวิจัยที่ได้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานด้านหลักสูตรภายในโรงเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเป็นหัวข้อไว้ดังต่อไปนี้

1. สาระสำคัญของสาระประวัติศาสตร์
2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร
3. การจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาระสำคัญของสาระประวัติศาสตร์

สาระประวัติศาสตร์ เป็นสาระหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ
ของการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนรู้จักตัวเอง เกิดความเข้าใจในมรดกวัฒนธรรมของ
มนุษยชาติ และเข้าใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ในสมัยของตนได้ ทั้งนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระประวัติศาสตร์ ได้มีการทบทวนและพัฒนาให้เกิดความเหมาะสม
และชัดเจนมากขึ้น เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนที่เป็นกำลังของชาติให้มนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้าน
ร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งเจตนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดย
มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียน และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.2-3)

การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร
ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการ
ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย
กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน ยอมรับใน

ความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของ ประเทศชาติและสังคมโลก (เฉลิม มลิลา นิติเชตต์ปรีชา, 2559, น. 9-10)

สาระประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2554, น.14-17)

1. มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทาง

ประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.3/1 วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตาม

วิธีการทางประวัติศาสตร์

ตัวชี้วัด ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

โดยมีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ตัวอย่างการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ เรื่อง “กรณีวิกฤตการณ์ ร.ศ.112”

2. ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง

3. ตัวอย่างการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนเอง

สาระสำคัญ วิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นกระบวนการในการแสวงหาข้อเท็จจริงของสังคม มนุษย์ในอดีต ซึ่งต้องอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์และการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

2. มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้าน ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถ วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัด ม.3/1 อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ใน โลกโดยสังเขป

ตัวชี้วัด ม.3/2 วิเคราะห์ผลการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้ง ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง

โดยมีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. พัฒนาการของทวีปยุโรป

2. พัฒนาการของทวีปอเมริกาเหนือ

3. พัฒนาการของทวีปอเมริกาใต้

4. พัฒนาการของทวีปแอฟริกา

5. พัฒนาการของทวีปออสเตรเลียและหมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิก

6. อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
สาระสำคัญ ดินแดนในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกต่างมีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน
ทำให้เกิดการพัฒนาความเจริญทางด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การศึกษา
พัฒนาการของภูมิภาคต่างๆของโลกก่อให้เกิดความเข้าใจในความเป็นมาของประชาชนในแต่ละทวีป
ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การพัฒนาของสังคมได้นำไปสู่ความขัดแย้งจน
ก่อให้เกิดสงคราม แต่ความเป็นที่มนุษย์ต้องอาศัยอยู่ในโลกร่วมกัน จึงก่อให้เกิดความร่วมมือ และ
ความพยายามในการขจัดปัญหาดังกล่าว เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

3. มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.3/1 วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ตัวชี้วัด ม.3/2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทย
ในสมัยรัตนโกสินทร์

โดยมีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของไทยสมัยรัตนโกสินทร์
2. การสถาปนาอาณาจักรและการประดิษฐานพระราชวงศ์
3. ปัจจัยเสริมสร้างความเจริญมั่นคงของอาณาจักร
4. บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญ และความ
มั่นคงของชาติ

สาระสำคัญ เมื่อสิ้นแผ่นดินกรุงธนบุรีใน พ.ศ.2325 พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า
จุฬาโลกมหาราชทรงปราบดาภิเษกเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี และทรงย้ายราชธานีจาก
กรุงธนบุรีมาสถาปนารัตนโกสินทร์เป็นราชธานีจนถึงปัจจุบัน โดยมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ
ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การที่ประเทศ
ไทยมีความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองสืบมาถึงปัจจุบัน เพราะความเหมาะสมทางด้านที่ตั้ง และ
สภาพภูมิศาสตร์รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และพระปรีชาสามารถของพระมหากษัตริย์
แห่งราชวงศ์จักรีทุกพระองค์

4. มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.3/4 วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

โดยมีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ความสัมพันธ์กับต่างประเทศในโลกปัจจุบัน
2. การเมืองการปกครองในสมัยประชาธิปไตย

3. ระบบเศรษฐกิจในสมัยประชาธิปไตย
4. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมในยุคประชาธิปไตย

สาระสำคัญภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 จนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยโดยมีคณะรัฐมนตรีเป็นผู้บริหารประเทศภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมืองการปกครอง การบริหารประเทศไทยของ ไทย เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์กับต่างประเทศ โดยร่วมมือกับนานาประเทศ อย่างกว้างขวาง ส่งผลให้ไทยมีบทบาทเป็นที่ยอมรับในเวทีสังคมโลกมากขึ้น

5. มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย

มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.3/3 วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

โดยมีสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. บุคคลสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย
2. ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

จนถึงปัจจุบัน

สาระสำคัญ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์นั้น เป็นสิ่งที่บรรพบุรุษไทยคิดค้นขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตและแก้ไขปัญหาเพื่อความผาสุกในช่วงก้าวเข้าสู่ยุคปัจจุบัน ซึ่งการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมในสมัยรัตนโกสินทร์ มีจุดประสงค์ที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจและเกิดความภาคภูมิใจในความเป็นไทยที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและถ่ายทอดจนเป็นมรดกตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้คาดหวังคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2554, น.18)

1. มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
2. มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์ เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์
3. รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการศึกษา และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย หลักสูตรจึงต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

ความหมายของหลักสูตร ตามทัศนะคติของนักการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้ต่างกันไป ตามความเชื่อ ความคิด ปรัชญา และมวลประสบการณ์ที่สำคัญดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, น.95) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์จากภาษาลาตินว่า “race - course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน เนื่องมาจากเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งอนาคต และในปัจจุบัน ความหมายของหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา กลุ่มวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, น.2-3) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาให้เขามีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวังไว้

Taba (Taba 1962, p10) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้

จากการศึกษา นิยาม “หลักสูตร” สรุปได้ว่า “หลักสูตร (Curriculum)” หมายถึง ศาสตร์ที่เรียนรู้เพื่อนำไปกำหนดวิธีทางที่นำไปสู่การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเพื่อการเรียนรู้ ซึ่งจัดกลุ่มได้เป็น 5 กลุ่มดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, น.10)

1. หลักสูตรเป็นผลผลิตในรูปแบบ เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือมัลติมีเดียเป็นต้น
2. หลักสูตรเป็นโปรแกรมการศึกษา โดยปกติเขียนในรูปแบบหลักสูตรรายวิชา
การจัดลำดับของมาตรฐานในการเรียนรู้ตามหลักสูตร
3. หลักสูตรเป็นความตั้งใจเพื่อการเรียนรู้ จะบอกจุดหมาย เนื้อหาสาระ มโนทัศน์ หลักการทั่วไป และผลการเรียนรู้
4. หลักสูตรเป็นประสบการณ์ของผู้เรียน มีกิจกรรม ทั้งที่มีการวางแผนและไม่ได้วางแผนไว้

5. หลักสูตรแฝง ไม่ได้เป็นหลักสูตรโดยตรง แต่จะเป็นสิ่งใดหรืออะไรก็ตาม ที่ผู้เรียน เรียนรู้ที่ไม่ได้วางแผนไว้ หรือถึงแม้จะไม่ได้เป็นความคาดหวังไว้ แต่เป็นไปได้

ความสำคัญของหลักสูตร นักการศึกษาหลายท่านได้แสดงทัศนะ และความคิดเห็น ที่เกี่ยวกับความสำคัญของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีความสำคัญอย่างไรต่อการจัดการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่ เห็นตรงกันว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนในแต่ละวัยแต่ละระดับการศึกษาได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะมีผลกระทบต่อผู้เรียนว่าควรเรียนรู้สาระการเรียนรู้อะไร มีเนื้อหาสาระมากน้อยเพียงใด จากการศึกษาเอกสารพบว่ามีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังต่อไปนี้

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวัง หลักสูตร เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้ โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญ ในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความ สนใจ และความถนัด ที่แท้จริงของตนเองและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังเป็นโครงการ แผนงาน ข้อกำหนด ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู-อาจารย์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไป ดำเนินงานสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (ชนันท์ ธาตุทอง, 2550, น. 4-5) จากความสำคัญของหลักสูตรสามารถสรุปได้ว่าหลักสูตรมีความสำคัญดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ปฏิบัติตาม และ เข้าใจตรงกัน
2. เป็นแผนการปฏิบัติงานของครูในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. เป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ
4. เป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียนตาม จุดมุ่งหมายของการศึกษา
5. เป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเพื่อให้ได้รับ ประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ชุมชน และสังคม
6. เป็นตัวกำหนดลักษณะและรูปแบบของสังคมในอนาคต และเป็นเครื่องชี้วัดความ เจริญก้าวหน้าของประเทศ
7. เป็นแผนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานตามนโยบายของการ จัดการศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตร หลักสูตรมีความสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน เปรียบเสมือนแผนที่หรือเข็มทิศที่นำทางการวัด การศึกษาให้บรรลุผล ซึ่งหลักสูตรที่ดีต้องมีความชัดเจนเหมาะสมกับผู้เรียนและสังคม จะทำให้นำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้ (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559, น.10-12)

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Curriculum Aims) คือ ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดในตัวผู้เรียน เป็นตัวกำหนดทิศทาง และขอบเขตในการศึกษาแก่เด็ก
2. เนื้อหา (Content) คือ การเลือกเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementation) คือ เป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติการจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม การดำเนินการสอนซึ่งเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงการจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน
4. การประเมินผลหลักสูตร (Evaluation) คือ เป็นการหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายหรือไม่

คุณลักษณะของหลักสูตรที่ดี ลักษณะของหลักสูตรที่ดีจะต้องนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา หลักสูตรที่ดีมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี เอกลักษณ์ของชาติเนื้อหาสาระ เรื่องที่สอนเพียงพอที่จะช่วยให้นักเรียนคิดเป็นและมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ
4. หลักสูตรที่ดีต้องสำเร็จจากการร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลดีควรจัดให้เป็น คณะกรรมการ
5. หลักสูตรที่ดีต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อไป และจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ ขาดตอนออกจากกัน
6. หลักสูตรที่ดีต้องส่งเสริมให้เด็กรู้จักแก้ไขปัญหา
7. หลักสูตรที่ดีต้องจัดประสบการณ์ที่ดีและกิจกรรมหลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือก อย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละคน
8. หลักสูตรที่ดีต้องวางกฎเกณฑ์ได้อย่างเหมาะสม นำไปปฏิบัติ และวัดประเมินผลได้อย่างสะดวก

ดังนั้นหลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะเป็นมวลประสบการณ์เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ ที่จัดให้ผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน ซึ่งประกอบด้วย ความมุ่งหมาย ของการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาและมีคุณลักษณะตาม ความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา ที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัด การศึกษา หรือกล่าวอีกในหนึ่งได้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนที่กำหนดแนวทางว่าจะสอนใคร เรื่องใด เพื่ออะไร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามาก เพราะถือเป็นเครื่องสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนานักเรียนให้มี ประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตร นักการศึกษาจึงได้ให้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้

เนตรชนก ฤกษ์หรัย (2552, น.45-46) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุงหรือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น หรือเป็นการสร้างหลักสูตรใหม่เพื่อให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตของผู้เรียน พัฒนาให้ผู้เรียนมีความเจริญทั้งด้านความรู้ ความคิด สติปัญญา รับผิดชอบตนเอง และสังคมได้

สมนึก ทองเพชร (2552, น.8) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับปรุง หรือ เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทั้งด้านสภาพ เศรษฐกิจและสังคม ให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวไว้

สุเทพ อ่วมเจริญ (2557, น.1-10) การพัฒนาหลักสูตร คือ รายวิชา และเนื้อหาที่ใช้ในการ สอนระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะสถาบันที่ทำหน้าที่ในการผลิตครู ฉะนั้นการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการสร้างและทดสอบคุณภาพของหลักสูตรที่นำวิธีการเชิงระบบมาประยุกต์ใช้ โดยเฉพาะ การนำกระบวนการวิจัยและพัฒนาใช้ในการสร้างและทดสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น

อรอนงค์ บุญแผน (2552, น.10) การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การสร้างหลักสูตรใหม่ หรือ การปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งการที่พัฒนาหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นจะต้องมีการ ใช้จริงแล้วผ่านกระบวนการประเมินหลักสูตรแล้วเห็นสมควรแล้วว่าจะต้องมีการปรับปรุง บางครั้ง หลักสูตรที่ใช้อยู่อาจจะดีอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนาเพื่อไม่ให้หลักสูตรล้าหลัง

ดังนั้นสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การปรับ แต่ง เสริมเติมต่อ หรือ การดำเนินงานอื่น ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไป และสนองต่อความต้องการของผู้เรียน อาทิเช่น การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสมบูรณ์ขึ้น เป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน

จุดมุ่งหมายของการสอน วัตถุประสงค์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล และการสร้างหลักสูตร
ขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานเลยโดยจัดให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และ
สภาพสังคม

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมาย และ
จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และเป็นการวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน
ว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมาย และจุดประสงค์จริงหรือไม่ ซึ่งหลักสูตรที่ดี และเหมาะสมจะต้องมีการ
พัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ
การปกครองของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ฉะนั้นการ
แสวงหารูปแบบหรือกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะ
รูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรนั้นเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรได้สะดวก
และรวดเร็วยิ่งขึ้น การนำรูปแบบการหรือกระบวนการพัฒนาหลักสูตรมาใช้จะต้องปรับให้เข้ากับสภาพ
ความเป็นจริงของชีวิต และสังคม

ดังนั้นจึงได้นำทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ มาใช้ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
ซึ่งมีอยู่ด้วยกันหลัก ๆ 4 ขั้นตอน (Tyler, 1949, pp.98-99)ได้แก่

1. ขั้นตอนกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งได้มา
จากผู้เรียน สังคม เนื้อหา เช่น ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลสังคม ข้อมูลเนื้อหาสาระวิชา ข้อมูลที่ได้จากการ
สังเกตของผู้สอน การสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้ปกครอง ข้อมูลจาก แบบสอบถามและทดสอบของผู้เรียน
ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ได้นำไป กำหนดจุดประสงค์ประสงค์ จากนั้น ต้องนำข้อมูลทางสังคม และข้อมูล
จากท้องถิ่นชุมชนมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนด้วย

2. ขั้นตอนการกลั่นกรอง มีความจำเป็นที่ต้องใช้พื้นฐานทางด้านปรัชญา และจิตวิทยา
มาร่วมด้วย ในด้านปรัชญานั้น ผู้สอนควรนำทั้งปรัชญาทางสังคมและปรัชญาทางการศึกษา มา
พิจารณาด้วย ซึ่งควรคำนึงถึงพื้นฐานความเป็นมนุษย์ในแต่ละคน ไม่มีข้อจำกัดทางเชื้อชาติ สัญชาติ
หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การมีโอกาสนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆของสังคม การให้
การสนับสนุนของการเปลี่ยนแปลงมากกว่ามุ่งการตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ปัญหาสำคัญต่าง ๆ
ขึ้นอยู่กับความเชื่อ และสติปัญญา มากกว่าขึ้นกับอำนาจรัฐหรือผู้มีอำนาจ ส่วนพื้นฐานทางจิตวิทยา
ซึ่งไทเลอร์ใช้ในการกำหนดกำหนดกรอบโครงสร้างของกระบวนการเรียนรู้อีกด้วย ซึ่งความรู้ทาง
จิตวิทยานี้สามารถช่วยให้เรามีความคิดเห็นที่แตกต่างในจุดหมายที่เป็นไปได้ในระยะเวลาที่ยาวนาน
 อีกทั้งยังช่วยให้ความคิดบางอย่างบรรลุผลตามจุดประสงค์ในระยะเวลาที่มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุ

3. ชั้นเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากมีการกำหนดวัตถุประสงค์ ไทเลอร์ได้ให้คำแนะนำการเกี่ยวกับเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นการบูรณาการที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการคิด ความสนใจ สังคม เป็นต้น

4. ชั้นการประเมินผล เป็นชั้นประเมินว่าในประสบการณ์จัดการเรียนรู้นั้น บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

นอกจากนี้ ไทเลอร์ได้ให้แนวคิดในการวางโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Means-Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียนว่า “หลักการของ ไทเลอร์” (Tyler’s rationale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ คือ (Tyler, 1949, p.99)

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ไทเลอร์ เน้นว่าคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ต้องเรียงลำดับกันลงมา เพราะฉะนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะคำตอบอีก 3 ข้อที่เหลืออยู่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา, 2540, น.8) ซึ่งแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เป็นไปตามลำดับขั้น โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ ศึกษาจากสังคม ศึกษาจากผู้เรียน และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่จะต้องปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การร่างหลักสูตร อาทิเช่น การกำหนดจุดมุ่งหมายการกำหนดเนื้อหาสาระ การกำหนดประสบการณ์ การเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล รวมถึงการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตร และการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ซึ่งทั้งหมดทั้งหมดต่างเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร

การใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร เป็นกระบวนการดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรไปสู่โรงเรียนและจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ฉะนั้นเมื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์แล้ว ขั้นตอนสำคัญต่อมาคือการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง

เป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน ซึ่งความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตร ที่พัฒนาขึ้น จะอยู่ในขั้นตอนการนำหลักไปใช้ ดังนั้นความสำเร็จในการใช้หลักสูตรนั้น ผู้เกี่ยวข้องในการใช้หลักสูตร ต้องทำความเข้าใจที่ชัดเจนในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ 2 กลุ่มหลักสำคัญ คือ ผู้บริหารและครูสอน ซึ่งเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง ฉะนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกคนต้องได้รับการเตรียมความพร้อมที่จะใช้หลักสูตร ทุกคนต้องรู้หน้าที่ของตนเอง ซึ่งสามารถสรุปหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในโรงเรียนโดยตรงที่ส่งผลทำให้หลักสูตรบรรลุจุดหมาย ได้แก่ ผู้บริหารและครูสอน ซึ่งมีหน้าที่สำคัญดังต่อไปนี้

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร ได้แก่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, น.20)

1. เป็นผู้นำในการใช้หลักสูตรและการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหลักสูตร
2. ศึกษาและทำความเข้าใจในหลักสูตรอย่างกระจ่างชัด สามารถควบคุมดูแลและ

ให้คำแนะนำแก่ครูสอนให้ดำเนินการจนบรรลุจุดหมายของหลักสูตร

3. กำหนดมาตรการและแนวปฏิบัติในการใช้หลักสูตร
4. จัดหาวัสดุหลักสูตรที่ทันสมัยและให้มีจำนวนเพียงพอต่อจำนวนครูสอน
5. ควบคุมดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตรสนับสนุนส่งเสริมและนิเทศการใช้หลักสูตร

และการสอน วิธีการให้กำลังใจและช่วยแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

6. ประเมินผลการใช้หลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสำหรับโรงเรียนของตน

บทบาทหน้าที่ของครูสอนในการใช้หลักสูตร ได้แก่ ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, น.20-21)

1. ใช้หลักสูตรตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ศึกษาและทำความเข้าใจองค์ประกอบของหลักสูตรทุกส่วน
3. ปฏิบัติตามแนวทางที่โรงเรียนกำหนด
4. ใช้วัสดุหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ
5. วิเคราะห์หลักสูตร แปลความและตีความหลักสูตรสู่แนวปฏิบัติและเลือกใช้วิธีการสอน

และเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

6. ประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การประเมินผลการใช้หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้หลักสูตรที่ผู้เกี่ยวข้องควรตระหนักและเห็นถึงความสำคัญ ซึ่งรูปแบบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการใช้หลักสูตร มีหลายรูปแบบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น รูปแบบการวิจัยพัฒนา รูปแบบการพัฒนาแบบผสมผสาน และรูปแบบการใช้ตัวกลางสำหรับการเปลี่ยนแปลง แต่โดยรวมแล้วโรงเรียนส่วนใหญ่มักใช้รูปแบบการเปลี่ยนแปลงภายในโรงเรียนที่ไม่มีรูปแบบตายตัว แต่จะเป็นการดำเนินการตามสภาพของโรงเรียนแต่ละแห่งที่เป็นอยู่

ดังนั้นการนำหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีการทำความเข้าใจให้ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะผู้สอนนั้นเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จึงถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะให้การนำหลักสูตรไปใช้แล้วสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ และการนำหลักสูตรไปใช้ต้องมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรโดยบุคลากรในโรงเรียนและใช้ผู้มีความรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ในการนิเทศจากภายนอกมาร่วมดำเนินการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จสูงสุดได้

การประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนในการศึกษาคุณค่าของหลักสูตรว่าดีหรือไม่อย่างไร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตรในโอกาสต่อไป ซึ่งการประเมินหลักสูตรนั้นมีระยะเวลาการประเมินแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการประเมินนั้น ๆ การประเมินหลักสูตรจึงต้องกำหนดให้แน่ชัดว่าต้องการประเมินอะไร ข้อมูลที่นำมาประเมินต้องเชื่อถือได้ และการวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างรอบคอบเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่ กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน วางแผนและออกแบบการประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รายงานและสรุปผลการประเมิน เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อไป เพราะฉะนั้นการประเมินหลักสูตรจึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้รายละเอียดและความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สงัด อุทรานันท์ (2532, น.279) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ผลที่ได้จากการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น

รุจิรี ภูสาระ (2546, น.143) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการวัดผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในเชิงปริมาณ เป็นการเปรียบเทียบพฤติกรรมกาปฏิบัติของผู้เรียนกับมาตรฐาน เป็นการอธิบายและตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรหรือเป็นการเลือกการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเรื่องหลักสูตร และการใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นต้น

ดังนั้นจากความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรต่อผู้เรียนว่ามีมากน้อยเพียงใด หลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้จริงหรือไม่ ซึ่งข้อมูลการประเมินหลักสูตรจะทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้มีคุณภาพมากขึ้น

ระยะเวลาในการประเมินหลักสูตร ได้แก่

1. การประเมินก่อนนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย เป็นการประเมินก่อนที่จะมีการใช้หลักสูตรจริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรมีส่วนประกอบครบถ้วน ชัดเจนหรือไม่ และมีคุณภาพอย่างน้อยเพียงใด
1.2 หลักสูตรมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นในแต่ละส่วนหรือไม่

1.3 หลักสูตรสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายหรือไม่เพียงใด

1.4 หลักสูตรมีความเป็นไปได้ ทันเวลาในการนำไปดำเนินการหรือนำไปใช้ไม่ เพียงใด

2. การประเมินระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินหลังจากหลักสูตรที่พัฒนาได้รับการประเมินก่อนที่จะมีการนำไปใช้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการนำหลักสูตรไปดำเนินการใช้กับกลุ่มเป้าหมายตามที่กำหนดไว้โดยในระหว่างการนำหลักสูตรไปดำเนินการใช้ก็มีความจำเป็นที่จะต้องทำการประเมินผลหลักสูตรเพื่อให้รู้คำตอบต่าง ๆ เกี่ยวกับการดำเนินการใช้หลักสูตรว่ามีผลเป็นไปในลักษณะใด

3. การประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินหลังจากหลักสูตรได้นำไปดำเนินการใช้และมีการประเมินผลหลักสูตรขณะดำเนินการตามระยะเวลาที่กำหนดไว้จนกระทั่งสิ้นสุดการดำเนินกิจกรรมของหลักสูตรแล้วก็มีความจำเป็นที่ต้องทำการประเมินผลหลักสูตรอีกครั้ง เพื่อให้รู้คำตอบต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรทั้งหมดในภาพรวมว่า ผลการใช้หลักสูตรเป็นอย่างไร ก่อให้เกิดอื่น ๆ ตามมาหรือไม่ ซึ่งเป็นการประเมินผลหลักสูตรแบบสรุปรวมยอด

4. การประเมินหลักสูตรทั้งระบบ เป็นการประเมินด้านสภาวะแวดล้อมหรือบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของหลักสูตรซึ่งจะประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรทั้งหมด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความเข้าใจว่าการประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่ซับซ้อนซึ่งต้องทำความเข้าใจให้ชัดเจนเกี่ยวกับความหมายของการประเมินหลักสูตร โดยในการประเมินหลักสูตรนั้นผู้ประเมินต้องใช้ความประณีต ละเอียดและมีทัศนคติอันกว้างขวางว่าจะทำการประเมินตรงจุดใจและในรูปแบบใด และระลึกเสมอว่าการประเมินหลักสูตรจะต้องกำหนดลงไปอย่างชัดเจนว่าจะประเมินอะไรให้แน่นอน ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลเพื่อกำหนดเกณฑ์และกำหนดเครื่องมือในการประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการประเมินจะต้องกระทำอย่างระมัดระวังและมีความเที่ยงตรง เพื่อให้ได้ผลการประเมินหลักสูตรที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ สอนให้รู้จักตนเอง รู้ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่นและประเทศชาติของตน เข้าใจพัฒนาการของผู้คนที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยตั้งแต่อดีต และความรุ่งเรืองที่วิวัฒนาการสืบทอดมาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน สร้างจิตสำนึกในความเป็นชาติ เกิดความรักความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษที่ก่อตั้งชาติบ้านเมือง ยังความเป็นปึกแผ่นดำรงเอกราชมาจนปัจจุบัน ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นนักคิด มีเหตุผล เพราะกระบวนการศึกษาทางประวัติศาสตร์ หรือวิธีการทางประวัติศาสตร์ มุ่งเสริมสร้างจิตใจให้ใฝ่รู้ โดยศึกษาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน วิเคราะห์ ถิ่นกรอง ข้อเท็จจริง และสรุปผลการสืบค้นอย่างมีเหตุผล (กรมวิชาการ, 2554, น.23-24)

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยพบว่าเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์มีดังนี้ (กรมวิชาการ, 2554, น.25)

1. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักใช้เหตุผลในการวิเคราะห์และตัดสินใจ โดยรู้จักนำเอาเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในปัจจุบันแล้วทำการวิเคราะห์ เหตุที่มากและผลที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปสู่การวางแผนอย่างรอบคอบสำหรับอนาคตต่อไป
2. เพื่อการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความคิดโดยใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจอย่างคนคิดเป็น มีความรู้ และมีทักษะในการใช้วิธีทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจถึงความจริง รวมทั้งสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตปัจจุบันได้อย่างกลมกลืน
3. เพื่อให้เข้าใจถึงความเป็นเหตุเป็นผลในสังคมมนุษย์ว่าเหตุการณ์ในอดีตย่อมมีอิทธิพลต่อภาวะความเป็นอยู่ของสังคมในปัจจุบัน และสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ก็มีอิทธิพลต่ออนาคต
4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมาของชาติบ้านเมือง เห็นความเสียสละ ความมานะบากบั่น ความพยายาม และความสามารถในอันจะก่อให้เกิดความรู้สึกรักชาติรักบ้านเมืองของตนเอง
5. เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับสิ่งที่เป็นความรู้ทางประวัติศาสตร์ และเกิดความสนุกความสนใจในการสืบค้นเรื่องราวในอดีตจากการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

จากเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับพัฒนาการของมนุษย์ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ก่อให้เกิดความรักชาติบ้านเมือง สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีวิจารณญาณ อย่างมีเหตุผลและวางแผนอนาคตได้อย่างรอบคอบ

หลักการสอนวิชาประวัติศาสตร์

ปัจจุบันการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ มีอยู่ 2 รูปแบบ (เฉลิม มลิลา นิติเชตต์ปรีชา, 2559, น.145-146) ได้แก่

1. แบบถ่ายทอดความรู้ ความคิด และประสบการณ์จากตำราให้แก่ผู้เรียน โดยผ่านทางผู้สอน ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับเอาความรู้และประสบการณ์จากผู้สอนเพียงอย่างเดียว ไม่มีโอกาส และไม่ได้เรียนรู้วิธีแสวงหาประสบการณ์อื่น ๆ โดยมีขั้นตอนจากง่ายไปหายากดังนี้

- 1.1 กำหนดให้ผู้เรียนไปอ่านและท่องจำ
- 1.2 กำหนดให้ผู้เรียนไปอ่านแล้วมาถามสิ่งที่สงสัย
- 1.3 กำหนดให้ผู้เรียนอ่าน ย่อ และสรุปสาระสำคัญแล้วจึงมานำเสนอ
- 1.4 กำหนดให้ผู้เรียนค้นหาความรู้โดยอาศัยเนื้อหาจากตำราเป็นหลัก
- 1.5 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนเนื้อหาขึ้นใหม่

2. แบบผู้เรียนแสวงหาประสบการณ์ความรู้จากการลงมือกระทำด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนเป็นผู้ช่วยให้แนวทางหรือแนะนำ ผู้เรียนต้องดำเนินการเองทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นวางแผนขั้นปฏิบัติการ และขั้นสรุป เพื่อก่อให้เกิดประสบการณ์และพร้อมที่จะนำไปใช้ต่อไป ระบบการเรียนการสอนแบบนี้เรียกว่า “child centered” ปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะเป็นหลักการที่ดีเป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ฉะนั้นหากต้องการดำเนินการสอนแบบนี้ ครูประวัติศาสตร์ควรยึดหลักการ ดังนี้

- 2.1 ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกการวางแผนเป็นขั้น ๆ
- 2.3 ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน รวมถึงเทคนิคการสอนที่หลากหลาย
- 2.4 ให้ข้อแนะนำเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจ
- 2.5 ใช้หลักจิตวิทยาเป็นสิ่งเร้า จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี น่าสนใจ

อย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า ครูประวัติศาสตร์ควรสอนโดยใช้หลักการที่มีความแตกต่างระหว่างกันไม่ว่าจะเป็นประถม มัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย กล่าวคือ การสอนประวัติศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ผู้สอนควรยึดหลักการสอนให้ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผล เลือกรายละเอียดและทำความเข้าใจเรื่องราวต่างๆในทางประวัติศาสตร์ ส่วนการเรียนการสอนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ช่วงชั้นที่ 4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ผู้สอนควรยึดหลักการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิด คิดอย่างมีวิจารณญาณ รู้จักการวิเคราะห์ สรุปเหตุผล ตลอดจนการรู้จักเปรียบเทียบ สังเคราะห์ และประเมินค่าข้อเท็จจริงในทางประวัติศาสตร์

หลักการสอนที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1. สอนอย่างไรให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนว่าจะเรียนได้อย่างไร
2. สอนให้ผู้เรียนรู้วิธีการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง
3. สอนให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยการฝึกหัดตัดสินใจอย่างมีระบบ
4. สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการฝึกกำหนดมโนทัศน์
5. สอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

การเตรียมความพร้อมของครูประวัติศาสตร์ คุณสมบัติประการแรกของครูประวัติศาสตร์ที่ดี คือ เป็นผู้มีความรู้ดี หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการเป็นเลิศทั้งในแขนงวิชาสามัญ วิชาชีพ และมีความรู้วิชาพื้นฐานเป็นอย่างดีเพื่อใช้อบรมและสร้างสรรค์นักเรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ (เฉลิม มลิลลา นิติเขตต์ปริชา, 2559, น. 284)

ลักษณะของครูดีที่นักเรียนชอบจึงมี 10 ประการ (ปัญญาผล ขำสัจจา, 2559) ได้แก่

1. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง ความประพฤติ ทั้งทางกายและวาจาและใจที่แสดงถึงความเคารพในกฎหมาย ระเบียบประเพณีของสังคม
2. ความซื่อสัตย์สุจริตและความยุติธรรม หมายถึง การประพฤติที่ไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่เอาเปรียบ หรือคดโกงผู้อื่นหรือส่วนรวม ให้อึดถือหลักเหตุผล
3. ความขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีพ หมายถึง ความประพฤติที่ไม่ทำให้เสียเวลาชีวิตและปฏิบัติกิจอันควรกระทำให้เกิดประโยชน์แก่ตนและสังคม
4. ความสำนึกในหน้าที่และการงานต่าง ๆ รวมไปถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ หมายถึง ความประพฤติที่ไม่เอารัดเอาเปรียบสังคมและไม่ก่อความเสียหายให้เกิดขึ้นแก่สังคม
5. ความเป็นผู้มีความคิดริเริ่ม วิจัยและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมายถึง ความประพฤติในลักษณะสร้างสรรค์และปรับปรุงมีเหตุผลในการทำหน้าที่การงาน
6. ความกระตือรือร้นในการปกครองในระบบประชาธิปไตย มีความรัก และเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หมายถึง ความประพฤติที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือในการอยู่ร่วมกันโดยยึดผลประโยชน์ของสังคมให้มากที่สุด
7. ความเป็นผู้มีพละทานมัยที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ หมายถึง ความมั่นคง และจิตใจ รู้จักบำรุงรักษากายและจิตใจให้สมบูรณ์ มีอารมณ์แจ่มใสมีธรรมอยู่ในจิตใจอย่างมั่นคง
8. ความสามารถในการพึ่งพาตนเองและมีอุทิศตนเป็นที่พึ่ง ไม่ไว้वानหรือขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นโดยไม่จำเป็น

9. ความภาคภูมิใจและการรู้จักทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม และทรัพยากรของชาติ หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกซึ่งศิลปะและวัฒนธรรมแบบไทย ๆ มีความรักและหวงแหนวัฒนธรรมของตนเองและทรัพยากรของชาติ

10. ความเสียสละ และเมตตาอารี กตัญญูทเวที กล้าหาญ และความสามัคคีกัน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกถึงความแบ่งปัน เกื้อกูลผู้อื่น ในเรื่องของเวลากำลึงกายและกำลึงทรัพย์

สรุปได้ว่าลักษณะครูที่ดีทั้ง 10 ประการนี้เป็นทั้งแนวทาง และเป้าหมายในการจัดการศึกษา และอบรมสั่งสอนนักเรียนของสถานศึกษาทุกระดับ ซึ่งทุกคนไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ในสถานศึกษา ครู อาจารย์ ผู้อำนวยการ และรวมไปถึงผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วย หรือรองของตำแหน่งผู้บริหารทุกระดับล้วนเป็นผู้มีความสำคัญต่อการจัดการ และพัฒนาการศึกษาจะต้องรู้จักและเข้าใจในหลักจริยธรรมจะต้องถือปฏิบัติและตระหนักอยู่ในใจเสมอ

ลักษณะของครูที่ดี ส่งผลให้ลักษณะของผู้สอนประวัติศาสตร์ ต้องมีความตั้งใจในการสอน จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนเป็นอย่างดี มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ในเรื่องของประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาค้นคว้าอย่างสม่ำเสมอ การจัดการเรียนการสอน ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ เพื่อดึงดูดผู้เรียนให้มีความอยากรู้อยากเรียนมากขึ้น ฉะนั้นผู้สอนต้องมีการเตรียมตัวในวิชาประวัติศาสตร์และความรู้ศาสตร์อื่น ๆ ร่วมด้วย ผู้สอนต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการสอน เทคนิคการสอน และการใช้สื่อต่าง ๆ ผู้สอนควรศึกษารวบรวมความรู้เพื่อนำมาสอนนักเรียนได้และต้องทันสมัย ทันเหตุการณ์สำคัญ ๆ อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจกว้าง มีความรู้ เป็นนักคิดนักอ่าน นักท่องเที่ยวพร้อมยึดถือข้อเท็จจริง เป็นต้น

สรุปได้ว่า ลักษณะของผู้สอนประวัติศาสตร์นั้นต้องเป็นผู้ที่ขยัน ใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา หมั่นพัฒนาตนเองด้านศาสตร์การสอนต่าง ๆ รวมไปถึงการค้นหาวิธีสอน เทคนิคการสอน รู้จักการใช้จิตวิทยาในการสอน รู้จักบูรณาการการสอนหลายรูปแบบ รู้จักใช้สื่อท้องถิ่นเข้ามาประยุกต์ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ สิ่งสำคัญคือ ครูจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร สาระสำคัญของหลักการ เป้าหมาย มาตรฐาน ตัวชี้วัดที่ได้กำหนดไว้อย่างถ่องแท้ เพื่อเป็นหลักในการนำทางให้ถึงเป้าหมายที่วางไว้โดยไม่หลงทาง โดยส่วนมาก ครูผู้สอนประวัติศาสตร์นิยมการใช้หนังสือที่มีอยู่ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่ขออนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้ใช้กับโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งในบางเล่มมีความบกพร่องอยู่มาก เช่น การนำภาพมาประกอบหนังสือแบบเรียนผิด อาทิ กรณีการนำภาพการสู้รบบนหลังช้างระหว่างสมเด็จพระนเรศวรกับพระมหาอุปราชา มาใช้ประกอบการอธิบายในหนังสือ แต่กลับบอกว่าเป็นการสู้รบระหว่างสมเด็จพระสุริโยทัยกับพระเจ้าแปร

ซึ่งครูผู้สอนประวัติศาสตร์จำเป็นต้องทำการตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการจัดการเรียนการสอน เพราะมีเช่นนั้นก็จะเป็นการให้ข้อมูลที่ผิดพลาดกับนักเรียน และเป็นผลเสียต่อนักเรียนเองโดยตรง ฉะนั้นครูจะต้องศึกษาหาข้อมูลประวัติศาสตร์อย่างรอบด้าน หลากหลาย ไม่ยึดหนังสือแบบเรียนเป็นสรณะเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ครูจะต้องมีเทคนิควิธีการอื่น ๆ เข้ามาผสมผสานเพื่อเตรียมความพร้อมเพราะในสถานการณ์จริง เมื่ออยู่หน้าชั้นเรียน อาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนในบางประการให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนั้น ครูจึงต้องมีปฏิภาณไหวพริบ และดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ถ้าครูผู้สอนเตรียมความพร้อมไว้ดีแล้วรับรองได้ว่าผลของการจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน นอกจากนี้ การเตรียมสื่อวัตกรรมการเรียนรู้นี้ก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะมองข้ามมิได้ ซึ่งควรยึดหลัก “ชัดเจน จับใจ ได้ความรู้ นำสู่การปฏิบัติ” กล่าวคือ

1. ชัดเจน หมายถึง สื่อจะต้องมีความกระชับ มีเนื้อหาตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัด
2. จับใจ หมายถึง ความน่าสนใจของสื่อที่จะนำไปใช้ เพื่อให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนรู้
3. ได้ความรู้ หมายถึง สื่อต้องมีเนื้อหาสาระที่เป็นจริง ตรวจสอบได้ สร้างสรรค์ทางปัญญา
4. นำสู่การปฏิบัติ หมายถึง เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนรู้แล้ว นักเรียนต้องนำไปส่วนการจัดการเรียนรู้อย่างไรให้นักเรียนสนุกกับวิชาประวัติศาสตร์นั้น การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ครูจะต้องทำการวางแผนไว้ให้ชัดเจนล่วงหน้าแล้ว เพราะขณะที่ต้องนำไปใช้ ครูผู้สอนก็ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ นับตั้งแต่การเข้าชั้นเรียน การปรากฏตัวของครูผู้สอนจะต้องรู้จักการวางตัว และเมื่อเริ่มดำเนินกิจกรรมการสอนก็ต้องมีการนำเข้าสู่เรื่อง อาจจะเป็นการเล่าเกร็ดของประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวที่จะใช้สอนในชั่วโมงนั้น ๆ แต่ต้องไม่เกิน 5 นาที เพราะนักเรียนจะเริ่มเบื่อในเรื่องเหล่านั้น ครูจะต้องรู้จักเชื่อมโยงโดยดึงเรื่องเล่าเข้าสู่เนื้อหาที่จะใช้สอนให้ได้ แม้แต่น้ำเสียง กิริยา อากักรในการพูดจากก็ต้องดึงดูด มีเสียงหนักเสียงเบาตามเนื้อหาที่สอน และต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน สายตาครูต้องสบกับสายต่านักเรียนเสมอ ไม่มองอย่างไรจุดหมาย เพื่อเป็นการดึงความสนใจให้มาอยู่ที่ตัวครูผู้สอน และฟังเนื้อหาสาระที่ครูกำลังสอนหรืออธิบาย

นอกจากนี้ สื่อวัตกรรมการที่ครูได้จัดเตรียมมาก็ต้องใช้ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด เพราะบางครั้งครูอาจลืมใช้ เนื่องจากการพูดติดพันไม่ยอมเข้าเรื่องหรือเนื้อหาเสียจนหมดชั่วโมง สื่ออย่างง่ายก็การใช้รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการประกอบการอธิบาย หรือภาพยนตร์ที่มีความสนุกสนาน ตื่นเต้น น่าสนใจ แต่ต้องมีเนื้อหาสาระ และครูต้องสรุปเนื้อหาสาระนั้นให้ชัดเจน และพร้อมในการตอบคำถามที่นักเรียนอาจจะสงสัยหลังจากที่ได้ศึกษาสื่อเหล่านั้นแล้ว ส่วนการตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจที่นักเรียนมีต่อเนื้อหาสาระนั้น ๆ ก็อาจให้เวลาช่วงท้ายชั่วโมงในการสรุปองค์ความรู้ในรูปแบบของผังสรุปความคิด (Mind Map) การพรรณนาวิเคราะห์ การใช้แบบทดสอบ หรือการตอบคำถามที่ครูผู้สอนตั้งไว้ ซึ่งขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของครูผู้สอน

นอกจากการสอนในห้องเรียนแล้ว ครูผู้สอนอาจจะจัดการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน เช่น การนำไป ศึกษาหาความรู้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์ท้องถิ่น หรือแม้แต่การจัดกลุ่มให้นักเรียนลงภาคสนาม โดยให้นักเรียนศึกษาเรียนรู้ชุมชน ท้องถิ่นตนเอง แต่ละกลุ่มก็นำมาอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพียงเท่านี้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนก็ไม่น่าเบื่ออีกต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้หรือแผนการเรียนรู้ เป็นคำใหม่ที่นำมาใช้ในหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เหตุที่ใช้คำ “แผนการจัดการเรียนรู้” แทนคำ “แผนการสอน” เพราะ ต้องการให้ผู้สอนมุ่งจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับ เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่บ่งไว้ในมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด” (กรมวิชาการ, 2554, น.57)

ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้อง เตรียมหรือวางแผนไว้ล่วงหน้า ในวิชาชีพครู การเตรียมสิ่งที่ผู้สอนจะสอนไว้ เรียกว่า “แผนการสอน” หรือ “บันทึกการสอน” โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ผู้สอนสามารถนำสาระและประสบการณ์ ของหมวดวิชาต่าง ๆ ไปสอนผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด (เฉลิม มลิกา นิตีเขตต์ปรีชา, 2559, น. 244) ซึ่งแนวการสอนเป็นขั้นตอนการสอนที่ผู้สอนมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ ในเนื้อหาและประสบการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่งตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า จำเป็นต้องมีแผนการสอนและกำหนดรูปแบบการสอนให้รัดกุมเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของผู้สอน โดย พิจารณากระบวนการเรียนการสอนในแง่ต่าง ๆ ดังนี้

1. การเรียนควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนน่าจะมีส่วนร่วมมากที่สุด เป็นการเข้าร่วมอย่าง กระฉับกระเฉงด้วยการได้ประกอบกิจกรรมการเรียนด้วยตัวผู้เรียนเอง
2. ผู้สอนควรลดบทบาทจากการเป็นผู้สอน มาเป็นผู้ประสานงานการเรียน โดยเปิดโอกาส ให้มีกิจกรรมการเรียนสำหรับผู้เรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล
3. การเรียน ผู้เรียนไม่ควรอาศัยแบบเรียนเป็นสื่อเพียงอย่างเดียว แต่ควรมีระบบการนำ วัสดุ วิธีการมาใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนในรูปของชุดการสอน
4. การจัดห้องเรียนควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประกอบกิจกรรมการเรียนเอง โดยแบ่งเป็น กลุ่ม ๆ

เมื่อได้พิจารณาและดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว ก็คาดหวังว่าการเรียนรู้ของผู้เรียน จะมีคุณภาพยิ่งขึ้น ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การทำงานร่วมกันเป็นหมู่และการฝึก ความรับผิดชอบ

องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายที่จะตอบ คำถามต่อไปนี้

1. สอนมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดอะไร
2. เพื่อจุดมุ่งหมายอะไร
3. เนื้อหาที่จะนำมาสอนมโนทัศน์ (โครงร่างเนื้อหา)
4. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการสอน)
5. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการสอน)
6. ประเมินผลการเรียนอย่างไร (ประเมินผล)

ดังนั้นเมื่อตอบคำถามดังกล่าวแล้วจึงสามารถกำหนดรูปแบบไว้ ดังนี้

1. วิชาและเรื่องที่สอน
2. หัวเรื่อง
3. มโนทัศน์และหลักการ
4. วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)
5. เนื้อหา (โครงร่างเนื้อหาที่จะสอน)
6. กิจกรรมการเรียน
7. สื่อการสอน
8. การประเมินผล

หลักในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการสำคัญและรายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ชั้น วิชา และเรื่องที่สอน กำหนดวิชาและเรื่องที่สอนโดยแบ่งออกเป็นหน่วย
2. หัวเรื่อง ได้แก่ การพิจารณาเนื้อหา ความสำคัญของเรื่องที่จะสอนแล้วกำหนดขึ้นเป็น

หัวเรื่อง เช่น

- 2.1 สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475
- 2.2 การจัดตั้งรัฐบาล และการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร (10 ธันวาคม พ.ศ. 2475)
- 2.3 วิฤตการณ์ทางการเมือง พ.ศ. 2476 และหลังจากนั้น

3. มโนทัศน์ หมายถึง แนวคิดรวบยอดที่ผู้สอนพิจารณาเห็นว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนเนื้อหา ตามหัวเรื่องข้างต้นแล้ว ควรจะมีความเข้าใจอย่างแท้จริง

4. ผลการเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เขียนต้องสามารถสังเกตได้หรือวัดได้

และจะต้องครอบคลุมองค์ประกอบที่ 3 ประการ คือ พฤติกรรม เงื่อนไข และเกณฑ์ ซึ่งคำชี้แจงของจุดประสงค์ คือ ให้ผู้เรียนสามารถอธิบาย ตอบคำถาม วิเคราะห์เปรียบเทียบและประเมินค่า ฯลฯ ตัวอย่างจุดประสงค์ เช่น ผู้เรียนสามารถอธิบายแนวคิดทางการเมืองและการเตรียมพระราชทานรัฐธรรมนูญของรัชกาลที่ 7 ได้ เป็นต้น

5. เนื้อหา มีหลักการดังนี้

5.1 เขียนโครงร่างของเนื้อหาเฉพาะที่สำคัญในรูปของหัวเรื่อง ถ้ามีหัวเรื่องย่อยให้ระบุเรียงลำดับจากบนลงล่าง

5.2 การเขียนหัวเรื่องในช่องเนื้อหา ให้ยึดหลักเขียนเพียง 1 หัวเรื่อง

5.3 แบบของการเขียนโครงร่างเนื้อหาอาจเขียนในรูปของประโยคหรือวลีก็ได้

5.4 โครงร่างของเนื้อหาจะต้องมีความสัมพันธ์กับหัวเรื่องและมโนทัศน์ที่ได้เขียนไว้

5.5 โครงร่างของเรื่องควรได้รับการพิจารณากำหนดอย่างเหมาะสม

6. กิจกรรมการเรียน มีหลักเกณฑ์ดังนี้

6.1 กิจกรรมทุกชนิดที่จะระบุลงในช่องนี้จะต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือทำ

6.2 กิจกรรมอื่น ๆ เช่น กิจกรรมการสอน การสาธิตและการทดลองของผู้สอนจะนำมาระบุในช่องนี้ไม่ได้

6.3 กิจกรรมหลาย ๆ ประเภทที่ระบุให้ผู้เรียนกระทำโดยบัตรคำสั่ง อาจมีได้ทั้งในและนอกห้องเรียน

6.4 การเลือกกิจกรรม ผู้สอนจะต้องยึดหลักการให้ผู้เรียนสามารถลงมือกระทำได้ด้วยตนเอง

7. สื่อการสอน มีข้อความพิจารณาดังต่อไปนี้

7.1 สื่อการสอนมี 3 ประเภท คือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

7.2 สื่อการสอนแบบประสม เช่น ชุดการสอน

7.3 ประเภทของสื่อการสอนที่นำมาจะต้องมีความถูกต้องและชัดเจน

7.4 จำนวนของสื่อการสอนต้องมีเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

8. การประเมินผล แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

8.1 การประเมินผลก่อนเรียน (pre-test)

8.2 การประเมินผลกิจกรรม (learning activities)

8.3 การประเมินผลหลังเรียน (post-test)

ขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้สามารถเขียนได้ทั้งแบบความเรียงและแบบตาราง โดยมีส่วนประกอบสำคัญดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วยรายละเอียดทั่วไป ได้แก่ ชื่อหลักสูตร ประเภทวิชา สาขาวิชา รหัสวิชา ชื่อวิชา หน่วยกิต จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ จุดประสงค์รายวิชา มาตรฐานรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา

ส่วนที่ 2 โครงสร้างการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ตารางวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา และการกำหนดหน่วยการเรียนรู้และเวลาที่ใช้

ส่วนที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการเรียนรู้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา มีดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร
2. วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์
4. นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
5. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับวิธีการสอนทางประวัติศาสตร์ อธิบายให้ความหมายวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปพร้อม ๆ กับการจัดกิจกรรม
6. นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ ก่อนนำไปใช้จริง
7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ปีการศึกษา 2562 จำนวน 20 ชั่วโมง

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ที่.....

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้น..... ภาคเรียนที่.....
 หน่วยการเรียนรู้..... เรื่อง.....
 จำนวน.....ชั่วโมง.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

1. มาตรฐานการเรียนรู้

.....

2. สาระสำคัญ

.....

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ (เป็นข้อ ๆ ครบ 3 ด้าน ไม่ควรเกิน 8 ข้อ)

1.

2.

3.

4. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา รายละเอียดที่ใช้สอนในคาบนั้นๆ)

5. กิจกรรมการเรียนรู้ (เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ)

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7. การวัดผลประเมินผล

จุดประสงค์	ชิ้นงาน/ภาระงาน	วิธีการประเมิน	เครื่องมือการประเมิน	ผู้ประเมิน	เกณฑ์ประเมิน
แยกเป็นแต่ละด้าน (ตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้)	ใบงาน/ แบบฝึกหัด/ การ นำเสนอ/ การ ทดลอง ฯลฯ	ตรวจใบงาน/ สังเกต พฤติกรรม/ให้ คะแนน	แบบประเมินใบงาน/ แบบประเมิน พฤติกรรม	ครู/ นักเรียน / วิทยากร	ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 80/ ระดับ 2

8. บันทึกหลังการสอน

8.1 ข้อสังเกต/ค้นพบ

ให้บันทึกตามจุดประสงค์และข้อค้นพบ.....

8.2 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาที่พบระหว่างการเรียนการสอน ทั้งภาพรวมและรายบุคคล.....

8.3 ผลการพัฒนา

ผลจากการแก้ปัญหาในข้อ 14.3 พฤติกรรมนักเรียนเปลี่ยนแปลงอย่างไร.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
()

ความคิดเห็นของครูที่เลี้ยง

.....
.....
.....

ลงชื่อ
(.....)
ตำแหน่ง

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ
(.....)
ตำแหน่ง

จากที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้มองเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น มีดังต่อไปนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตร และสอนได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้มาสอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาดังเดิมศักยภาพ สถานศึกษา ในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษาจะต้องจัดทำแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2554, น.20-21)

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน จุดหมายสำคัญของการประเมิน คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติงาน และค่านิยมอันพึงประสงค์ ฉะนั้นการวัดและประเมินผลจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินจากพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมผลงาน

การประเมินผลระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้นี้ ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินรายช่วงชั้นไปพิจารณา ตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

การประเมินคุณภาพระดับชาติ สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้น ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดต่อไป ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

จากการศึกษาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ผลการประเมินในระดับต่าง ๆ มีความสำคัญต่อผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง เป็นอย่างมาก ดังนั้นผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และค้นหาข้อมูลหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และทำให้ผู้เรียนทราบถึงระดับความก้าวหน้าของตนเอง อีกทั้งผู้สอนจะเข้าใจความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถจัดกลุ่มผู้เรียน รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินผลกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นสภาวะจิตที่ปราศจากความเครียด เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวก ต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือเป็นความรู้สึกที่พอใจต่อสิ่งที่ทำให้เกิดความชอบ ความสบายใจ และเป็นความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการ

ความหมายของความพึงพอใจ นักวิชาการได้ให้ความหมายของความพึงพอใจต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

ทวีพงษ์ หินคำ (2541, น.8) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถลดความตึงเครียดและตอบสนองความต้องการของบุคคลได้ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

ธनिया ปัญญาแก้ว (2541, น.12) ได้ให้ความหมายว่า สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจที่เกี่ยวกับลักษณะของงาน ปัจจัยเหล่านี้นำไปสู่ความพอใจในงานที่ทำ ได้แก่ ความสำเร็จ ความรับผิดชอบ และความก้าวหน้า เมื่อปัจจัยเหล่านี้อยู่ต่ำกว่า จะทำให้เกิดความไม่พอใจงานที่ทำ ถ้าหากงานให้ ความก้าวหน้า ความท้าทาย ความรับผิดชอบ ความสำเร็จและการ ยกย่องแก่ผู้ปฏิบัติงานแล้ว พวกเขาจะพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงานเป็นอย่างมาก

วิทย์ เทียงบูรณธรรม (2541, น.754) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึง ความพอใจ การทำให้พอใจ ความสนใจ ความสนใจ ความพอใจ ความสนใจ การชดเชย การแก้แค้นสิ่งที่ชดเชย

วิรุฬ พรรณเทวี (2542, น.11) ให้ความหมายไว้ว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งเป็นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่ง สิ่งใดอย่างไร

ถ้ามีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้

กาญจนา อรุณสุขรุจิ (2546, น.5) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์ เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน และต้องมีสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้กล่าวถึง ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ดังนี้ คำว่า “พึง” เป็นคำกริยาอื่น หมายความว่า ยอมตาม เช่น พึงใจ และคำว่า “พอใจ” หมายถึง สมชอบชอบใจ

Good (1973) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจ และเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

จากการที่ได้ศึกษาความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลในทางบวกที่มีต่อสภาพแวดล้อมในด้านต่าง ๆ หรือความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียน ซึ่งจะมีความรู้สึกที่บรรลุถึงความต้องการได้ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วย ทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิต และนี่คือสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ในการสร้างความพึงพอใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

การวัดความพึงพอใจ ภณิตา ชัยปัญญา (2541, น. 11) ได้กล่าวไว้ว่าการวัดความพึงพอใจนั้น สามารถทำได้หลายวิธีดังต่อไปนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถาม ต้องการทราบความคิดเห็นซึ่งสามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ มักใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูลกลุ่มตัวอย่างมาก ๆ มีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุย โดยมีกรเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็จริงมากที่สุด
3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจ โดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมาย ไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่ยอมรับใช้อย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

จากการศึกษาการวัดความพึงพอใจ สรุปได้ว่าการวัดความพึงพอใจเป็นการบอกถึงความชอบของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถวัดได้หลายวิธี การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม การสังเกต สำหรับการวิจัยนี้ได้ใช้แบบสอบถามในการวัดความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า อำเภอศรีสาโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ประกิต สารเสนา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแหมจรรย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียน เรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น จังหวัดอุบลราชธานี ในรายวิชา ส 21101 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแหมจรรย์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1 ห้องเรียน มี 37 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทวิช ลักษณะสง่า (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 2. พัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น 3. ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่นและ 4. ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่นเกี่ยวกับผลการเรียนรู้การศึกษาท้องถิ่น ความสามารถของนักเรียนในการศึกษาท้องถิ่น และความภาคภูมิใจ ในท้องถิ่นของนักเรียน โดยทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 50 คน เป็นเวลา 40 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น หน่วยงานเรียนรู้ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ประเด็นสนทนากลุ่ม แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ แบบประเมินความสามารถในการศึกษาท้องถิ่น แบบบันทึกความภาคภูมิใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test แบบ Dependent และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนเห็นความสำคัญและต้องการให้พัฒนาหลักสูตรที่เน้นการ แสวงหาความรู้ โดยใช้ท้องถิ่นที่ผู้เรียนอาศัยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ผลการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร พบว่า นักเรียนมีผลการศึกษาก่อนและหลังใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พัชรี ม้าล่อเพชร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี
 2. พัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี
 3. ทดลองใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี และ
 4. ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไทรทอง อำเภอด่านมะขามเตี้ย จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 18 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เป็นเวลา 20 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและความต้องการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี คาดหวังให้นักเรียนได้ศึกษาเรื่องราวแหล่งเรียนรู้ในชุมชนของตนเอง หลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า นักเรียนมีความสนใจในเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองกาญจนบุรี และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กิตติคุณ รุ่งเรือง ดรุณี จำปาทอง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนหลักสูตรนานาชาติ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทย แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทย การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาดัชนี ความสอดคล้อง การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย ปรากฏว่าหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ประการ คือ 1. ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร 2. คำอธิบายรายวิชา 3. มาตรฐานตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ 4. โครงสร้างหลักสูตร 5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 7. การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้ ส่วนประสิทธิภาพของหลักสูตรพบว่า หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตร นานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพ คือ 1. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักความเป็นไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ออมสิน จตุพร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวคิด การศึกษาอิงถิ่นฐาน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวคิดการศึกษา อิงถิ่นฐาน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน จังหวัดนครสวรรค์ โดยนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดหัวดงเหนือ อำเภอเก้าเลี้ยว จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 35 คน โดยใช้แบบแผน การทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบก่อน-หลัง และแบบหนึ่งกลุ่มทดสอบหลังการทดลอง

ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาองค์ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและแนวคิดเกี่ยวกับ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ความรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ประกอบด้วยเรื่องราวและความเป็นมาของประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน เขตนครสวรรค์ มีความสัมพันธ์กับเรื่องเล่า ตำนาน นิทาน และ วิธีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจึงพบว่า ผู้เรียน ควรได้เรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์ที่มีความหมาย ดังนั้นผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า นักเรียน ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจในถิ่นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนมีความสามารถด้านการรู้ถิ่นฐานหลังเรียนสูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 70 ผลการประเมินหลักสูตร พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูผู้สอนและผู้รู้ในท้องถิ่นที่มีต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.33, 4.05 และ 4.00) ตามลำดับ

งานวิจัยต่างประเทศ

Nattiv & Amalya (1986) ได้ศึกษา เรื่องผลการใช้ยุทธวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ในระดับเกรด 6 วัดดูประสงค์เพื่อต้องการดูผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ 3 วิธี เปรียบเทียบกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม รูปแบบการเรียนทั้งสาม ได้แก่ การเรียนด้วยกัน การเรียนแบบสะสมความรู้ การเรียนแบบร่วมมือ ร่วมกลุ่ม และการเรียนแบบรับผิดชอบต่อตนเอง การวิจัยครั้งนี้ได้สุ่มตัวอย่างนักเรียนเกรด 6 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา จำนวน 129 คน โดยใช้เวลาทดลอง 9 สัปดาห์ ใช้ครู 4 คน หมุนเวียนกันเข้าสอบ โดยใช้วิธีที่แตกต่างกัน ครูที่เข้าสอนได้รับการฝึกเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนทำการสอน ผลการวิจัยพบว่าการเรียนการสอนด้วยวิธีแบบร่วมมือ 2 ใน 3 วิธีมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Harnett (2000) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของการเรียนและความเข้าใจประวัติศาสตร์ในวัยประถมศึกษาของครูที่มีผลต่อเทคนิคที่นำมาใช้สอนผู้เรียนระดับประถมศึกษา จากการเก็บข้อมูลได้ผลสรุปว่า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในวัยเด็กของครูเป็นการเรียนรู้ผ่านเรื่องเล่าของผู้ปกครอง ซึ่งทำให้สามารถจำได้ในระยะยาวและเกิดความสนใจในการเรียนประวัติศาสตร์ โดยมองว่าการให้จดบันทึกมากเกินไปทำให้ไม่สามารถจำข้อมูลได้ สำหรับการสอนของครูควรให้ความสำคัญกับการสร้างความสนใจและแรงบันดาลใจในการให้กับผู้เรียน ครูอาจเริ่มการเรียนโดยวิธีการเล่าเรื่อง ทั้งนี้ครูจำเป็นต้องสอนทักษะในการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และสอนให้รู้จักเชื่อมโยงระหว่างอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ในส่วนของนโยบายการศึกษาและหลักสูตร ครูมองว่าย่างขาดความต่อเนื่องเป็นการสอนที่ละส่วน ๆ ซึ่งเป็นการลดทอนแรงกระตุ้นในการเรียนและมีเนื้อหามากเกินไปทำให้การสอนต้องมุ่งเน้นเนื้อหามากกว่าทักษะ

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ จำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรัก ความเข้าใจ ความผูกพัน และความภาคภูมิใจต่อประวัติศาสตร์ความเป็นชาติไทย ซึ่งกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจะเริ่มต้นจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หรือความต้องการ ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อเป็นการเตรียมการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงหลักสูตร และจากการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีพัฒนาการความรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งหลักสูตรมีความสำคัญต่อการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา หลักสูตรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

สำหรับการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของกรมวิชาการ (หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544) กระบวนการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนกลางถึงสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีรูปแบบและขั้นตอนดังนี้ (กรมวิชาการ, 2545, น.58-59)

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เป็นการวิเคราะห์สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความเป็นในการสร้างหลักสูตร
 2. การพัฒนาหลักสูตร โดยการกำหนดจุดมุ่งหมายจากข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 กำหนด เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้น
 3. การทดลองใช้หลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร
 4. การประเมินและติดตามผลหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมีความ เหมาะสมเพียงใด พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้หลักสูตรที่สมบูรณ์ขึ้น
- สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว เป็นการนำเสนอขั้นตอนที่มีความละเอียด และมีส่วนคล้ายคลึงกับส่วนที่เป็นองค์ประกอบหลักสำคัญของหลักสูตร ที่แสดงให้เห็นถึงความชัดเจน สู่การปฏิบัติจริงมากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การสร้างหรือร่างหลักสูตร การนำไปใช้ และการประเมินผล หลักสูตร

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ศึกษาผลการใช้หลักสูตร และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างและการหาคุณภาพของหลักสูตร
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และได้มีแบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (มาเรียม นิลพันธุ์, 2551, น.144)

สอบก่อน		ทดลอง	สอบหลัง
T_1		(x)	T_2
เมื่อ T_1	หมายถึง	ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนใช้หลักสูตร	
(x)	หมายถึง	ทดลองใช้หลักสูตร	
T_2	หมายถึง	ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้หลักสูตร	

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 61 คน ได้แก่ โรงเรียนขุนไกรพิทยาคม โรงเรียนบ้านไร่พิทยาคม โรงเรียนวังทองวิทยา และโรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

การสร้างและการหาคุณภาพของหลักสูตร

หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการจัดทำร่างหลักสูตร

เป็นการจัดทำร่างหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยวิเคราะห์จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวังทองวิทยาสาระประวัติศาสตร์ การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ และข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วดำเนินการพัฒนาหลักสูตร จากนั้นนำหลักสูตรที่พัฒนาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรตรวจสอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน โดยตรวจสอบด้านความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1. สิ่งที่ต้องการตรวจสอบ คือ ส่วนประกอบของหลักสูตร ได้แก่ คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ขอบข่ายสาระการเรียนรู้ เวลาเรียน แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมกับสภาพปัญหา ความจำเป็นกับการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ และสอดคล้องกันหรือไม่เพียงใด
2. ผู้วิจัยนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพก่อนนำไปทดลองใช้ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเหมาะสมแล้ว จึงให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบอีกครั้ง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ คือ แบบประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งหลักสูตรให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร โดยใช้มาตราประเมินค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนในการพิจารณาผู้เชี่ยวชาญเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ดังนี้

5 คะแนน	คือ	หลักสูตรมีคุณภาพมากที่สุด
4 คะแนน	คือ	หลักสูตรมีคุณภาพมาก
3 คะแนน	คือ	หลักสูตรมีคุณภาพปานกลาง
2 คะแนน	คือ	หลักสูตรมีคุณภาพน้อย
1 คะแนน	คือ	หลักสูตรมีคุณภาพน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้หลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้

นำหลักสูตรที่ได้จากการปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนเดียวกันที่เคยเรียนผ่านมา เพื่อทดลองใช้และพัฒนาปรับปรุง ก่อนนำมาใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวนนักเรียน 18 คน โดยดำเนินการสอนสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง จำนวน 10 สัปดาห์ รวม 20 ชั่วโมง หลังจากผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจบหลักสูตรแล้ว จึงมีการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยทำการทดสอบก่อนและหลังเรียน (The One Group Pretest – Posttest Design)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร เป็นการประเมินผลหลังการทดลองใช้ หากผลการประเมินไม่ผ่านต้องทำการปรับปรุงแก้ไข และเมื่อปรับปรุงหลักสูตรแล้ว ก็จะได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนฉบับเดียวกัน
2. จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยพิจารณาค่าความแตกต่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่

1. แบบทดสอบวัดด้านความรู้
2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน
3. แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบวัดด้านความรู้ทางการเรียน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบและหลักเกณฑ์การให้คะแนนจากเอกสาร และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบทดสอบ คู่มือวัดผล และประเมินผลหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

1.2 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและครอบคลุมเนื้อหา โดยจัดทำ ตารางวิเคราะห์เนื้อหา และกำหนดน้ำหนักเนื้อหาตามความสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยสร้างไว้ 50 ข้อ จากนั้น จึงกำหนดจำนวนข้อสอบทั้งหมดที่ต้องการใช้จริง โดยสร้างข้อสอบตามเนื้อหาวิชา สำหรับข้อสอบ ที่สร้างขึ้นครั้งนี้ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยมีวิธีการตรวจให้คะแนน ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

1.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC โดยใช้ ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง แล้วเลือกค่าดัชนีความ สอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

1.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียน วังทองวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 18 คน

1.5 นำแบบทดสอบไปทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลัง สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา จำนวน 18 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.6 นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) เกณฑ์ความยากของข้อสอบ กำหนดไว้ ระหว่าง 0.20 ถึง 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) เกณฑ์อำนาจจำแนกของข้อสอบ กำหนดไว้ 0.20 ขึ้นไป

1.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน KR-20 ค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบกำหนดไว้ 0.80 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ จากนั้น นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดด้านความรู้ทางการเรียนก่อนและหลัง การใช้หลักสูตรมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนโดยใช้สถิติ ทดสอบค่าทีเพื่อหาค่าความต่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

2. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร รายละเอียดจากหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย เป็นการสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติงานและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานเป็นแบบรูบริค โดยมีรายการประเมินใน 4 ประเด็น ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการนำเสนอผลงาน และการทำงานร่วมกัน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	16-20	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	11-15	หมายถึง	ดี
คะแนน	6-10	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	1-5	หมายถึง	ปรับปรุง

3. แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสาร รายละเอียดจากหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

3.2 สร้างแบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งเป็นแบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง มีประเด็นในการสังเกต 8 ประเด็น ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ มุ่งมั่นในการทำงาน มีความสามัคคี มีวินัย รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ มีเกณฑ์การประเมินเป็นรูบริค (ภาคผนวก ค)

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

4.2 กำหนดกรอบเนื้อหาความพึงพอใจ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ความพึงพอใจด้านเนื้อหา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อกำหนดเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.3 เลือกประเด็นที่จะวัดระดับความพึงพอใจและกำหนดวิธีการวัด ประเด็นที่วัดความพึงพอใจได้มาจากกรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในข้อ 4.2

ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.39	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.39	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับร่าง

4.5 ตรวจสอบความแม่นยำเฉพาะหน้าและความแม่นยำเชิงเนื้อหา โดยให้

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบ

4.6 ทดลองกับกลุ่มย่อย 5 คน เพื่อตรวจสอบความแม่นยำเฉพาะหน้า

4.7 ทดลองภาคสนาม เพื่อวิเคราะห์และปรับปรุงคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ

โดยหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการของครอนบัต (Cronbach) นำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานีในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือขออนุญาตไปติดต่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย
3. เมื่อได้รับความอนุเคราะห์ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ใช้เวลาในการทดสอบ 1 ชั่วโมง
4. จากนั้นดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ตำบลวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

5. เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้ตามหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยจึงให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัดด้านความรู้ทางการเรียนฉบับเดิม แต่สลับข้อ เพื่อดูผลด้านความรู้ทางการเรียนของนักเรียน
6. นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
7. นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์เปอร์เซ็นต์หรือร้อยละ
2. วิเคราะห์ผลด้านความรู้ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้การทดสอบที่

3. การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วิธีการทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านบทนำของหลักสูตร					
1. มีการกล่าวถึงเหตุผลที่ต้องมีการจัดทำหลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
2. มีการกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล	5	4	5	4.66	มากที่สุด
3. มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรนี้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
ด้านหลักการและจุดหมายของหลักสูตร					
4. หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	มาก
5. หลักการของหลักสูตรมีความครอบคลุมจุดมุ่งหมาย	5	4	5	4.66	มากที่สุด
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน	5	4	5	4.66	มากที่สุด
7. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถทำให้เกิดผลที่เป็นจริงได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านโครงสร้างเนื้อหา					
9. มีการอธิบายถึงสภาพสังคมและโรงเรียนที่จะนำหลักสูตรไปใช้	5	4	4	4.33	มาก
10. โครงสร้างเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
11. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและชัดเจน	5	4	5	4.66	มากที่สุด
12. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
13. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเพียงพอในการเกิดผลตามจุดมุ่งหมายได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา			ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านอัตราเวลาเรียน					
14. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมเพียงพอตามจุดมุ่งหมาย	4	5	4	4.33	มาก
15. ระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์	5	5	4	4.66	มากที่สุด
ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
16. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	5	5.00	มากที่สุด
17. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียดชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
18. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล					
19. วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย ง่าย และสะดวกต่อการดำเนินการ	4	5	5	4.66	มากที่สุด
20. กำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยรวม				4.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีความค่าความเหมาะสมในระดับสูงสุด ($\bar{X} = 5.00$) ได้แก่ ข้อที่ 8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน ข้อ 12. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน ข้อ 16. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และข้อ 20. กำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจนและเหมาะสม ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้

2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ มืองค์ประกอบดังนี้
ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่องที่เรียน จำนวนชั่วโมง ผลการเรียนรู้
สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
และการวัดและประเมินผล พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้
ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าความเหมาะสมมากที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้นำเสนอ
ผลการประเมิน ดังนี้

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้ แต่ละหน่วย				ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4		
		1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้อง สัมพันธ์กัน	5.00	5.00		
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์ กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	5.00	4.67	4.67	5.00	4.83	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบ สำคัญครบถ้วนสัมพันธ์กัน	5.00	4.33	4.33	5.00	4.66	มากที่สุด
4	ความสอดคล้องของสาระสำคัญ/ มาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด	4.67	4.67	5.00	5.00	4.83	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4.67	4.33	5.00	5.00	4.75	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้				ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		แต่ละหน่วย					
		1	2	3	4		
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน ครอบคลุมด้าน K P A	4.67	3.66	5.00	5.00	4.58	มากที่สุด
7	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับ คาบเวลา	4.67	4.33	4.33	3.66	4.24	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็นขั้นตอน ตามความเหมาะสม	5.00	4.33	4.00	4.33	4.41	มาก
9	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.33	4.67	4.67	5.00	4.66	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย และเน้นให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง	4.33	4.33	5.00	4.67	4.58	มากที่สุด
11	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	4.67	4.33	5.00	4.67	4.66	มากที่สุด
12	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มี ความหลากหลายและเหมาะสม	4.33	4.67	4.00	5.00	4.50	มาก
13	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วย ตนเอง	4.33	4.67	5.00	5.00	4.75	มาก
14	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครู	4.67	5.00	5.00	5.00	4.91	มากที่สุด
15	กำหนด มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้อง กับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	5.00	5.00	5.00	4.91	มากที่สุด
	ผลเฉลี่ยรวม	4.62	4.48	4.73	4.82	4.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชา
ประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
($\bar{X} = 4.66$) ซึ่ง ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าความเหมาะสมสูงที่สุด
ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.82 รองลงมา ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.73 รองลงมา คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.62 และรองลงมา คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.48

ตอนที่ 2 ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ในการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ได้ผลการใช้หลักสูตร ดังนี้

2.1 ผลการวัดด้านความรู้ในรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีผลการเรียนก่อนและหลังเรียน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบด้านความรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

ประเภทการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนน	\bar{X}	S.D.	T	Sig. 2-(tailed)
ก่อนเรียน	18	30	13.39	1.09	49.64	0.000
หลังเรียน	18	30	26.83	0.99		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวัดด้านความรู้ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย พบว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 26.83 และก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 13.39

2.2 ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน ในการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนทักษะการปฏิบัติงานในหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ลำดับที่	ทักษะการปฏิบัติงาน				คะแนนรวม	คิดเป็นร้อยละ
	กระบวนการ	การแสวงหา	การนำเสนอ	การทำงาน		
	ทำงาน	ความรู้	ผลงาน	ร่วมกัน		
1	20	20	16	16	72	90
2	16	16	16	16	64	80
3	20	16	16	16	68	85
4	16	16	16	16	64	80
5	16	16	16	16	64	80
6	20	20	16	16	72	90
7	16	16	20	20	72	90
8	20	16	16	20	72	90
9	16	16	16	16	64	80
10	20	20	16	16	72	90
11	20	20	20	20	80	100
12	16	16	16	16	64	80
13	20	20	16	16	72	90
14	16	16	16	20	68	85
15	16	16	16	16	64	80
16	20	20	20	20	80	100
17	20	20	20	20	80	100
18	20	20	20	20	80	100
ค่าเฉลี่ย	21.22	17.77	17.11	17.55	74	
		ค่าเฉลี่ย			74	88.30

จากตารางที่ 4 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 88.30 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

2.3 ผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ปรากฏผลดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	นักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์		นักเรียนที่ไม่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	18	100	-	-
ใฝ่เรียนรู้	17	94.44	1	5.55
มีความรับผิดชอบ	17	94.44	1	5.55
มุ่งมั่นในการทำงาน	18	100	-	-
มีความสามัคคี	17	94.44	1	5.55
มีวินัย	16	88.88	2	11.11
รักความเป็นไทย	18	100	-	-
มีจิตสาธารณะ	16	88.88	2	11.11

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่เรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยภาพรวม นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ นักเรียนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 94.44 ส่วนนักเรียนที่มีวินัย และมีจิตสาธารณะ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 88.88

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. สาระการเรียรึที่เรียนมีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียรึ	4.89	0.32	มากที่สุด
2. เสาระการเรียรึสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.50	0.51	มากที่สุด
3. สาระการเรียรึเข้าใจง่าย	4.78	0.42	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียรึส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้น	4.89	0.32	มากที่สุด
5. ครูสร้างความสนใจ จนทำให้นักเรียนอยากแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.50	0.70	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียรึการสอนช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ	4.50	0.51	มากที่สุด
7. สื่อการเรียรึมีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเข้าใจสาระการเรียรึได้มากขึ้น	4.61	0.50	มากที่สุด
8. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียรึ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและครูผู้สอน	4.61	0.50	มากที่สุด
9. เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียรึกับเพื่อนได้	4.44	0.51	มาก
10. กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์	4.17	0.51	มาก
11. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	4.61	0.50	มากที่สุด
12. นักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์	4.72	0.46	มากที่สุด
13. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและรวมอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนเองได้	4.61	0.50	มากที่สุด
14. นักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย	4.89	0.32	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียรึ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 1 นักเรียนมีความพึงพอใจในสาระการเรียรึที่เรียนซึ่งมีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียรึ ($\bar{X} = 4.89$) ข้อที่ 2 สาระการเรียรึเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.78$) และข้อที่ 3 นักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.72$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ศึกษาผลการใช้หลักสูตรและ ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพระแม่ย่า อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 61 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดด้านความรู้ แบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน แบบสังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และแบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ 3 ตอน ดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3

การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีดังนี้

หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหลักสูตรแบบอิงมาตรฐานประกอบด้วย ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วยได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วิธีการทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 และแผนการจัดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ แต่ละแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66

2. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ผลการวัดด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนด้านความรู้เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.39 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 26.83

2. ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักเรียนมีการปฏิบัติงาน 4 ประเด็น ได้แก่ ทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการนำเสนอผลงาน และการทำงาน ร่วมกันนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.30 ซึ่งนักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 80

3. ผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นักเรียนร้อยละ 90 ถึงร้อยละ 100 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคี

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ดังนี้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.62 เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาที่เรียนซึ่งมีความน่าสนใจ เหมาะกับการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้น และนักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.89 รองลงมาได้แก่ ประเด็นด้านเนื้อหาเข้าใจง่าย และนักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้ อย่างสร้างสรรค์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.78 และ 4.72 ประเด็นความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์มีค่าเฉลี่ย 4.17 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตร พบว่า หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นหลักสูตรแบบอิงมาตรฐานประกอบด้วย ความนำ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร สารการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา แนวทางการจัดการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ซึ่งหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 วิธีการทางประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ใช้เวลาเรียน 20 ชั่วโมง ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 และแผนการจัดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ แต่ละแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.66 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กิตติคุณ รุ่งเรือง และดร.ณิ จำปาทอง, 2560, น.71) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 7 ประการ คือ 1. ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร 2. คำอธิบายรายวิชา 3. มาตรฐานตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ 4. โครงสร้างหลักสูตร 5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ และ 7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ส่วนประสิทธิภาพของหลักสูตรพบว่า หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีประสิทธิภาพ คือ 1. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านรักความเป็นไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำนวน 18 คน ดังนี้

2.1 ผลการวัดด้านความรู้ นักเรียนมีคะแนนด้านความรู้เฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.39 และมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.83เนื่องจากนักเรียนให้ความสนใจในหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ที่ ผู้วิจัยจัดทำขึ้น เพราะฉะนั้นเนื้อหาเข้าใจง่ายเหมาะกับการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์ จึงทำให้นักเรียนตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบในการทำงาน

ตระหนักเห็นคุณค่าและมีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทยมากยิ่งขึ้น อีกทั้งมีครูผู้สอนคอยแนะนำทักษะการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กล่าวว่าครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ผลการประเมินด้านทักษะการปฏิบัติงาน นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.30 พบว่านักเรียนมีคะแนนทักษะการปฏิบัติงานสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 เนื่องจากนักเรียนมีทักษะเกี่ยวกับกระบวนการทำงานรู้จักคิดแก้ปัญหา การนำเสนอผลงาน การแสวงหาความรู้ และการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nattiv & Amalya (1986, p.44) ได้วิจัยเรื่องผลการใช้ยุทธวิธีการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ในระดับเกรด 6 วัตถุประสงค์เพื่อต้องการดูผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ 3 วิธี เปรียบเทียบกับการเรียนแบบกลุ่มเดิม รูปแบบการเรียนทั้งสาม ได้แก่ การเรียนด้วยกัน การเรียนแบบสะสมความรู้ การเรียนแบบร่วมมือ ร่วมกลุ่ม และการเรียนแบบรับผิดชอบต่อตนเอง ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนด้วยวิธีแบบร่วมมือ 2 ใน 3 วิธีมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เน้นให้นักเรียนมีทักษะในด้านของการเรียน การทำงานร่วมกัน การเรียนแบบสะสมความรู้ การร่วมกลุ่มเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

2.3 ผลการประเมินด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้น พบว่า นักเรียนร้อยละ 90 ถึงร้อยละ 100 มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีความใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบ และมีความสามัคคี ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว ส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์และผ่านกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นนี้ได้เสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ใฝ่เรียนรู้ มีความรับผิดชอบและมุ่งมั่นในการทำงานให้เกิดขึ้นกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ (กรมวิชาการ, 2554, น.23-24) ที่กล่าวว่า ประวัติศาสตร์สอนให้รู้จักตนเอง เข้าใจพัฒนาการของผู้คนที่อาศัยอยู่ในแผ่นดินไทยตั้งแต่อดีต และความรุ่งเรืองที่วิวัฒนาการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน สร้างจิตสำนึกในความเป็นชาติ เกิดความรักความภาคภูมิใจในบรรพบุรุษที่ยังความเป็นปึกแผ่นดำรงเอกราชมาจนปัจจุบัน ส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นนักคิด มีเหตุผล เพราะกระบวนการศึกษาทางประวัติศาสตร์มุ่งเสริมสร้างจิตใจใฝ่รู้ โดยศึกษาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน วิเคราะห์ถ้อยแถลงข้อเท็จจริง และสรุปการสืบค้นอย่างมีเหตุผลได้ด้วยตนเอง

3. ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ดังนี้

ผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) เมื่อได้เรียนในกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเนื่องมาจากเนื้อหาที่ครูผู้สอนนำมาจัดการเรียนการสอนเป็นเรื่องราวที่นักเรียนให้ความสนใจ จึงทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เกิดความรัก ความหวงแหน ภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทยของตนเองเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ทวิช ลักษณะสง่า, 2556, น.5) เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนเห็นความสำคัญของประวัติศาสตร์ไทยและประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของตน รวมถึงมีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงพบว่านักเรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนในโรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการสอนได้ และนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรวิชาต่าง ๆ ได้
2. จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนด้านความรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าหลักสูตรเกิดผลดีต่อนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ที่นำไปจัดการเรียนการสอนได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพัฒนาหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ตามโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวังทองวิทยา ยังมีวิชาประวัติศาสตร์ในภาคเรียนที่ 2 ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์สำหรับภาคเรียนที่ 2 ด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กาญจนา อรุณสุขรุจี. (2546). *ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กิตติคุณ รุ่งเรือง, ดร.ณิ จำปาทอง, กัญญา ลินทร์ตันศิริกุล และสิริวรรณ ศรีพหล. (2560). การพัฒนา หลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ไทยในหลักสูตรนานาชาติ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัย และพัฒนาหลักสูตร*, 2(7), 71-86.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
- เฉลิม มลิลิต นิติเชตต์ปรีชา. (2559). *เทคนิควิธีการสอนประวัติศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
- ทวิช ลักษณะสง่า. (2556). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมการศึกษาท้องถิ่น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทวีพงษ์ หินคำ. (2541). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการควบคุมการจราจรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธनिया ปัญญาแก้ว. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในงานของข้าราชการครูในจังหวัด เชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เนตรชนก ฤกษ์ทราย. (2552). *การพัฒนาหลักสูตร*. สืบค้น วันที่ 9 มีนาคม 2562 จาก https://tanikpek.blogspot.com/2017/01/blog-post.html?fbclid=IwAR0yboXgHPLAVsjZ2b_FN3Qm2nvGTYGreioBFKha4LApKb_fqriFVrj8_i8
- ประกิต สารเสนา. (2553). *ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ*

- วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านแหมะเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรี ม้าล่อเพชร. (2556). *การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์เมือง
กาญจนบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). *การวัดความพึงพอใจ*. สืบค้น วันที่ 9 กันยายน 2561. จาก
http://maitree3.blogspot.com/p/blog-page_18.html
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2536). *การพัฒนาหลักสูตรการวิจัยวัฒนธรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *ความพึงพอใจ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.
- รุจิร ภู่อาระ. (2546). *การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ : Daily Lesson Planning*. (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: บ๊อค พอยส์.
- โรงเรียนวังทองวิทยา. (2561). *รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา*. จังหวัดสุโขทัย.
- ลิขนะ พงศาปาน. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรคริสตจริยธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนคริสธรรมราชศึกษา จังหวัด
นครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อาร์ แอนด์
ปรินท์.
- วิทย์ เทียงบูรณธรรม. (2541). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี
(ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน
กระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมนึก ทองเพชร. (2552). *การพัฒนาหลักสูตร*. สืบค้น 9 มีนาคม 2562. จาก
[https://tanikpek.blogspot.com/2017/01/blog-
post.html?fbclid=IwAR0yboXgHPLAVsjZ2b_FN3Qm2nvGTYGreioBFKha4LApKb_fqri
fVrj8_i8](https://tanikpek.blogspot.com/2017/01/blog-post.html?fbclid=IwAR0yboXgHPLAVsjZ2b_FN3Qm2nvGTYGreioBFKha4LApKb_fqriFVrj8_i8)
- ปัญญาพล ขำสัจจา. *คุณลักษณะของครูที่ดี*. สืบค้น 9 มีนาคม 2562. จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/490810>

- สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วีพรินท์.
- อรอนงค์ บุญแผน. (2552). *การพัฒนาหลักสูตร สืบค้น 9 มีนาคม 2562*. จาก https://tanikpek.blogspot.com/2017/01/blog-post.html?fbclid=IwAR0yboXgHPLAVsjZ2b_FN3Qm2nvGTYGreioBFKha4LApKb_fqriFVrj8_i8
- ออมสิน จตุพร. (2560). *การพัฒนาหลักสูตรประวัติศาสตร์ท้องถิ่นตามแนวคิดการศึกษาอิงถิ่นฐาน สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีชุมชนลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน จังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Good, c. V. (1973). *Dictionary of education (3rd ed.)*. New York: McGraw-Hill.
- Harnett, P. (2000). *Curriculum decision making in the primary school: the place of history*. London: Routledge.
- Nattiv & Amalya. (1986). *The Effects of Cooperative Learning Instructional Strategies on Academic Achievement among Sixth-Grade Social Students*. Doctoral Dissertation, Utah State.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: theory and practice*. New York: Harcourt, Brace & World.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Doctoral Dissertation, Chicago

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. นางสาวรัตน์ จุลญาติ ครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
2. นางรุ่งนภา นาคกล ครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์
3. นางพรณี ภาภูตานนท์ ครูโรงเรียนอุตรดิตถ์ตรุณี อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาคผนวก ข
สำเนาหนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/๖๐๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางสาวรัตน์ จุลญาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตร
รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓” ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ
เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ ๐ ๖๒๓๐ ๒๒๔๔ ๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/ว๐๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางรุ่งนภา นาคกล

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓" ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดม คำชาติ เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจัน)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ ๐ ๖๒๓๐ ๒๒๙๙ ๒

ที่ ศธ ๐๕๓๕.๑๐/๖๐๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
อ.เมือง จ.อุตรดิตถ์ ๕๓๐๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางพรรณิ ภวภูตานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. เนื้อหาบทที่ ๑ - ๓	จำนวน ๑ ชุด
	๒. ร่างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินความถูกต้องของแบบสอบถาม	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตร
รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓" ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุตม คำชาติ
เป็นประธานกรรมการควบคุมการจัดทำวิทยานิพนธ์

เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์เชิงวิชาการของวิทยานิพนธ์ดังกล่าว บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

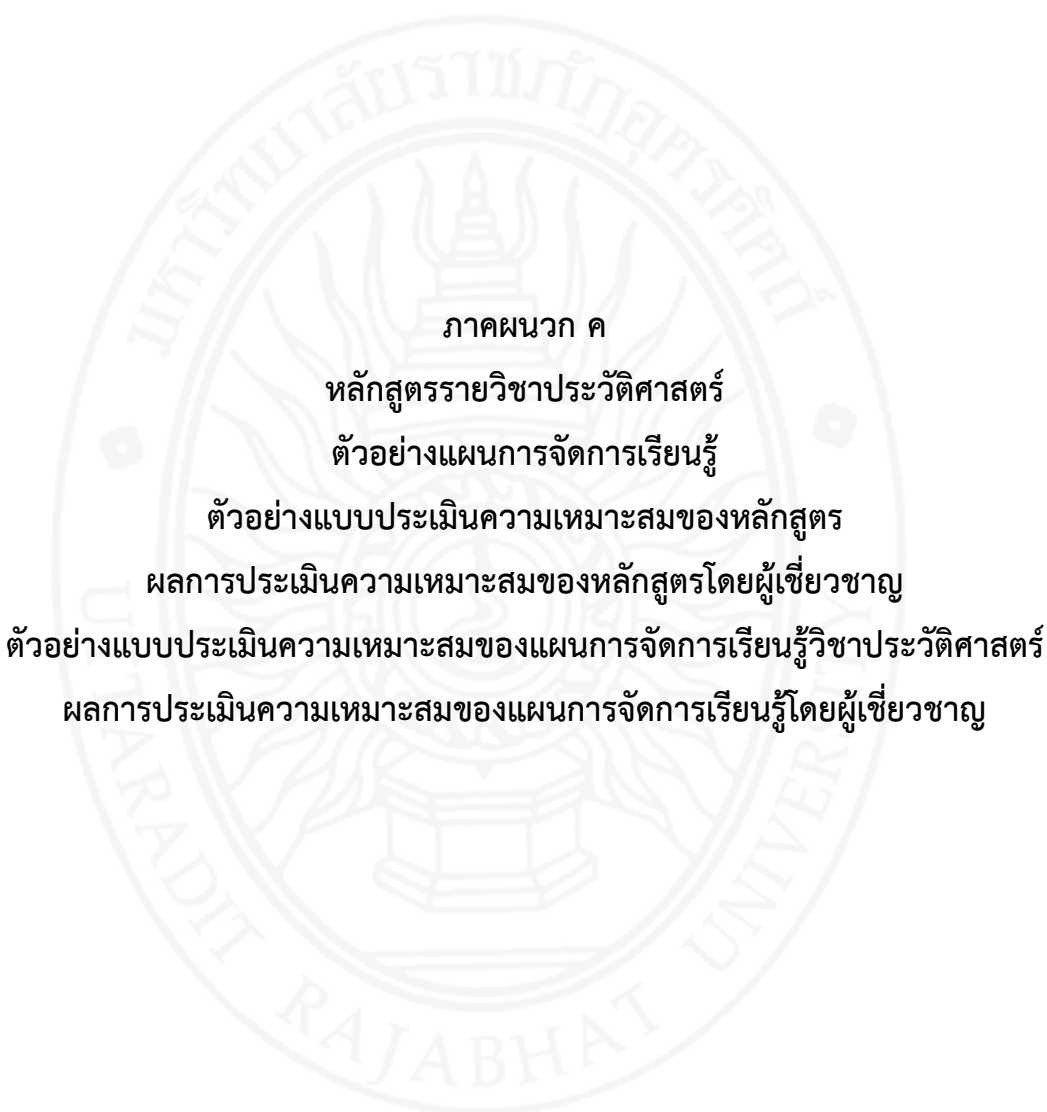
(อาจารย์ ดร.เชาวฤทธิ์ จันจิ้น)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

โทรสาร ๐ ๕๕๔๑ ๖๖๐๑-๓๑ ต่อ ๑๖๔๘, ๑๖๔๙

นางสาวอริษา วงษ์บ้านใหม่ ๐ ๖๒๓๐ ๒๒๙๙ ๒

ภาคผนวก ค

หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

ผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ

ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์

ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

การวิเคราะห์ตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระวิชาประวัติศาสตร์
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง

มาตรฐานตัวชี้วัด	ผู้เรียนจะรู้อะไร	ผู้เรียนจะทำ อะไรได้	ผู้เรียนจะมี คุณลักษณะใด	เวลาเรียน	ค่าน้ำหนัก
ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์	เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์	อธิบาย	-	4	20
ส 4.1 ม.3/2 อธิบายการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่น่าสนใจ	วิธีการทางประวัติศาสตร์	อธิบาย	-	3	15
ส 4.2 ม.3/1 อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลก	พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ	อธิบาย	-	7	35
ส 4.2 ม.3/2 ยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง	การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20	ยกตัวอย่าง	-	6	30
รวม	-	-	-	20	100

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้ องค์ความรู้ (K)	ทักษะ/ กระบวนการ (P)	คุณลักษณะ (A)	เวลาเรียน	ค่าน้ำหนัก
ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราว เหตุการณ์สำคัญ ทางประวัติศาสตร์ ได้อย่างมีเหตุผล ตามวิธีการทาง ประวัติศาสตร์	1.เหตุการณ์สำคัญทาง ประวัติศาสตร์ 1.1 สงครามเก้าทัพ 1.2 การทำสนธิสัญญา เบาริง 1.3 วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 1.4 การเปลี่ยนแปลง การปกครอง พ.ศ. 2475	อธิบาย	-	(4) 1 1 1 1	(20) 5 5 5 5
ส 4.1 ม.3/2 อธิบายการใช้ วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ใน การศึกษา เรื่องราวต่าง ๆ ที่ น่าสนใจ	2. วิธีการทาง ประวัติศาสตร์ 2.1 หลักฐานและวิธีการ ทางประวัติศาสตร์ 2.2 ขั้นตอนของวิธีการ ทางประวัติศาสตร์ 2.3 การศึกษาวิเคราะห์ เหตุการณ์สำคัญ	อธิบาย	-	(3) 1 1 1	(15) 5 5 5
ส 4.2 ม.3/1 อธิบายพัฒนาการ ทางสังคม เศรษฐกิจและ การเมืองของ ภูมิภาคต่าง ๆ ใน โลก	3. พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ของภูมิภาคต่างๆ ในโลก 3.1 ทวีปยุโรป 3.2 อิทธิพลของทวีป ยุโรปที่มีต่อสังคมโลก 3.3 ทวีปอเมริกาเหนือ 3.4 ทวีปอเมริกาใต้ 3.5 ทวีปแอฟริกา 3.6 ทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย 3.7 ตามรอยอารยธรรม ตะวันตกรอบโลก	อธิบาย	-	(7) 1 1 1 1 1 1 1	(35) 5 5 5 5 5 5 5

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้ ความรู้ (K)	ทักษะ/ กระบวนการ (P)	คุณลักษณะ (A)	เวลาเรียน	ค่าน้ำหนัก
20 ตลอดจน ความพยายามใน การจัดปัญหา ความขัดแย้ง	4.1 สงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2			1	5
	4.2 ผลกระทบของ สงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2			1	5
	4.3 สาเหตุของการเกิด สงครามเย็น			1	5
	4.4 ผลกระทบของ สงครามเย็น			1	5
	4.5 องค์การความ ร่วมมือระหว่างประเทศ			1	5
	4.6 บทบาทสำคัญของ องค์การความร่วมมือ ระหว่างประเทศ				
รวม	-	-	-	20	100

โครงสร้าง/แผนระยะยาว

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 เวลา 20 ชั่วโมง

มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน	ค่าน้ำหนัก
ส 4.1 ม.3/1	1. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์	(4)	(20)
	1.1 สงครามเก้าทัพ	1	5
	1.2 การทำสนธิสัญญาเบาริง	1	5
	1.3 วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112	1	5
	1.4 การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475	1	5
ส 4.1 ม.3/2	2. วิธีการทางประวัติศาสตร์	(3)	(15)
	2.1 หลักฐานและวิธีการทางประวัติศาสตร์	1	5
	2.2 ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์	1	5
	2.3 การศึกษาวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญ	1	5
ส 4.2 ม.3/1	3. พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาค ต่างๆ ในโลก	(7)	(35)
	3.1 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปยุโรป	1	5
	3.2 อิทธิพลของทวีปยุโรปที่มีต่อสังคมโลก	1	5
	3.3 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ	1	5
	3.4 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปอเมริกาใต้	1	5
	3.5 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปแอฟริกา	1	5
	3.6 พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของทวีปออสเตรเลียและโอ เชียเนีย	1	5
	3.7 ตามรอยอารยธรรมตะวันตกรอบโลก	1	5
ส 4.2 ม.3/2	4. การเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งใน คริสต์ศตวรรษที่ 20	(6)	(30)
	4.1 สงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2	1	5
	4.2 ผลกระทบของสงครามโลกครั้งที่ 1 และสงครามโลกครั้งที่ 2	1	5
	4.3 สาเหตุของการเกิดสงครามเย็น	1	5
	4.4 ผลกระทบของสงครามเย็น	1	5
	4.5 องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ	1	5
	4.6 บทบาทสำคัญขององค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ	1	5
รวม	-	20	100

คำอธิบายรายวิชา

วิชา ประวัติศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

เวลา 20 ชั่วโมง/ภาค

ศึกษาเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ และพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ เพื่อวิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยใช้กระบวนการหรือวิธีการทางประวัติศาสตร์ในการกำหนดและเก็บรวบรวมปัญหาที่ต้องการศึกษา

เพื่อให้เกิดความเข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องรวมถึงการตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส 4.1 ม.3/1 ม.3/2

ส 4.2 ม.3/1 ม.3/2

รวมทั้งหมด 4 ตัวชี้วัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2562
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เรื่อง การเกิดสงครามเก้าทัพ
 จำนวน 1 ชั่วโมง วันที่ 17 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ผู้สอน นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. สาระสำคัญ

สงครามเก้าทัพ เป็นสงครามระหว่างอาณาจักรพม่ากับราชอาณาจักรไทย หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานีแห่งใหม่ เวลานั้นบ้านเมืองอยู่ในช่วงผ่านศึกสงครามมาใหม่ ๆ ประจวบกับการสร้างบ้านแปลงเมือง รวมทั้งปราสาทราชวังต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2328 พระเจ้าปดุง กษัตริย์พม่า หลังจากบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์อั้งวะแล้ว ทำสงครามรวบรวมเมืองเล็กเมืองน้อยรวมถึงเมืองประเทศราชให้เป็นปึกแผ่น และได้ยกกองกำลังเข้ามา โดยมีจุดประสงค์ทำสงครามกับกรุงรัตนโกสินทร์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายสถานการณ์ของสงครามเก้าทัพได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของสงครามเก้าทัพได้
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

การเกิดสงครามเก้าทัพ

5. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำ (5 นาที)

- 1.1 ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน
- 1.2 ครูนำภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์มาให้นักเรียนดู
- 1.3 ครูแจ้งตัวชี้วัดชั้นปีและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

2. ชั้นสอน (30 นาที)

2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง สงครามเก้าทัพ จากสื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint

2.2 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4-5 คน ศึกษาความรู้จากใบความรู้ที่ครูแจกให้พร้อมกับ ภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ ที่นำไปสู่สาเหตุการเกิดสงครามเก้าทัพ แล้วบันทึกความรู้ที่ลงในสมุด

2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายเกี่ยวกับสาเหตุการเกิดสงครามเก้าทัพ แล้วช่วยกันสรุปว่า สงครามเก้าทัพมีสาเหตุมาจากสิ่งใด และจบลงอย่างไร

3. ชั้นปฏิบัติ (20 นาที)

3.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำใบงานเรื่อง การเกิดสงครามเก้าทัพ เสร็จแล้วตรวจสอบความถูกต้อง

3.2 สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเกี่ยวกับผลงานในใบงาน จนเข้าใจตรงกัน แล้วสรุปความรู้เป็นผังความคิดอีกครั้ง

4. ชั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ “สงครามเก้าทัพ เป็นสงครามระหว่างอาณาจักรพม่ากับราชอาณาจักรไทย หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เป็นราชธานีแห่งใหม่ เวลานั้นบ้านเมืองอยู่ในช่วงผ่านศึกสงครามมาใหม่ ๆ ประจวบทั้งการสร้างบ้านแปลงเมือง รวมทั้งปราสาทราชวังต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2328 พระเจ้าปดุง กษัตริย์พม่า หลังจากบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์อย่างแล้ว ทำสงครามรวบรวมเมืองเล็กเมืองน้อยรวมถึงเมืองประเทศราชให้เป็นปึกแผ่น แล้วก็ได้ยกกองทัพเข้ามา โดยมีจุดประสงค์ทำสงครามกับกรุงรัตนโกสินทร์”

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 3
2. บัตรภาพ
3. สื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint เรื่องการเกิดสงครามเก้าทัพ
4. ใบความรู้ เรื่องสงครามเก้าทัพ ศักดิ์ชะตาแห่งสยามประเทศ
5. แบบทดสอบ เรื่อง สงครามเก้าทัพ

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 การวัดผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การผ่าน จุดประสงค์
1. นักเรียนสามารถอธิบายสถานการณ์ของสงครามเก้าทัพได้อย่างถูกต้อง	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ เรื่อง การเกิดสงครามเก้าทัพ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดเกี่ยวกับผลกระทบของสงครามเก้าทัพได้	- สังเกตและตรวจผลงาน	- แบบสังเกตและแบบตรวจผลงาน	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน	- การสังเกต	- แบบสังเกต	นักเรียนตั้งใจเรียนและมีส่วนร่วมในการทำงาน

7.2 การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ด้านความรู้เข้าใจ (K) เรื่องสถานการณ์ของสงครามเก้าทัพ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2.ด้านทักษะกระบวนการ (P) นำเสนอความคิดเกี่ยวกับผลกระทบของสงครามเก้าทัพ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3.ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน	นักเรียนตั้งใจเรียนและมีส่วนร่วมในการทำงาน	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่ให้ความร่วมมือและส่งเสียงดังในเวลาทำงาน

8. บันทึกหลังการสอน

1. ข้อสังเกต/ค้นพบ

.....

.....

.....

2. แนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ผลการพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทองวิทยา

แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานของผู้เรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาชัน มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยในคะแนนลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายนามนักเรียน	ผลงานที่ ใช้นำเสนอ (4)	ความ คล่องแคล่ว (3)	การมีส่วน ร่วมในการ นำเสนอ(3)	รวม (10)	ผลการประเมินผล	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.เด็กชายกมล เขียวสังข์						
2.เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์						
3.เด็กชายธนพล แซ่ฮ้อย						
4.เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น						
5.เด็กชายนครินทร์ เสือแห้ว						
6.เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล						
7.เด็กชายมงคลชัย ฉายลี						
8.เด็กชายศิริปัญญา เฟื่องระจ่าง						
9.เด็กชายเอียรดนัย เฟื่องสว่าง						
10.เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์						
11.เด็กหญิงพรพิมล ชุนอำไพ						
12.เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์						
13.เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์						
14.เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา						
15.เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา						
16.เด็กหญิงอาทิตยา เกิดป้อม						
17.เด็กหญิงสุรารักษ์ จีอกถึง						
18.เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ						

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานที่ใช้นำเสนอ

- 4 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้องชัดเจนครบทุกองค์ประกอบ สะอาดและสวยงาม
- 3 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้องครบองค์ประกอบ
- 2 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดองค์ประกอบเป็นบางส่วน
- 1 คะแนน หมายถึง เนื้อหาไม่ครบ ขาดความสวยงามและความสะอาด

ความคล่องแคล่ว

- 3 คะแนน หมายถึง พูดได้อย่างคล่องแคล่วและไม่ติดขัด
- 2 คะแนน หมายถึง พูดได้อย่างคล่องแคล่ว มีติดขัดบ้างบางช่วง
- 1 คะแนน หมายถึง พูดได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว และพูดติดขัดบ่อยครั้ง

การมีส่วนร่วมในการนำเสนอ

- 3 คะแนน หมายถึง มีการตั้งคำถามและตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอ พร้อมร่วมกันสรุป
- 2 คะแนน หมายถึง มีการตั้งคำถามและตอบคำถามเป็นบางช่วง
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการตั้งคำถามและตอบคำถามระหว่างที่นำเสนอ

เนื้อหา

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาชัน มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์(A)		สรุปผล	
		นักเรียนตั้งใจเรียน และมีส่วนร่วมใน การทำงาน	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่ให้ความร่วมมือและ ส่งเสียงดังในเวลาทำงาน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายกมล เขียวสังข์				
2	เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์				
3	เด็กชายธนพล แซ่อู๋				
4	เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น				
5	เด็กชายนครินทร์ เสือแหวน				
6	เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล				
7	เด็กชายมงคลชัย ฉายลี				
8	เด็กชายศิริปัญญา เพ็งกระจ่าง				
9	เด็กชายเชียรดนัย เพ็งสว่าง				
10	เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์				
11	เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ				
12	เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์				
13	เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์				
14	เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา				
15	เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา				
16	เด็กหญิงอาทิตย์ยา เกิดป้อม				
17	เด็กหญิงสุรารักษ์ จีอกถึง				
18	เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ				

แบบทดสอบ

เรื่อง : การเกิดสงครามเก้าทัพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สงครามเก้าทัพมีสาเหตุมาจากสิ่งใด

.....

.....

.....

2. ใครเป็นจอมทัพของพม่าในการยกทัพมาตีไทยในสงครามเก้าทัพ

.....

.....

.....

3. สงครามเก้าทัพ มีความสำคัญต่อไทยอย่างไร

.....

.....

.....

4. จุดจบของสงครามเก้าทัพเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

แบบทดสอบ

เรื่อง : การเกิดสงครามเก้าทัพ

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สงครามเก้าทัพมีสาเหตุมาจากสิ่งใด

พระเจ้าปะดุงทรงต้องการแผ่อำนาจครอบคลุมดินแดนสุวรรณภูมิ และทำลายอาณาจักรไทยไม่ให้เติบโตเป็นอาณาจักรใหญ่อย่างกรุงศรีอยุธยาได้อีก

2. ใครเป็นจอมทัพของพม่าในการยกทัพมาตีไทยในสงครามเก้าทัพ

พระเจ้าปะดุง

3. สงครามเก้าทัพ มีความสำคัญต่อไทยอย่างไร

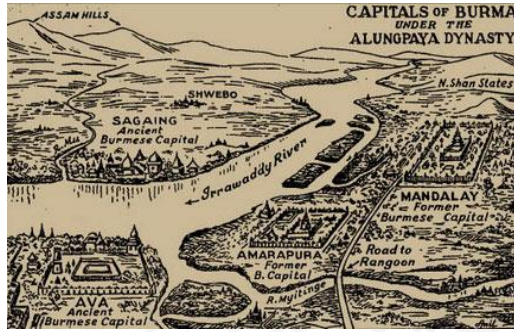
เป็นสงครามครั้งสำคัญของสยามยุครัตนโกสินทร์ เรียกว่าสามารถชี้ชะตาของบ้านเมือง เพราะไทยพ่ายยับในคราวที่เสียกรุง เนื่องจากรัชกาลที่ 1 พังจะสถาปนากรุงเทพฯ บ้านเมืองพังพินตัวเป็นบ้านเมืองอีกครั้ง สถานการณ์บ้านเมืองยังไม่มั่นคง ประชากรลดน้อย หัวเมืองเหนือที่เป็นบ้านเมืองใหญ่ก็ยังมีโรยรา พระเจ้าปะดุงยกทัพมาเป็นแสน เพื่อทำลายศูนย์กลางอำนาจลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาให้สิ้น แต่รัชกาลที่ 1 กรมพระราชวังบวร กรมพระราชวังหลัง และเจ้ากาวิละ เจ้านครลำปาง ร่วมมือกันต่อสู้กับทัพพม่าที่มีมากกว่าไทยถึงสองเท่าได้ยอดเยี่ยม ทำให้ทัพพม่าแพ้ศึกย่อยยับไปทั้งกองทัพ พม่าเลยไม่กล้าที่จะยกทัพใหญ่มาสู้กับไทยอีก

4. จุดจบของสงครามเก้าทัพเป็นอย่างไร

ฝ่ายไทยเป็นฝ่ายชนะ เพราะเปลี่ยนกลยุทธ์การรบจากที่ตั้งรับเข้าศึกอยู่ในกรุงมาเป็นการจัดทัพออกไปรับมือเข้าศึก ไม่ให้มีโอกาสเข้าประชิดกรุง แต่จะแบ่งกำลังของไทยออกไปรับศึกทุกจุดไม่ได้ จะต้องโจมตีเฉพาะจุดที่สำคัญก่อน เมื่อชนะแล้วจึงค่อยนำกำลังไปโจมตีจุดอื่นๆต่อไป จนกว่าจะทำลายทัพพม่าได้หมดสิ้น

บัตรภาพ เรื่อง การเกิดสงครามเก้าทัพ

ภาพแผนที่เมืองหลวงของประเทศพม่า ในสมัยของ
พระเจ้าปดุง

ภาพกองโจรเจ้าขุนเณรตักปล้นเสบียงพม่า

ภาพทัพไทยทำลายค่ายพม่า

ภาพการรบที่ปากพิง

ภาพอนุสาวรีย์ คุณหญิงจันและนางมุก

ภาพศึกกลาง

ใบความรู้

เรื่อง สงครามเก้าทัพ ศึกชี้ชะตาแห่งสยามประเทศ

หลังจากที่กรุงเทพมหานครอมรรัตนโกสินทร์ ราชธานีแห่งใหม่ของชนชาติไทยก่อกำเนิดขึ้นมาได้เพียงสามปี ราชอาณาจักรแห่งนี้ก็ต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายที่ยิ่งใหญ่ จากมหาสงครามที่จะชี้ชะตาถึงอนาคตของแผ่นดินแห่งนี้ว่าจะยังคงดำรงอยู่ต่อไปหรือต้องล่มสลายลงโดยมหาสงครามครั้งนี้ ถูกเรียกขานว่า **สงครามเก้าทัพ** ในปีพุทธศักราช 2319 พระเจ้าข้างฝือกมั่งระ กษัตริย์พม่าแห่งอาณาจักรอังวะได้เสด็จสวรรคตลง จิงกูจาโอรส องค์ใหญ่ของพระองค์ได้ขึ้นครองราชย์สืบต่อจากสมเด็จพระราชาบิดา หลังครองราชย์ พระเจ้าจิงกูจาได้สั่งปลดอะแซหุ่นกี้ ออกจากตำแหน่งและสั่งประหารพระอนุชาของพระองค์ ส่วนบรรดาพระอนุชาของพระเจ้ามั่งระนั้น พระองค์ได้มีบัญชาให้นำไปกักตัวไว้

พระเจ้าจิงกูจาทรงมีพระทัยโหดร้าย ชอบแต่แสวงสุรายาเมาและหลังเสพสุราก็มักทรงกระทำการทารุณต่าง ๆ อยู่เสมอ วันหนึ่ง พระองค์ได้ทรงมีรับสั่งให้นำเอาพระสนมเอกคนโปรดซึ่งเป็นบุตรของอะตวนหฺวุ่นไปประหารชีวิตด้วยการถ่วงน้ำและรับสั่งให้ถอดบิดานางลงเป็นไพร่ ทำให้อะตวนหฺวุ่นโกรธแค้นมาก จึงไปสมคบกับอะแซหฺวุ่น และตะแคงปดุง (มั่งแวง) พระอนุชาของพระเจ้ามั่งระ ฉวยโอกาสที่พระเจ้าจิงกูจาเสด็จออกประพาสหัวเมืองก่อนการกบฏและยกเอา มั่งหม่อง ผู้เป็นโอรสของพระเจ้ามั่งระลอกพระเชษฐาของพระเจ้ามั่งระขึ้นครองราชบัลลังก์

ทว่าหลังจากนั้นมั่งหม่องกลับควบคุมสถานการณ์ไว้ไม่ได้ โดยปล่อยให้บรรดาโจรป่าที่เป็นสมัครพรรคพวกของพระองค์ทำการปล้นสะดมผู้คนจนเกิดความวุ่นวายไปทั่วกรุงรัตนปุระอังวะ ในที่สุดหลังจากที่มั่งหม่องนั่งเมืองได้เพียงสิบเอ็ดวัน ตะแคงปดุงจึงได้ร่วมกับเหล่าเสนาอำมาตย์จับตัวมั่งหม่องสำเร็จโทษเสีย จากนั้นจึงได้ขึ้นครองราชสมบัติกรุงอังวะแทน ทรงมีพระนามว่า พระมหาธรรมราชาธิราชเจ้าข้างฝือก แต่เป็นที่รู้จักในพระราชพงศาวดารของไทยในพระนาม พระเจ้าปดุง หรือที่ในภาษาพม่าเรียกว่า พระเจ้าโบดอพญา

ในเวลานั้น พระเจ้าจิงกูจาได้ทรงทราบที่เกิดกบฏขึ้นในกรุงอังวะ จึงคิดจะทรงหลบหนีไปยังเมืองกะแซ แต่ด้วยความที่เป็นห่วงพระราชชนนีจึงลอบมาใกล้กรุงอังวะและส่งหนังสือเข้าไปทูลแจ้งว่าจะทรงหลบหนีไปอยู่เมืองกะแซ แต่พระราชชนนีทรงห้ามปรามว่า ธรรมดาเมื่อเกิดเป็นกษัตริย์แล้ว หากมันจะต้องตายก็ควรตายในเมืองของ

ตัว หากควรหนีไปพึ่งเมืองน้อยอันเคยเป็นข้าไม่ ทำให้พระองค์ทรงเกิดมีชดัตติยะมานะและเสด็จนำข้าหลวงที่มีอยู่กลับเข้าเมือง พวกทหารที่เฝ้าอยู่ เห็นพระเจ้าจึงจูงเสด็จมาอย่างอาจหาญก็เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าจับกุม ฝ่ายอะตวณหุณซึ่งมีความเจ็บแค้นที่พระสนมเอกบุตรสาวของตนถูกพระเจ้าจึงจูงจาสั่งประหารได้ทราบเข้า จึงนำคนมาล้อมจับและได้ฟันพระองค์สิ้นพระชนม์ที่ในเขตพระราชฐาน เมื่อพระเจ้าปดุงทรงทราบความก็ทรงพระพิโรธว่า อะตวณหุณทำการโดยพลการ สั่งทหารพระเจ้าจึงจูงหาแทนที่จะจับมาถวายพระองค์ จึงทรงให้เอาตัวอะตวณหุณไปประหารเสีย ในขณะที่เกิดเหตุแย่งชิงราชบัลลังก์กันในกรุงอังวะนั้น บรรดาเมืองขึ้นต่าง ๆ ของกรุงอังวะได้ถือโอกาสแข็งเมืองจนถึงกับมีบางหัวเมืองที่บังอาจคุมพลยกไปปล้นกรุงอังวะอันเป็นราชธานีก็มี พระเจ้าปดุงจึงได้ทรงยกทัพไปโจมตีหัวเมืองต่าง ๆ ที่แข็งข้อได้จนหมดสิ้น จากนั้นได้ทรงโปรดฯ ให้สร้างราชธานีแห่งใหม่ ชื่อว่า กรุงอมรปุระและเริ่มทำสงครามกับประเทศใกล้เคียงเพื่อแผ่ขยายพระราชอำนาจ

ล่วงถึงปีพุทธศักราช 2328 หลังจากทรงได้รับชัยชนะเหนืออาณาจักรยะช่ายทางทิศตะวันตกและแคว้นมณีปุระทางทิศเหนือ พระเจ้าปดุงก็หมายพระทัยจะแผ่พระบรมเดชานุภาพของพระองค์ให้เป็นที่ประจักษ์ยิ่งขึ้นไปอีก โดยในเวลานั้น พระองค์ได้ทรงทราบมาว่า ไทยเพิ่งจะตั้งราชธานีใหม่ นามว่า กรุงเทพมหานครอมรรัตนโกสินทร์ พระเจ้าปดุงจึงทรงหมายจะทำลายกรุงรัตนโกสินทร์และพิชิตชนชาติไทยไว้ในพระราชอำนาจเฉกเช่นดังพระเจ้าช้างเผือกสิบทิศบุเรงนองในอดีตและพระเจ้ามังระผู้เป็นพระเชษฐาของพระองค์ ทั้งนี้ เพื่อให้ทรงบรรลุพระประสงค์ พระเจ้าปดุงได้ทรงเกณฑ์ไพร่พลจากทุกชาติทุกภาษาในราชอาณาจักรทั้ง พม่า มอญ เงี้ยว ยะช่าย มณีปุระและชนชาติอื่น ๆ รวมทั้งสิ้นหนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันคน จัดเป็นทัพทั้งหมดเก้ากองทัพ โดยกำหนดแผนให้เข้าโจมตีไทยจากห้าเส้นทางพร้อมกัน ดังนี้

ทัพที่หนึ่ง มีพลรบหนึ่งหมื่น ม้าศึกหนึ่งพัน กำหนดให้ยกเข้าทางด้านสิงขร เมืองมะริด มีพลหนึ่งหมื่น แบ่งเป็นทัพบก ทัพเรือ ทัพบกให้แมงยีแมงชองยกยอเป็นแม่ทัพ ถือพลเจ็ดพัน เข้าตีหัวเมืองฝ่ายใต้ทางบกของไทย ตั้งแต่ชุมพร เรื่อยไปถึงสงขลา ส่วนทัพเรือให้ยี่หวุ่นเป็นแม่ทัพ ถือพลสามพัน กำปั่นรบ 15 ลำ เข้าตีหัวเมืองชายทะเลฝั่งตะวันตกของไทยตั้งแต่ตะกั่วป่าไปจนถึงเมืองถลาง

ทัพที่สอง ให้อนอกแฝกคิตหุณ (อะ-นอ-กะ-แฝก-คิต-หุณ) เป็นแม่ทัพ ถือพลรบหนึ่งหมื่น ม้าศึกหนึ่งพัน โดยยกเข้าทางด้านบ้องตี้ เข้าตีราชบุรี เพชรบุรี จากนั้นให้ไปบรรจบกับทัพที่หนึ่งที่เมืองชุมพร

ทัพที่สาม ให้ห่วนคะยี่สะโดศิริมหาดูจนา เจ้าเมืองตองอู เป็นแม่ทัพ ถือพลรบสามหมื่น ม้าศึกสามพันให้ยกเข้าทางเชียงใหม่ ให้ตี นครลำปาง สวรรคโลก สุโขทัย พิษณุโลก จากนั้นให้ยกลงมาสมทบกับทัพหลวงที่กรุงเทพฯ สำหรับกองทัพที่สี่, ห้า, หก, เจ็ด และแปดนั้นจะเข้าตีกรุงเทพฯ โดยตรง มีพลรวมทั้งสิ้นแปดหมื่นเก้าพัน โดยแบ่งออกเป็น

ทัพที่สี่ ให้เมียนห่วนแมงยิมหาทิมชอง เป็นแม่ทัพ ถือพลหนึ่งหมื่นหนึ่งพัน ม้าศึกหนึ่งพันหนึ่งร้อย เป็นทัพหน้าเข้าทางด้านพระเจดีย์สามองค์

ทัพที่ห้า ให้เมียนเมห่วนเป็นแม่ทัพถือพลรบห้าพันม้าศึกห้าร้อยเข้าทางด้านพระเจดีย์สามองค์ คอยหนุนทัพที่สี่

ทัพที่หก ให้ศิริธรรมราชา ราชบุตรองค์ที่สอง เป็นแม่ทัพ ถือพลรบหนึ่งหมื่นสองพัน ม้าศึกหนึ่งพันสองร้อย เป็นทัพหน้าทีหนึ่งของทัพหลวง ยกเข้าทางด้านพระเจดีย์สามองค์

ทัพที่เจ็ด ให้สะโดทันซอ ราชบุตรองค์ที่สาม เป็นแม่ทัพถือพลรบหนึ่งหมื่นหนึ่งพัน ม้าศึกหนึ่งพันหนึ่งร้อย เป็นทัพหน้าทีสองของทัพหลวง ยกเข้าทางด้านพระเจดีย์สามองค์

ทัพที่แปด ทัพหลวง มีพระเจ้าปดุงทรงเป็นจอมทัพ ถือพลห้าหมื่น ม้าศึกห้าพัน ช้างรบห้าร้อย ยกเข้าทางด้านพระเจดีย์สามองค์

ส่วนทัพที่เก้าซึ่งเป็นกองทัพสุดท้าย นั้น ให้จ้อชองนรธา เป็นแม่ทัพถือพลห้าพัน ม้าศึกห้าร้อย ยกเข้าทางด้านแม่ละเมา ตีเมืองตาก กำแพงเพชร จากนั้นให้ลงมาบรรจบกับทัพหลวงที่กรุงเทพฯ

ในประวัติศาสตร์ไทยเรียกสงครามครั้งนี้ว่า “สงครามเก้าทัพ”

หลังจากระดมไพร่พลแล้ว ฝ่ายอังวะได้มาประชุมพลที่เมืองเมาะตะมะ ทว่าไม่อาจเคลื่อนทัพต่อ เนื่องจากเสียดียงไม่เพียงพอ พระเจ้าปดุงทรงพิโรธแมงยี่แมงชองกยอ แม่ทัพทีหนึ่ง ซึ่งพระองค์มีพระบัญชาให้ไประดมเสียดียงมาส่งให้กองทัพ แต่ แมงยี่แมงชองกยอ กลับหาเสียดียงได้ล่าช้า ทำให้เสียเวลาเคลื่อนทัพ พระเจ้าปดุงจึงให้ประหารแมงยี่แมงชองกยอเสีย และให้ เกงห่วน แมงยี่ มหาสีหสุระ รั้งตำแหน่งแม่ทัพทีหนึ่งแทน จากนั้นก็ทรงเร่งให้กองทัพทั้งหมดเคลื่อนพลเข้าสู่เขตแดนไทย

สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

ทางฝ่ายไทย หลังจากที่มีสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก พระมหากษัตริย์แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ทรงทราบว่า พม่ากำลังยกทัพมาทำสงคราม พระองค์ก็ทรงโปรดฯ ให้เกณฑ์ไพร่พลเพื่อรับศึก ทว่ากำลังทัพของฝ่ายไทยในเวลานั้นมีเพียงเจ็ดหมื่นหรือเพียงครึ่งของทัพข้าศึกเท่านั้น สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงเห็นว่า หากปล่อยให้ข้าศึกยกเข้ามาถึงพระนครจะไม่เป็นผลต่อฝ่ายไทย จึงทรงโปรดฯ ให้จัดทัพไปตั้งรับศึกที่นอกเมือง แต่เนื่องจากฝ่ายไทยมีกำลังน้อยกว่า สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจึงทรงตัดสินพระทัยที่จะรับศึกในทางที่สำคัญก่อน โดยทรงมีพระบัญชาให้จัดกำลังพลดังนี้

ทัพที่หนึ่ง มีสมเด็จพระอนุชาของพระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้ยกไปตั้งทัพที่เมืองกาญจนบุรี เพื่อต้านทานข้าศึกที่เข้ามาทางด้านพระเจดีย์สามองค์

ทัพที่สอง สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอนุรักษเทเวศน์ กรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้ยกไปตั้งรับข้าศึกที่มาจากเชียงใหม่และทางด้านแม่ละเมา

ทัพที่สาม มีพล 5,000 นาย ให้ เจ้าพระยาธรรมาและพระยายมราชเป็นแม่ทัพยกไปตั้งมั่นยังราชบุรีเพื่อสกัดทัพข้าศึกที่จะเข้ามาทางด้านบองตี้ ส่วนสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงคุมทัพที่สี่ ซึ่งมีไพร่พล 20,000 นาย ตั้งมั่นยังพระนครเพื่อคอยหนุนช่วยกองทัพอื่น ๆ

ในการรบที่ลาดหญ้า สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ ทรงให้ ออกญามหาโยธาคุมทหารมอญ 3,000 คนเป็นกองหน้าไปตั้งสกัดข้าศึกที่ด่านกรมช้าง ส่วนทัพใหญ่ตั้งค่ายมั่นที่ทุ่งลาดหญ้าตรงช่องสะเดาใกล้กับเขาชนไก่ และยังคงให้ตั้งค่ายอีกค่ายหนึ่งที่ปากแพรก (ปัจจุบันคือ ตัวเมืองกาญจนบุรี)

ในยามนั้น กองทัพที่ 4 และ 5 ของอังวะซึ่งมีไพร่พลรวม 16,000 นาย สามารถตีด่านกรมช้างแตกและรุกไล่ทัพมอญมาจนถึงทุ่งลาดหญ้า จนเข้าปะทะกับกองทัพไทย ในการรบกันครั้งแรก ฝ่ายไทยสามารถตีข้าศึกถอยร่นไปได้และล้อมจับทหารอังวะได้กองหนึ่งพร้อมนายทัพชื่อ กุลาหุณ เมื่อเห็นว่า กำลังข้างไทยเข้มแข็งนัก เมหุณ และเหมียนหุณ จึงให้ตั้งค่ายมั่นตรงเชิงเขาประจัญหน้ากับฝ่ายไทยเพื่อรอกำลังหนุนจากกองทัพที่หก เจ็ดและแปด ซึ่งยกติดตามมาจากที่เกาะตะมา โดยระหว่างนั้น ฝ่ายพม่าได้สร้างหอรบบรรทุกปืนใหญ่ใช้ระดมยิงค่ายไทยสังหารไพร่พลไปเป็นจำนวนมาก สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงพิษณุโลกประชานาถ โดยให้นำท่อนไม้มาทำเป็นลูกปืนบรรจุในปืนใหญ่ชนิดปากกระบอกกว้างยิงใส่หอรบข้าศึกพังพินาศ จนฝ่ายอังวะไม่กล้าออกมานอกค่ายอีก

เพื่อตัดเส้นทางลำเลียงเสบียงของข้าศึก สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณนารถ พระโอรสองค์โตของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงอนุรักษ์เทเวศน์คุมกำลังนักรบกองโจรแทน กองโจรของเจ้าขุนแผนปล้นทำลายเสบียงพม่าได้เป็นอันมาก โดยครั้งหนึ่งฝ่ายอังวะได้ลำเลียงเสบียงเป็นการใหญ่ เพื่อป้องกันการถูกปล้น โดยใช้ช้างศึก 60 เชือกขนเสบียงและมีไพร่พลคุ้มกันหลายร้อยคน ทว่าก็ยังถูกกองโจรของเจ้าขุนแผนปล้นชิงและทำลายได้จนหมดสิ้น

นอกจากส่งกองโจรปล้นเสบียงแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณนารถ คุมไพร่พล 10,000 นาย ลอบออกจากค่ายในยามดึกและแต่งขบวนเดินกลับเข้ามาใหม่ในยามเช้า โดยให้ทำเช่นนี้สามสี่ครั้ง เพื่อลวงให้ข้าศึกคิดว่าฝ่ายไทยมีกำลังมาหนุนเพิ่มเติม ทำให้ขวัญกำลังใจของฝ่ายอังวะเสื่อมถอยลงเรื่อย ๆ ระหว่างที่ทัพไทยยังตั้งมั่นเผชิญหน้าข้าศึกที่ลาดหญ้าอยู่นั้น สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงเป็นห่วงเนื่องจากไม่ได้ข่าวเป็นเวลานานนับเดือน จึงเสด็จนำทัพมาหนุนยังลาดหญ้า ครั้นเมื่อสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลกพรรณนารถฯ จึงสิ้นห่วงและเสด็จนำทัพกลับพระนคร ในที่สุดหลังจากตั้งมั่นมาได้สามเดือน กองทัพอังวะที่ช่องสะเดาก็ขาดแคลนเสบียงอาหาร ขณะที่กองทัพอื่น ๆ ซึ่งยกตามมา ก็ประสบปัญหาเดียวกัน จนทำให้การเคลื่อนพลต่อไม่อาจทำได้ การขาดแคลนเสบียงทำให้ทหารอังวะเจ็บป่วยล้มตายลงเป็นอันมาก สุดท้ายเมื่อทรงเห็นว่าสถานการณ์ไม่เป็นผลดีต่อฝ่ายตน พระเจ้าปดุงจึงมีรับสั่งให้ถอนทัพหลวงกลับไปตั้งมั่นยังมะตะมะ

ชาวทัพหลวงอังวะถอยทัพรู้ถึงฝ่ายไทยอย่างรวดเร็ว สมเด็จพระที่นั่งจักรพรรดิทรงนำทัพไทยเข้าตีค่ายพม่าที่ลาดหญ้าเพื่อทำลายข้าศึกให้สิ้นซาก หลังการรบอันดุเดือด ฝ่ายไทยก็ตีค่ายพม่าได้ทั้งหมด สังหารข้าศึกได้ถึงหกพันคน และจับเป็นเชลยได้อีกหลายพันคน ทำให้กองทัพพม่าที่เข้ามาทางด้านเจดีย์สามองค์แตกพ่ายและล่าถอยไปจนหมดสิ้น หลังจากได้ชัยชนะที่ทุ่งลาดหญ้าแล้ว สมเด็จพระที่นั่งจักรพรรดิได้เสด็จนำทัพกลับพระนคร ระหว่างทางได้ปะทะกับทัพที่สองของอังวะที่เข้ามาทางด้านบ้องตั้นล่องเข้าใกล้เมืองราชบุรีและตีข้าศึกแตกพ่ายไป สมเด็จพระที่นั่งจักรพรรดิได้ลงโทษปลดเจ้าพระยาธรรมาและออกญาอมราชออกจากตำแหน่ง ในฐานะที่ละเลยหน้าที่จนปล่อยให้ข้าศึกยกเข้ามาจนเกือบประชิดเมืองราชบุรีโดยมิได้ระแคะระคาย ชัยชนะเหนือกองทัพข้าศึกทางด้านเจดีย์สามองค์และด่านบ้องตั้น ทำให้ฝ่ายไทยมีกำลังพลพอไปจัดการกับข้าศึกทางด้านอื่น สมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจึงทรงให้สมเด็จพระที่นั่งนำทัพสองหมื่นลงไปปราบปรามทัพอังวะที่เข้ามาทางด้านสิงขร ส่วนพระองค์ยกพลสองหมื่นขึ้นไปปราบปรามข้าศึกทางเหนือ

พญาภาวลิละ

โดยในเวลานั้นทางภาคเหนือ ทัพของเจ้าเมืองตองอูที่ยกมาจากเชียงใหม่ได้เข้าตีเมืองลำปางของพญาภาวลิละแต่ไม่อาจเอาชนะได้ จึงตั้งทัพล้อมเมืองไว้ และแบ่งกำลังพล 5,000 ยกลงมาตีหัวเมืองฝ่ายเหนือได้ทั้งหมดก่อนจะมาตั้งค่ายมั่นที่ปากพิง เมืองพิษณุโลก ส่วนทัพที่เก้าของจอหอจนรทาได้ยึดเมืองตากไว้ได้และตั้งค่ายมั่นรอสมทบกับทัพใหญ่ของเจ้าเมืองตองอูอยู่ที่นั่น ต่อมาหลังจากที่กองทัพของสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมาถึงเมืองพิชิตร์ก็ทรงให้ข้าหลวงถือสาสน์ไปเร่งให้กรมพระราชวังหลัง เจ้าฟ้ากรมหลวงอนุรักษเทเวศน์เร่งนำทัพเข้าตีทัพอังวะซึ่งมาตั้งที่ปากพิง เมืองพิษณุโลกจนแตกพ่าย สังหารข้าศึกได้กว่า 800 นาย จนศพลอยเต็มแม่น้ำ

(การรบที่ปากพิง)

ขณะเดียวกันทัพที่เก้าของฝ่ายอังวะที่เข้ามาทางด้านแม่ละเมาและยึดเมืองตากเอาไว้ได้ นั้น เมื่อทราบข่าวค่ายปากพิงแตกแล้วก็เกิดหวาดเกรงจึงล่าถอยออกไป จากนั้นสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกจึงให้กรมหลวงจักรเจษฎาและกรมพระราชวังหลังยกทัพไปที่ทัพหลวงของกองทัพที่สามของอังวะที่ล้อมเมืองลำปางอยู่ โดยมีพญากาวิละคอยต่อสู้ป้องกันเมืองจากกองทัพมาอย่างเข้มแข็ง ครั้นเมื่อทัพจากพระนครยกไปถึง พญากาวิละก็ระดมไพร่พลยกออกมาช่วยทัพกรุงตีกระหนาบทัพพม่าจนฝ่ายข้าศึกต้องแตกพ่ายล่าถอยกลับไปยังเมืองเชียงแสน

ส่วนทางใต้ กองทัพเรือของอังวะซึ่งมีไพร่พล 3,000 นาย ได้เข้าตีเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งได้ และยกมาตีเมืองถลาง แต่ถูก คุณหญิงจัน ภริยาม่ายของเจ้าเมืองถลาง และนางมุกผู้เป็นน้องสาวรวบรวมชาวบ้านทั้งหญิงชายต่อต้านจนทัพอังวะต้องล่าถอยกลับไป

อนุสาวรีย์ คุณหญิงจันและนางมุก

(ศึกถลาง)

ขณะที่ทางด้านทัพบกของอังวะได้ใช้กลอุบายจนยึดเมืองนครศรีธรรมราชได้ ทว่าเมื่อגעหวุ่น แม่ทัพที่หนึ่งของอังวะ ทราบว่าทัพของสมเด็จพระเจ้ากรุงศรีอยุธยาได้ยกลงมาจากรุงเทพ ฝ่ายอังวะก็ได้ส่งทัพมาตั้งรับที่เมืองไชยา ทั้งสองฝ่ายเข้าปะทะกันอย่างดุเดือด ก่อนที่ฝ่ายไทยจะตีทัพพม่าแตกพ่ายไปได้ เก่งหวุ่นจึงให้ถอยทัพกลับไปทางด้านสิงขร และเป็นอันสิ้นสุดสงครามเก้าทัพลง อย่างไรก็ตาม พระเจ้าปดุงยังมีได้ทรงยอมแพ้และได้ส่งกองทัพมาตีไทยอีกครั้งในปีพุทธศักราช 2329 แต่ก็แตกพ่ายไปที่ท่าดินแดงและสามสบ เขตเมืองกาญจนบุรี จากนั้นพระองค์ยังทำสงครามกับฝ่ายไทยอีกหลายครั้งแต่ก็พ่ายแพ้ไปทุกครั้ง จนฝ่ายพม่าสิ้นความพยายามที่จะเอาชนะไทยอีก และราชอาณาจักรไทยก็สามารถอยู่ยั่งยืนมาได้นับแต่นั้นจนถึงทุกวันนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2562
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาริง
 จำนวน 1 ชั่วโมง วันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2562 ผู้สอน นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. สาระสำคัญ

การทำสนธิสัญญาเบาริงกับอังกฤษ เมื่อพ.ศ.2398 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความสำคัญต่อไทยอย่างไร และสนธิสัญญาดังกล่าวนี้อาจทำให้เกิดผลดีหรือผลเสียทางเศรษฐกิจหรือไม่

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงการทำสนธิสัญญาเบาริงได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาเบาริงได้
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน

4. สาระการเรียนรู้

การทำสนธิสัญญาเบาริง

5. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำ (5 นาที)

1.1 ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน

1.2 ครูเล่าและยกตัวอย่างถึงเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ทางประวัติศาสตร์

- เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนเคลื่อนไหวประท้วงรัฐบาลครั้งสำคัญ ครั้งหนึ่งในประวัติศาสตร์การเมืองที่มีพลเอกสุจินดา ครา ประยูร เป็น นายกรัฐมนตรี และต่อต้านการสืบทอดอำนาจของ คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ

- วันมหาวิปโยค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516 ผู้นำการเปลี่ยนแปลง คือ ประชาชน นิสิต นักศึกษาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลง เพื่อต่อต้านเผด็จการทหารที่ครอบงำและลิดรอนสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของประชาชนผลของการเปลี่ยนแปลง ประเทศไทยเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยอย่างสมบูรณ์ ประชาชนมีเสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองอย่างกว้างขวาง และมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2517 (ที่ถือว่ามีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดฉบับหนึ่ง)

2. ชั้นสอน (30 นาที)

2.1 ครูกล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญอีกเรื่องหนึ่งให้ผู้เรียนสนใจ คือ การทำสนธิสัญญาเบาริง

2.2 ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาริง จากสื่อการสอน โปรแกรม PowerPoint

2.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับข้อสงสัยที่ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาริง

3. ชั้นปฏิบัติ (20 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนแผนผังสรุปความคิดเกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาเบาริง

3.2 ครูสุ่มนักเรียนออกมาอธิบายนำเสนอเกี่ยวกับแผนผังความคิดของตนเอง

(ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คน คนละ 2-3 นาที)

3.2 ให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาริง เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกัน ตรวจสอบความถูกต้อง

4. ชั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาเบาริง โดยกล่าวว่า สนธิสัญญาดังกล่าวอนุญาตให้ชาวต่างชาติเข้ามาทำการค้าเสรีในกรุงเทพมหานคร เนื่องจากในอดีต การค้าของชาวตะวันตกได้รับการจัดเก็บภาษีอย่างหนักสนธิสัญญาดังกล่าวยังอนุญาตให้จัดตั้งกงสุล อังกฤษในกรุงเทพมหานครและรับประกันสิทธิสภาพนอกอาณาเขต ตลอดจนอนุญาตให้ชาวอังกฤษ สามารถถือครองที่ดินในสยามได้

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 3
2. สื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint การทำสนธิสัญญาเบาริง
3. แบบทดสอบ เรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาริง

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 การวัดผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงการทำสนธิสัญญาเบาริงได้อย่างถูกต้อง	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาเบาริงได้	- ตรวจสอบผลงาน	- แบบตรวจผลงาน	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน	- การสังเกต	- แบบสังเกต	นักเรียนตั้งใจเรียนและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน

7.2 การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ด้านความรู้เข้าใจ (K) เรื่องการทำสนธิสัญญาเบาริง	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2.ด้านทักษะกระบวนการ (P) เขียนแผนผังความคิดเกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาเบาริงได้	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3.ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงาน	นักเรียนตั้งใจเรียนและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน และไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน

8. บันทึกหลังการสอน

1. ข้อสังเกต/ค้นพบ

.....

.....

.....

2. แนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ผลการพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่)

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทองวิทยา

แบบแบบตรวจผลงานของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยายัน มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนตรวจผลงานของผู้เรียนโดยในคะแนนลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายนามนักเรียน	ตรง จุดประสงค์ ที่กำหนด (4)	ความ ถูกต้อง สมบูรณ์ (3)	มีความเป็น ระเบียบ เรียบร้อย (3)	รวม (10)	ผลการ ประเมินผล	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.เด็กชายกมล เขียวสังข์						
2.เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์						
3.เด็กชายธนพล แซ่อู่						
4.เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น						
5.เด็กชายนครินทร์ เสือแหวน						
6.เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล						
7.เด็กชายมงคลชัย ฉายลี						
8.เด็กชายศิริปัญญา เพ็งกระจ่าง						
9.เด็กชายเอียรดนัย เพ็งสว่าง						
10.เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์						
11.เด็กหญิงพรพิมล ชุนอำไพ						
12.เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์						
13.เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์						
14.เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา						
15.เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา						
16.เด็กหญิงอาทิตย์ยา เกิดป้อม						
17.เด็กหญิงสุรารักษ์ จิอกถึง						
18.เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ						

เกณฑ์การให้คะแนนผลงาน

ประเมิน	คะแนน			
	4	3	2	1
1. ผลงานตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนด	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์ทุกประเด็น	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์เป็นส่วนใหญ่	ผลงานสอดคล้องกับจุดประสงค์บางประเด็น	ผลงานไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์
2. ผลงานมีความถูกต้องสมบูรณ์	-	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องครบถ้วน	เนื้อหาสาระของผลงานถูกต้องเป็นบางประเด็น	เนื้อหาสาระของผลงานไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่
3. ผลงานมีความเป็นระเบียบ	-	ผลงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ผลงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบ และมีข้อบกพร่องมาก

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาคม มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์(A)		สรุปผล	
		นักเรียนตั้งใจเรียนและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน และไม่มี ความกระตือรือร้นในการทำงาน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายกมล เขียวสังข์				
2	เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์				
3	เด็กชายธนพล แซ่อู่				
4	เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น				
5	เด็กชายนครินทร์ เสือแห้ว				
6	เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล				
7	เด็กชายมงคลชัย ฉายลี				
8	เด็กชายศิริปัญญา เพ็งกระจ่าง				
9	เด็กชายเจียรดนัย เพ็งสว่าง				
10	เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์				
11	เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ				
12	เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์				
13	เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์				
14	เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา				
15	เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา				
16	เด็กหญิงอาทิตย์ยา เกิดป้อม				
17	เด็กหญิงสุรารักษ์ จีอกถึง				
18	เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ				

แบบทดสอบ
เรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใด สนธิสัญญาเบาว์ริงจึงมีความสำคัญกว่าสนธิสัญญาเบอร์นีย์

.....

.....

2. ใจความของสนธิสัญญาเบาว์ริงข้อใดที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ

.....

.....

3. ข้อดีของสนธิสัญญาเบาว์ริงที่มีต่อคนไทย คืออะไร

.....

.....

4. ผลเสียของสนธิสัญญาเบาว์ริงด้านเศรษฐกิจคืออะไร

.....

.....

5. การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ผลดีทางการเมืองอย่างไร

.....

.....

แบบทดสอบ

เรื่อง การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใด สนธิสัญญาเบาว์ริงจึงมีความสำคัญกว่าสนธิสัญญาเบอร์นีย์
ต้องการให้ไทยยกเลิกการผูกขาดการค้าและให้มีการค้าแบบเสรี
2. ใจความของสนธิสัญญาเบาว์ริงข้อใดที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติ
สิทธิเสรีภาพนอกอาณาเขต
3. ข้อดีของสนธิสัญญาเบาว์ริงที่มีต่อคนไทย คืออะไร
ห้ามขายฝิ่นการค้าเสรี
4. ผลเสียของสนธิสัญญาเบาว์ริงด้านเศรษฐกิจคืออะไร
ต้องพึ่งพาเศรษฐกิจจากภายนอก รายได้ของประเทศลดลง
5. การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงได้ผลดีทางการเมืองอย่างไร
ลดการคุกคามของชาติตะวันตก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2562
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112
 จำนวน 1 ชั่วโมง วันที่ 31 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2562 ผู้สอน นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. สาระสำคัญ

เป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างราชอาณาจักรสยามกับฝรั่งเศสในสมัยสาธารณรัฐฝรั่งเศสที่ 3 ซึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2436 จากการอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงสถานการณ์ในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 ได้
3. นักเรียนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

4. สาระการเรียนรู้

วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

5. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ช้่นนำ (5 นาที)

- 1.1 ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน
- 1.2 นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

- เพราะเหตุใด เราจึงต้องสร้างความสัมพันธ์กับต่างประเทศ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

1.3 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ โดยครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม

- 1.4 ครูสรุปการสนทนาแล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

2. ชั้นสอน (30 นาที)

2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 จากสื่อการสอน โปรแกรม PowerPoint

2.2 เปิดวิดีโอให้นักเรียนศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น

2.3 ให้นักเรียนจับสลากบอกสถานการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 เมื่อดู วิดีทัศน์เสร็จ

2.4 ครูคอยช่วยเหลือโดยให้คำแนะนำ

3. ชั้นปฏิบัติ (20 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน แล้วให้แต่ละกลุ่มสรุปความรู้ที่ได้ลงใน กระดาษ A4 ในรูปแบบของผังความคิด

3.2 ให้ตัวแทนกลุ่มจับสลากออกมานำเสนอผังความคิดของกลุ่มตนเอง พร้อมกับครู คอยช่วยเหลือโดยให้คำแนะนำ

3.3 ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

4. ชั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้

“เป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างราชอาณาจักรสยามกับฝรั่งเศสในสมัยสาธารณรัฐ ฝรั่งเศสที่ 3 ซึ่งเกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2436 จากการอ้างอำนาจอธิปไตยเหนือพื้นที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง”

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 3
2. สื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112
3. วิดีทัศน์ เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112
4. แบบทดสอบเรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 การวัดผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. นักเรียนสามารถอธิบายถึงสถานการณ์ในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 ได้อย่างถูกต้อง	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถนำเสนอความคิดเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112 ได้	- สังเกตและตรวจผลงาน	- แบบสังเกตและแบบตรวจผลงาน	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. นักเรียนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	- การสังเกต	- แบบสังเกต	นักเรียนตั้งใจเรียน และห่วงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย

7.2 การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ด้านความรู้เข้าใจ (K) เรื่องสถานการณ์ในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2.ด้านทักษะกระบวนการ (P) นำเสนอความคิดเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3.ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	นักเรียนตั้งใจเรียน และห่วงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่ให้ความร่วมมือและส่งเสียงดังในเวลาเรียน

8. บันทึกหลังการสอน

1. ข้อสังเกต/ค้นพบ

.....

.....

.....

2. แนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ผลการพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อครูผู้สอน
(.....)

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ
(.....)
ตำแหน่ง

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทองวิทยา

แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนองานของผู้เรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาชัน มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยในคะแนนลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายชื่อนักเรียน	ผลงานที่ใช้ นำเสนอ (4)	ความ คล่องแคล่ว (3)	การมีส่วนร่วม ร่วมในการ นำเสนอ (3)	รวม (10)	ผลการประเมินผล	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.เด็กชายกมล เขียวสังข์						
2.เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์						
3.เด็กชายธนพล แซ่ฮ้อย						
4.เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น						
5.เด็กชายนครินทร์ เสือแหวน						
6.เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล						
7.เด็กชายมงคลชัย ฉายลี						
8.เด็กชายศิริปัญญา เฟื่องกระจ่าง						
9.เด็กชายเกียรติยศ เฟื่องสว่าง						
10.เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์						
11.เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ						
12.เด็กหญิงพรไพลิน โดพันธ์						
13.เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์						
14.เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา						
15.เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา						
16.เด็กหญิงอาทิตยา เกิดป้อม						
17.เด็กหญิงสุรารักษ์ จีอกถึง						
18.เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ						

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานที่ใช้นำเสนอ

- 4 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้องชัดเจนครบทุกองค์ประกอบ สะอาดและสวยงาม
- 3 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้องครบองค์ประกอบ
- 2 คะแนน หมายถึง เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดองค์ประกอบเป็นบางส่วน
- 1 คะแนน หมายถึง เนื้อหาไม่ครบ ขาดความสวยงามและความสะอาด

ความคล่องแคล่ว

- 3 คะแนน หมายถึง พูดได้อย่างคล่องแคล่วและไม่ติดขัด
- 2 คะแนน หมายถึง พูดได้อย่างคล่องแคล่ว มีติดขัดบ้างบางช่วง
- 1 คะแนน หมายถึง พูดได้ แต่ไม่คล่องแคล่ว และพูดติดขัดบ่อยครั้ง

การมีส่วนร่วมในการนำเสนอ

- 3 คะแนน หมายถึง มีการตั้งคำถามและตอบคำถามอย่างสม่ำเสมอ พร้อมร่วมกันสรุป
- 2 คะแนน หมายถึง มีการตั้งคำถามและตอบคำถามเป็นบางช่วง
- 1 คะแนน หมายถึง ไม่มีการตั้งคำถามและตอบคำถามระหว่างที่นำเสนอ

เนื้อหา

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาคม มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์(A)		สรุปผล	
		นักเรียนตั้งใจเรียน และ หวงแหน ปกป้อง ยก ย่องความเป็นชาติไทย	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่ให้ความร่วมมือและ ส่งเสียงดังในเวลาเรียน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายกมล เขียวสังข์				
2	เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์				
3	เด็กชายธนพล แซ่อู๋				
4	เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น				
5	เด็กชายนครินทร์ เสือแห้ว				
6	เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล				
7	เด็กชายมงคลชัย ฉายลี				
8	เด็กชายศิริปัญญา เฟื่องระจ่าง				
9	เด็กชายเอียรदनัย เฟื่องสว่าง				
10	เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์				
11	เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ				
12	เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์				
13	เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์				
14	เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา				
15	เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา				
16	เด็กหญิงอาทิตย์ยา เกิดป้อม				
17	เด็กหญิงสุรารักษ์ จีอกถึง				
18	เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ				

แบบทดสอบ
เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศไทยต้องเสียอะไรบ้างในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112
.....
.....
2. ปัจจัยสำคัญใดเป็นเหตุให้ไทยต้องสูญเสียดินแดนในวิกฤตการณ์ร.ศ. 112
.....
.....
3. วิกฤตการณ์ ร.ศ.112 เกิดขึ้นในรัชสมัยใด
.....
.....
4. ประเทศไทยต้องลงนามในสนธิสัญญาใด เมื่อวิกฤตการณ์ร.ศ. 112 ยุติลง
.....
.....
5. เรือรบของฝรั่งเศสบุกรุกบริเวณใด ทำให้ประเทศไทยต้องป้องกันตนเอง
.....
.....
6. จุดประสงค์หลักที่รัชกาลที่ 3 ทรงเก็บ "เงินถุงแดง" ไว้ เพราะเหตุใด
.....
.....
7. "เงินถุงแดง" หมายถึงอะไร และเปรียบเทียบกับสิ่งใดของประเทศไทย
.....
.....

แบบทดสอบ

เรื่อง วิกฤตการณ์ ร.ศ. 112

เฉลย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. ประเทศไทยต้องเสียอะไรบ้างในวิกฤตการณ์ ร.ศ. 112
ดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง
2. ปัจจัยสำคัญใดเป็นเหตุให้ไทยต้องสูญเสียดินแดนในวิกฤตการณ์ร.ศ. 112
แผนที่ระบุดินแดนไทยไม่ชัดเจน และกองทัพขาดอาวุธยุทธภัณฑ์ทันสมัย
3. วิกฤตการณ์ ร.ศ.112 เกิดขึ้นในรัชสมัยใด
ต้นรัชกาลที่ 5
4. ประเทศไทยต้องลงนามในสนธิสัญญาใด เมื่อวิกฤตการณ์ร.ศ. 112 ยุติลง
สนธิสัญญาสันติภาพ
5. เรือรบของฝรั่งเศสบุกรุกบริเวณใด ทำให้ประเทศไทยต้องป้องกันตนเอง
สันดอนปากแม่น้ำเจ้าพระยา
6. จุดประสงค์หลักที่รัชกาลที่ 3 ทรงเก็บ "เงินถุงแดง" ไว้ เพราะเหตุใด
ใช้สำรองในเวลาบ้านเมืองเกิดยุคเข็ญ
7. "เงินถุงแดง" หมายถึงอะไร และเปรียบเทียบได้กับสิ่งใดของประเทศไทย
เงินถุงแดง เป็นกำไรจากการค้าสำเภากับจีน เปรียบได้เสมือนทุนสำรองระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1/2562
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง
 พ.ศ. 2475 จำนวน 1 ชั่วโมง วันที่ 7 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2562

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ส 4.1 ม.3/1 อธิบายเรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล ตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. สาระสำคัญ

ราชอาณาจักรสยามเปลี่ยนรูปแบบประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปเป็น ราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และเปลี่ยนรูปแบบการปกครองไปเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบ รัฐสภา เกิดขึ้นจากคณะนายทหารและพลเรือนที่ประกอบกัน เรียกตนเองว่า "คณะราษฎร" โดยเป็น ผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์โลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมือง ภายในประเทศ การปฏิวัติดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับแรก

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากสื่อ ต่างๆได้
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้

4. สาระการเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

5. กิจกรรมการเรียนรู้

1. ชี้นำ (5 นาที)

- 1.1 ครูและนักเรียนกล่าวทักทายกัน
- 1.2 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญต่างๆ โดย ครูตอบข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม พร้อมกับทบทวนความรู้เดิม
- 1.3 ครูสรุปการสนทนาแล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

2. ชั้นสอน (30 นาที)

2.1 ครูและนักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากสื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint

2.2 ให้นักเรียนจับสลากบอกผลกระทบด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

2.3 ครูคอยช่วยเหลือโดยให้คำแนะนำ

3. ชั้นปฏิบัติ (20 นาที)

3.1 ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ร่วมศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากอินเทอร์เน็ตหรือหนังสือเรียน

3.2 จากนั้นให้นักเรียนสรุปความรู้จากที่ค้นหาลงในกระดาษ A4

3.3 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

4. ชั้นสรุป (5 นาที)

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ “ราชอาณาจักรสยามเปลี่ยนรูปแบบประเทศจากรบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ไปเป็นราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ และเปลี่ยนรูปแบบการปกครองไปเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา เกิดขึ้นจากคณะนายทหารและพลเรือนที่ประกอบกัน เรียกตนเองว่า "คณะราษฎร" โดยเป็นผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์โลก ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเมืองภายในประเทศ การปฏิวัติดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญฉบับแรก”

6. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ประวัติศาสตร์ ม. 3
2. สื่อการสอนโปรแกรม PowerPoint การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475
3. แบบทดสอบ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

7. การประเมินผลการเรียนรู้

7.1 การวัดผลการเรียนรู้

จุดประสงค์	วิธีการวัดผล	เครื่องมือวัดผล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์
1. นักเรียนสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้อย่างถูกต้อง	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป
2. นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากสื่อ ต่างๆ ได้	- สังเกตและตรวจผลงาน	- แบบสังเกตและแบบตรวจผลงาน	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3. นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	- การสังเกต	- แบบสังเกต	นักเรียนตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

7.2 การประเมินผลการเรียนรู้

เกณฑ์	ระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.ด้านความรู้เข้าใจ (K) เรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
2.ด้านทักษะกระบวนการ (P) แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จากสื่อ ต่างๆ ได้	ได้คะแนน 60% ขึ้นไป	ได้คะแนนต่ำกว่า 60%
3.ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้	นักเรียนตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีความเพียรพยายามในการเรียน และไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

8. บันทึกหลังการสอน

1. ข้อสังเกต/ค้นพบ

.....

.....

.....

2. แนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

3. ผลการพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(.....)

ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทองวิทยา

แบบสังเกตพฤติกรรมและการทำงานของนักเรียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนโดยในคะแนนลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

รายนามนักเรียน	การค้นหา ตรงกับ จุดประสงค์ (4)	สรุป เนื้อหาได้ ถูกต้อง ครอบคลุม (3)	มีความ สามัคคี(3)	รวม (10)	ผลการประเมินผล	
					ผ่าน	ไม่ผ่าน
1.เด็กชายกมล เขียวสังข์						
2.เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์						
3.เด็กชายธนพล แซ่อู๋						
4.เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น						
5.เด็กชายนครินทร์ เสือแห้ว						
6.เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล						
7.เด็กชายมงคลชัย ฉายลี						
8.เด็กชายศิริปัญญา เพ็งกระจ่าง						
9.เด็กชายเธียรดนัย เพ็งสว่าง						
10.เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์						
11.เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ						
12.เด็กหญิงพรไพลิน โต้พันธ์						
13.เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์						
14.เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา						
15.เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา						
16.เด็กหญิงอาทิตยา เกิดป้อม						
17.เด็กหญิงสุรารักษ์ จ้อกถึง						
18.เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ						

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 วิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส23103

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวังทองวิทยาชัน มัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง ครูผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนโดยการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง

ที่	ชื่อ - สกุล	เกณฑ์การผ่านจุดประสงค์(A)		สรุปผล	
		นักเรียนตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	นักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ไม่มีความเพียรพยายามในการเรียน และไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เด็กชายกมล เขียวสังข์				
2	เด็กชายเจษฎาพร คำอินทร์				
3	เด็กชายธนพล แซ่อู่ย				
4	เด็กชายธนากร ยิ้มปิ่น				
5	เด็กชายนครินทร์ เสือแหวน				
6	เด็กชายพงศกร ฮ่วนสกุล				
7	เด็กชายมงคลชัย ฉายลี				
8	เด็กชายศิริปัญญา เฟื่องระจ่าง				
9	เด็กชายเอียรदनัย เฟื่องสว่าง				
10	เด็กชายสิทธิเดช ชีพนุรัตน์				
11	เด็กหญิงพรพิมล ขุนอำไพ				
12	เด็กหญิงพรไพลิน โตพันธ์				
13	เด็กหญิงแสงดาว สุบรรณรัตน์				
14	เด็กหญิงหนึ่งฤทัย พุ่มชา				
15	เด็กหญิงอนัญญา ภูมรา				
16	เด็กหญิงอาทิตย์ยา เกิดป้อม				
17	เด็กหญิงสุรารักษ์ จ้อกถึง				
18	เด็กหญิงจุฑามาศ ธรรมมะ				

แบบทดสอบ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. สาเหตุสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 คือ

.....

.....

.....

2. การเปลี่ยนแปลงวันชาติของไทยจากวันที่ 24 มิถุนายน มาเป็นวันพระราชสมภพของพระมหากษัตริย์ (5 ธันวาคม) เกิดขึ้นในสมัยใครเป็นนายกรัฐมนตรี

.....

.....

.....

3. รากฐานสำคัญที่สุดในการวางพื้นฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยของพระมหากษัตริย์ไทย ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ.2475 คือข้อใด

.....

.....

.....

4. สาเหตุสำคัญที่สุดที่คณะราษฎรอ้างเป็นเหตุผลของการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครอง คือข้อใด

.....

.....

.....

5. การปฏิรูปการปกครองในปี พ.ศ.2417 มีผลต่อประเทศชาติหลายประการ ยกเว้นเรื่องใด

.....

.....

.....

แบบทดสอบ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

เฉลย

1. สาเหตุสำคัญในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 คือ
ขุนนางกลัวสูญเสียอำนาจ
2. การเปลี่ยนแปลงวันชาติของไทยจากวันที่ 24 มิถุนายน มาเป็นวันพระราชสมภพของพระมหากษัตริย์ (5 ธันวาคม) เกิดขึ้นในสมัยใครเป็นนายกรัฐมนตรี
จอมพลถนอม กิตติขจร
3. รากฐานสำคัญที่สุดในการวางพื้นฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยของพระมหากษัตริย์ไทยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ.2475 คือข้อใด
การจ้างชาวต่างประเทศเข้ามาเป็นที่ปรึกษาราชการ
4. สาเหตุสำคัญที่สุดที่คณะราษฎรอ้างเป็นเหตุผลของการปฏิวัติเพื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองคือข้อใด
“ความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำของรัชกาลที่ 7 เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่คณะราษฎรอ้างเป็นสาเหตุในการปฏิวัติ เมื่อปีพ.ศ.2475”
5. การปฏิรูปการปกครองในปี พ.ศ.2417 มีผลต่อประเทศชาติหลายประการ ยกเว้นเรื่องใด
การเสียดินแดนให้อังกฤษและฝรั่งเศสสิ้นสุดลงภายหลังการปฏิรูปการปกครอง

**ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร
วิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**

คำชี้แจง : แบบประเมินเอกสารหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาพิจารณาความเหมาะสมและความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของเอกสารหลักสูตร

โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง ด้านขวามือ ตามระดับความเหมาะสมที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านและขอความกรุณาเขียนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป ซึ่งตัวเลข หมายถึง ระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบหลักสูตร ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสม	มากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสม	มาก
3	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสม	ปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสม	น้อย
1	หมายถึง	มีระดับความเหมาะสม	น้อยมาก

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาตรวจสอบความเหมาะสมของหลักสูตรอย่างตั้งใจ

นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ด้านบทนำของหลักสูตร					
1. มีการกล่าวถึงเหตุผลที่ต้องมีการจัดทำหลักสูตร					
2. มีการกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล					
3. มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรนี้					
ด้านหลักการและจุดหมายของหลักสูตร					
4. หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
5. หลักการของหลักสูตรมีความครอบคลุมจุดมุ่งหมาย					
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน					
7. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถทำให้เกิดผลที่เป็นจริงได้					

ตาราง (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปัจจุบัน					
ด้านโครงสร้างเนื้อหา					
9. มีการอธิบายถึงสภาพสังคมและโรงเรียนที่จะนำหลักสูตรไปใช้					
10. โครงสร้างเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
11. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและชัดเจน					
12. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
13. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเพียงพอในการเกิดผลตามจุดมุ่งหมายได้					
ด้านอัตราเวลาเรียน					
14. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมเพียงพอตามจุดมุ่งหมาย					
15. ระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์					
ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
16. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
17. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียดชัดเจนสามารถปฏิบัติได้					
18. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
ด้านการวัดและประเมินผล					
19. วิธีการวัดผลมีความหลากหลาย ง่าย และสะดวกต่อการดำเนินการ					
20. กำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจนและเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

()

สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้นำเสนอผล
การประเมิน ดังตารางที่ 7 ดังนี้

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านบทนำของหลักสูตร					
1. มีการกล่าวถึงเหตุผลที่ต้องมีการจัดทำหลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
2. มีการกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล	5	4	5	4.66	มากที่สุด
3. มีการกล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนตามหลักสูตรนี้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
ด้านหลักการและจุดหมายของหลักสูตร					
4. หลักการของหลักสูตรมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	4	4.33	มาก
5. หลักการของหลักสูตรมีความครอบคลุม จุดมุ่งหมาย	5	4	5	4.66	มากที่สุด
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน	5	4	5	4.66	มากที่สุด
7. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถทำให้เกิดผลที่เป็นจริงได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
8. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับ ความต้องการของสังคมปัจจุบัน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
ด้านโครงสร้างเนื้อหา					
9. มีการอธิบายถึงสภาพสังคมและโรงเรียนที่จะนำ หลักสูตรไปใช้	5	4	4	4.33	มาก
10. โครงสร้างเนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
11. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความครอบคลุมและ ชัดเจน	5	4	5	4.66	มากที่สุด
12. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
13. เนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความเพียงพอในการ เกิดผลตามจุดมุ่งหมายได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

รายการประเมิน	ผลการพิจารณา			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านอัตราเวลาเรียน					
14. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมมีความเหมาะสมเพียงพอตามจุดมุ่งหมาย	4	5	4	4.33	มาก
15. ระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสมเพียงพอต่อการปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุตามจุดประสงค์	5	5	4	4.66	มากที่สุด
ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
16. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	5	5.00	มากที่สุด
17. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียดชัดเจนสามารถปฏิบัติได้	5	4	5	4.66	มากที่สุด
18. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	5	5	4	4.66	มากที่สุด
ด้านการวัดและประเมินผล					
19. วิธีการวัดผลมีความหลากหลายง่ายและสะดวกต่อการดำเนินการ	4	5	5	4.66	มากที่สุด
20. กำหนดเกณฑ์การประเมินชัดเจนและเหมาะสม	5	5	5	5.00	มากที่สุด

ตัวอย่างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ
 แผนที่.....เรื่อง.....ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับคุณภาพ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสมและมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน					
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้					
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนสัมพันธ์กัน					
4	ความสอดคล้องของสาระสำคัญ/มาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด					
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหาสาระ					
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนครอบคลุมด้าน KPA					
7	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับคาบเวลา					
8	กิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็นขั้นตอนตามความเหมาะสม					
9	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ					
10	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและเน้นให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง					
11	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน					
12	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลายและเหมาะสม					
13	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง					
14	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด					
15	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

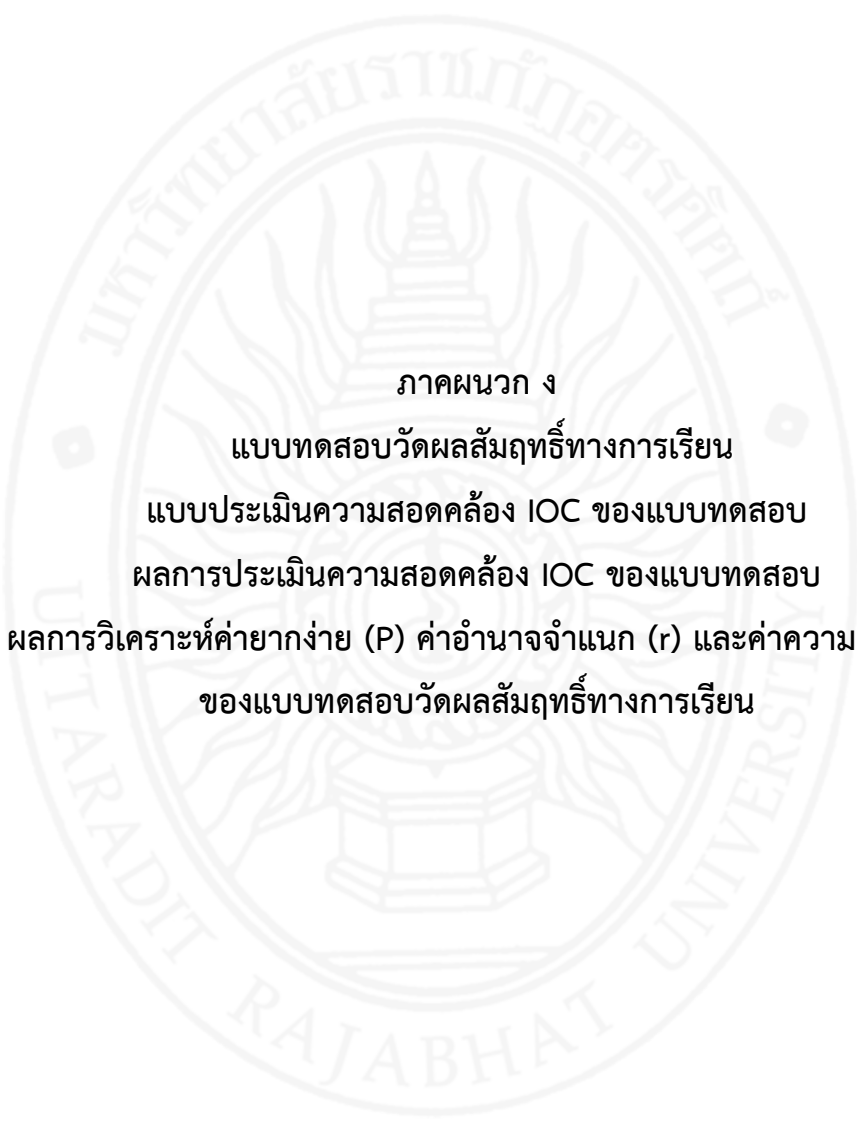
(.....)

สรุปผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประวัติศาสตร์
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้
นำเสนอผลการประเมิน ดังตารางที่ 8 ดังนี้

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการพิจารณา				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4		
1	หน่วยการเรียนรู้มีความสมบูรณ์ เหมาะสม และมีรายละเอียดที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	มากที่สุด
2	แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องสัมพันธ์กับ หน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้	5.00	4.67	4.67	5.00	4.83	มากที่สุด
3	แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบสำคัญ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน	5.00	4.33	4.33	5.00	4.66	มากที่สุด
4	ความสอดคล้องของสาระสำคัญ/ มาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัด	4.67	4.67	5.00	5.00	4.83	มากที่สุด
5	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4.67	4.33	5.00	5.00	4.75	มากที่สุด
6	จุดประสงค์การเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนครอบคลุม ด้านKPA	4.67	3.66	5.00	5.00	4.58	มากที่สุด
7	กำหนดเนื้อหาสาระเหมาะสมกับคาบเวลา	4.67	4.33	4.33	3.66	4.24	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้แบ่งเป็นขั้นตอนตาม ความเหมาะสม	5.00	4.33	4.00	4.33	4.41	มาก
9	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.33	4.67	4.67	5.00	4.66	มากที่สุด
10	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและ เน้นให้นักเรียนปฏิบัติได้จริง	4.33	4.33	5.00	4.67	4.58	มากที่สุด
11	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม กระบวนการคิดของนักเรียน	4.67	4.33	5.00	4.67	4.66	มากที่สุด
12	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความ หลากหลายและเหมาะสม	4.33	4.67	4.00	5.00	4.50	มาก
13	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วย ตนเอง	4.00	4.33	5.00	5.00	4.58	มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการพิจารณา				ค่าเฉลี่ย	แปลผล
		1	2	3	4		
14	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่า การทำตามที่ครูกำหนด	4.33	4.67	5.00	5.00	4.75	มาก
15	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	5.00	5.00	5.00	4.91	มากที่สุด

ภาคผนวก ง
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
แบบประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ
ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบ
ผลการวิเคราะห์ค่าง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนวังทองวิทยา อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย X ลงใน
 กระดาษคำตอบ

1. ปัญหาสำคัญที่สุดในการศึกษา ประวัติศาสตร์ไทยคืออะไร
 - ก. หลักฐานมีน้อย
 - ข. ขาดผู้สนใจศึกษาอย่างจริงจัง
 - ค. ขาดผู้มีความรู้เรื่องภาษาโบราณ
 - ง. ผู้บันทึกข้อมูลมักลำเอียงในการบันทึกข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในข้อใดถูกต้องตามวิธีการทางประวัติศาสตร์
 - ก. กำหนดหัวเรื่อง ประเมินคุณค่าของหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล รวบรวมหลักฐาน
เรียบเรียงและนำเสนอ
 - ข. กำหนดหัวเรื่อง รวบรวมหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล ประเมินคุณค่าของหลักฐาน เรียบ
เรียงและ นำเสนอ ข้อมูล
 - ค. เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล กำหนดหัวเรื่องรวบรวมหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล
ประเมินคุณค่าของหลักฐาน
 - ง. กำหนดหัวเรื่อง รวบรวมหลักฐาน ประเมิน คุณค่าของหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล เรียบ
เรียงและนำเสนอข้อมูล
3. เพราะเหตุใด จึงต้องมีการประเมินคุณค่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์
 - ก. หลักฐานอาจมีหรือไม่มี
 - ข. หลักฐานอาจจริงหรือเท็จ
 - ค. หลักฐานอาจเก่าหรือใหม่
 - ง. หลักฐานอาจมากหรือน้อย
4. ขั้นตอนสุดท้ายในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษาเหตุการณ์คือข้อใด
 - ก. การคัดเลือกข้อมูลที่มีข้อเท็จจริงมาก
 - ข. การตรวจสอบพิจารณาหลักฐานทั้งภายนอกและภายใน
 - ค. การนำเสนอเหตุการณ์ที่ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว
 - ง. การนำเสนอข้อมูลขั้นต้นและขั้นรองมาเรียงลำดับ และมีความสัมพันธ์กัน

13. การที่ทวีปอเมริกาเหนือเป็นที่รวมผู้อพยพจากแหล่งต่างๆ เกิดการหล่อหลอมให้เกิดสิ่งใด
- สิทธิพิเศษในการเข้าร่วมการปกครอง
 - ความเสมอภาคเท่าเทียมกันทางสังคม
 - ความเชื่อมั่นศรัทธาในพระเจ้า
 - รักเสรีภาพในการเดินทาง
14. ข้อใดเป็นประวัติศาสตร์ของทวีปอเมริกาเหนือ
- ระบบศักดินา
 - นโยบายเหยียดผิว
 - อารยธรรมมายาและแอซเตค
 - ดินแดนประชาธิปไตยแห่งแรกของโลก
15. ปัจจัยที่ทำให้แอฟริกาพัฒนาช้ากว่าทวีปอื่นมี หลายประการ ยกเว้นข้อใด
- ไม่นับถือศาสนาคริสต์
 - มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย
 - ใช้ประโยชน์จากแม่น้ำได้น้อยทั้งที่สายยาว
 - ชายฝั่งทะเลเว้าแหว่งน้อยไม่เหมาะในการจอดเรือ
16. แหล่งอารยธรรมโบราณในทวีปอเมริกาใต้คือ อะไร
- พีระมิด
 - เอาท์แบค
 - เมืองมาชูปิกชู
 - โบสถ์หินศักดิ์ที่ลาลิเบลา
17. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของ ออสเตรเลียเหมาะสมในการประกอบอาชีพใด
- ทำอุตสาหกรรมหนัก
 - ทำอุตสาหกรรมป่าไม้
 - ทำเกษตรกรรมแบบผสม
 - เลี้ยงสัตว์ในฟาร์มขนาดใหญ่
18. สงครามเย็น คืออะไร
- สงครามระหว่างศาสนา
 - สงครามด้านอุดมการณ์ความคิด
 - สงครามระหว่างชาติตะวันตกและชาติตะวันออก
 - สงครามระหว่างทหารกับประชาชนที่รัก ประชาธิปไตย
19. ภาวะสงครามเย็นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เพราะเหตุใด
- สหภาพโซเวียตล่มสลาย
 - การรวมชาติของชาวเยอรมัน
 - มีฮาอิล กอร์บาชอฟหมดอำนาจในโซเวียต
 - ประธานาธิบดีบิล คลินตันได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา

27. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของความขัดแย้งระหว่างประเทศในยุคสงครามเย็น
- ก. การแย่งชิงทรัพยากร
 - ข. การแย่งชิงความเป็นใหญ่
 - ค. ความแตกต่างทางวัฒนธรรม
 - ง. ความแตกต่างในอุดมการณ์ทางการเมือง
28. สงครามเกาหลี และสงครามเวียดนามมีความสำคัญอย่างไร
- ก. เป็นสงครามต่อสู้กับจักรวรรดินิยมสมัยใหม่
 - ข. เป็นสงครามที่สหรัฐอเมริกาประสบความเสียหาย มากที่สุด
 - ค. เป็นสงครามสกัดกั้นการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์จากประเทศจีน
 - ง. เป็นสงครามตัวแทนของสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตในสงครามเย็น
29. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดสงครามเกาหลี
- ก. เกาหลีเหนือยึดมั่นในอุดมการณ์คอมมิวนิสต์ ต้องการให้เกาหลีได้มารวมเป็นชาติเดียวกัน
 - ข. คาบสมุทรเกาหลีมีความขัดแย้งทางเชื้อชาติรุนแรง
 - ค. ได้รับบทเรียนมาจากสงครามเวียดนาม
 - ง. สหรัฐอเมริกาขู่ให้เกิดสงคราม
30. เมื่อทำสนธิสัญญาเบาว์ริงแล้ว เกิดผลเสียอย่างไร
- ก. ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนมากเกินควบคุม
 - ข. ผลิตเพื่อส่งขายเท่านั้นไม่ขายในประเทศ
 - ค. การพึ่งพาสินค้าต่างประเทศ
 - ง. สนใจใช้สินค้าไทยเท่านั้น

แบบประเมินความสอดคล้อง

ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คำชี้แจง : โปรดพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้วัดตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้หรือไม่ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการพิจารณาตามความเห็นของท่าน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้น วัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้
 -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ระบุไว้ไม่ได้

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
<p>มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ</p> <p>ตัวชี้วัด ม.3/1 วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์</p> <p>1.ปัญหาสำคัญที่สุดในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยคืออะไร</p> <p>ก. หลักฐานมีน้อย</p> <p>ข. ขาดผู้สนใจศึกษาอย่างจริงจัง</p> <p>ค. ขาดผู้มีความรู้เรื่องภาษาโบราณ</p> <p>ง. ผู้บันทึกข้อมูลมักลำเอียงในการบันทึกข้อมูล</p> <p>มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ</p> <p>ตัวชี้วัด ม.3/2 ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ</p> <p>2. ลำดับขั้นตอนในข้อใดถูกต้องตามวิธีการทางประวัติศาสตร์</p> <p>ก. กำหนดหัวเรื่อง ประเมินคุณค่าของหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล รวบรวมหลักฐาน เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล</p> <p>ข. กำหนดหัวเรื่อง รวบรวมหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล ประเมินคุณค่าของหลักฐาน เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	+1	+1	
<p>ค. เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล กำหนดหัวเรื่องรวบรวมหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล ประเมินคุณค่าของหลักฐาน</p> <p>ง. กำหนดหัวเรื่อง รวบรวมหลักฐาน ประเมินคุณค่าของหลักฐาน จัดหมวดหมู่ข้อมูล เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล</p> <p>3. เพราะเหตุใด จึงต้องมีการประเมินคุณค่าหลักฐานทางประวัติศาสตร์</p> <p>ก. หลักฐานอาจมีหรือไม่มี</p> <p>ข. หลักฐานอาจจริงหรือเท็จ</p> <p>ค. หลักฐานอาจเก่าหรือใหม่</p> <p>ง. หลักฐานอาจมากหรือน้อย</p> <p>4. ขั้นตอนสุดท้ายในการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ศึกษา เหตุการณ์คือข้อใด</p> <p>ก. การคัดเลือกข้อมูลที่มีข้อเท็จจริงมากที่สุด</p> <p>ข. การตรวจสอบพิจารณาหลักฐานทั้งภายนอกและภายใน</p> <p>ค. การนำเสนอเหตุการณ์ที่ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว</p> <p>ง. การนำเสนอข้อมูลขั้นต้นและขั้นรองมาเรียงลำดับ และมีความสัมพันธ์กัน</p> <p>5. ประวัติศาสตร์มีความสำคัญต่อวิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างไร</p> <p>ก. ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์</p> <p>ข. กำหนดหัวข้อทางประวัติศาสตร์</p> <p>ค. กำหนดวิธีการทางประวัติศาสตร์</p> <p>ง. ทำให้เกิดวิธีการทางประวัติศาสตร์</p> <p>6. การกำหนดหัวเรื่องจากความสนใจมีประโยชน์อย่างไร ก. ทำให้สะดวกในการศึกษา</p> <p>ข. ทำให้ศึกษาในเรื่องที่ต่างจากคนอื่น</p> <p>ค. ทำให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้</p> <p>ง. ทำให้มีแรงกระตุ้นในการศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	+1	+1	
<p>7. วิธีการใดจะช่วยในการประเมินค่าของข้อมูล</p> <p>ก. นำข้อมูลที่ได้จากหลักฐานไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ</p> <p>ข. นำข้อมูลที่กล่าวถึงเรื่องเดียวกันจากหลักฐานต่างๆ มาเปรียบเทียบกัน</p> <p>ค. ตรวจสอบเวลาสร้างหลักฐาน เพราะหลักฐานที่สร้างขึ้นก่อนจะน่าเชื่อถือมากกว่า</p> <p>ง. ตรวจสอบการอ้างอิงจากหลักฐานชั้นรองหากหลักฐานใดถูกอ้างอิงมากแสดงว่าน่าเชื่อถือ</p> <p>มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติ จากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด ม.3/1 อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่าง ๆ ในโลกโดยสังเขป</p> <p>8. ข้อมูลประวัติศาสตร์ยุโรปในยุคกลางข้อใดไม่ถูกต้อง</p> <p>ก. สงครามครูเสด</p> <p>ข. การปกครองในระบบฟิวดัล</p> <p>ค. อาณาจักรโรมันถูกพวกเติร์กรุกราน</p> <p>ง. ศาสนาคริสต์เข้ามามีอิทธิพลในการดำเนินชีวิต</p> <p>9. อาณาเขตด้านตะวันตกของทวีปยุโรป คือข้อใด</p> <p>ก. ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ข. มหาสมุทรแอตแลนติก</p> <p>ค. มหาสมุทรอาร์กติก ง. ทะเลแดง</p> <p>10. เส้นทางใดที่นำอารยธรรมตะวันตกแพร่หลายไปยังทวีปอเมริกาเหนือ</p> <p>ก. ช่องแคบเบริง ข. มหาสมุทรแปซิฟิก</p> <p>ค. มหาสมุทรอาร์กติก ง. มหาสมุทรแอตแลนติก</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	+1	+1	
<p>17. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของออสเตรเลียเหมาะสมในการประกอบอาชีพใด</p> <p>ก. ทำอุตสาหกรรมหนัก ข. ทำอุตสาหกรรมป่าไม้</p> <p>ค. ทำเกษตรกรรมแบบผสม ง. เลี้ยงสัตว์ในฟาร์มขนาดใหญ่</p> <p>18. สงครามเย็น คืออะไร</p> <p>ก. สงครามระหว่างศาสนา</p> <p>ข. สงครามด้านอุดมการณ์ความคิด</p> <p>ค. สงครามระหว่างชาติตะวันตกและชาติตะวันออก</p> <p>ง. สงครามระหว่างทหารกับประชาชนที่รักประชาธิปไตย</p> <p>19. ภาวะสงครามเย็นภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง เพราะเหตุใด</p> <p>ก. สหภาพโซเวียตล่มสลาย ข. การรวมชาติของชาวเยอรมัน</p> <p>ค. มีฮาอิล กอร์บาชอฟหมดอำนาจในโซเวียต</p> <p>ง. ประธานาธิบดีบิล คลินตันได้รับการเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา</p> <p>20. อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกเริ่มมีความสำคัญจากเหตุการณ์ใด</p> <p>ก. สงครามครูเสด ข. กษัตริย์ที่ชาญฉลาด</p> <p>ค. การปฏิวัติในฝรั่งเศส ง. การค้นพบและการสำรวจโลก</p> <p>21. ชนเผ่าเร่ร่อนในทะเลทรายคาลาฮารี คือข้อใด</p> <p>ก. ปิกมี ข. วาดูซี</p> <p>ค. บุษแมน ง. เบอร์เบอร์</p> <p>22. การเรียกร้องเอกราชจากชาวผิวขาวในทวีปแอฟริกาในประเทศใด ที่ทำให้ชาวแอฟริกันตื่นตัวในการปกครองตนเอง</p> <p>ก. ชูดาน ข. อียิปต์</p> <p>ค. ยูกันดา ง. แอฟริกา</p>				

จุดประสงค์การเรียนรู้/ข้อคำถาม	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	+1	+1	
<p>27. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของความขัดแย้งระหว่างประเทศในยุคสงครามเย็น</p> <p>ก. การแย่งชิงทรัพยากร</p> <p>ข. การแย่งชิงความเป็นใหญ่</p> <p>ค. ความแตกต่างทางวัฒนธรรม</p> <p>ง. ความแตกต่างในอุดมการณ์ทางการเมือง</p> <p>28. สงครามเกาหลี และสงครามเวียดนามมีความสำคัญอย่างไร</p> <p>ก. เป็นสงครามต่อสู้กับจักรวรรดินิยมสมัยใหม่</p> <p>ข. เป็นสงครามที่สหรัฐอเมริกาประสบความสำเร็จเสียหายมากที่สุด</p> <p>ค. เป็นสงครามสกัดกั้นการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์จากประเทศจีน</p> <p>ง. เป็นสงครามตัวแทนของสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียตในสงครามเย็น</p> <p>29. ข้อใดเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดสงครามเกาหลี</p> <p>ก. เกาหลีเหนือยึดมั่นในอุดมการณ์ คอมมิวนิสต์ ต้องการให้เกาหลีได้มารวมเป็นชาติเดียวกัน</p> <p>ข. คาบสมุทรเกาหลีมีความขัดแย้งทางเชื้อชาติรุนแรง</p> <p>ค. ได้รับบทเรียนมาจากสงครามเวียดนาม</p> <p>ง. สหรัฐอเมริกา युงให้เกิดสงคราม</p> <p>30. เมื่อทำสนธิสัญญาเบาว์ริงแล้ว เกิดผลเสียอย่างไร</p> <p>ก. ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนมากเกินไปจนควบคุม</p> <p>ข. ผลิตเพื่อส่งขายเท่านั้นไม่ขายในประเทศ</p> <p>ค. การพึ่งพาสินค้าต่างประเทศ</p> <p>ง. สนใจใช้สินค้าไทยเท่านั้น</p>				

**ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน**

ผลการประเมินความสอดคล้อง IOC ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมิน ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 9 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

ข้อ ที่	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ความ หมาย	ข้อที่	ระดับความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	ความ หมาย
	คนที่	คนที่	คนที่				คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3				1	2	3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้	16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้	17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1.00	ใช้ได้	18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1.00	ใช้ได้	19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1.00	ใช้ได้	20	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้	21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้	22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้	23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1.00	ใช้ได้	24	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้	25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้	26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้	27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1.00	ใช้ได้	28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้	29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้	30	1	1	1	1.00	ใช้ได้

จากผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ปรากฏว่ามีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

ผลการวิเคราะห์ค่ายากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวังทองวิทยา ผู้วิจัยได้
นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ค่ายากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อที่	ค่ายากง่าย (p)	แปลผลคุณภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพ
1	1.00	ง่ายมาก-ตัดออก	0.00	ยากมาก-ตัดออก
2	0.50	ดีมาก	0.81	ดีมาก
3	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
4	0.78	ดีพอใช้	0.44	ดี
5	0.78	ดีพอใช้	0.38	พอใช้ได้
6	0.78	ดีพอใช้	0.38	พอใช้ได้
7	0.78	ดีพอใช้	0.81	ดีมาก
8	0.13	ง่ายมาก-ตัดออก	-0.25	ตัดออก
9	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.31	พอใช้ได้
10	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
11	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
12	0.61	ดีมาก	0.30	ดี
13	0.72	ดี	0.50	ดีมาก
14	0.78	ดีพอใช้	0.44	ดี
15	0.78	ดีพอใช้	0.40	ดี
16	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.25	ตัดออก
17	0.61	ดีมาก	0.30	ดี
18	0.72	ดี	0.50	ดีมาก
19	0.72	ดี	0.50	ดีมาก
20	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
21	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.10	ตัดออก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ค่ายากง่าย (p)	แปลผลคุณภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพ
22	0.38	ดีพอใช้	0.44	ดี
23	0.50	ดีมาก	0.81	ดีมาก
24	0.50	ดีมาก	0.81	ดีมาก
25	0.83	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
26	0.61	ดีมาก	0.60	ดีมาก
27	0.61	ดีมาก	0.50	ดีมาก
28	0.50	ดีมาก	0.50	ดีมาก
29	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
30	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
31	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.19	ตัดออก
32	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
33	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
34	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
35	0.50	ดีมาก	0.44	ดี
36	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.19	ตัดออก
37	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.31	พอใช้ได้
38	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.31	พอใช้ได้
39	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.25	ตัดออก
40	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
41	0.78	ดีพอใช้	0.44	พอใช้ได้
42	0.50	ดีมาก	0.44	ดี
43	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.19	ตัดออก
44	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
45	0.96	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
46	0.83	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้
47	0.59	ดีมาก	0.81	ดีมาก
48	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.19	ตัดออก

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ค่ายากง่าย (p)	แปลผลคุณภาพ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผลคุณภาพ
49	0.13	ยากมาก-ตัดออก	-0.25	ตัดออก
50	0.83	ง่ายมาก-ตัดออก	0.38	พอใช้ได้

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อความถามกับประเด็นหลักที่ต้องการวัดของ
แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ โดยผู้เชี่ยวชาญ
สรุปผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

แบบสอบถาม

เรื่อง ความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง แบบสอบถาม เรื่อง ความพึงพอใจต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ
สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
โปรดตอบแบบสอบถามตามระดับความคิดเห็นของนักเรียนตามความเป็นจริง เพื่อเป็นประโยชน์ใน
การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเด็นการสอบถาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามอย่างตั้งใจ

นางสาวธัญชนก วงษ์บ้านใหม่
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ใน ที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

เพศ ชาย หญิง

ระดับชั้น ม. 3 ม. 4

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตร

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฯ มากที่สุด
 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฯ มาก
 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฯ ปานกลาง
 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฯ น้อย
 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฯ น้อยที่สุด

ประเด็นการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาสาระ 1. สารการเรียนรู้ที่เรียนมีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้ 2. สารการเรียนรู้หาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน 3. สารการเรียนรู้เข้าใจง่าย					
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน 4. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้น 5. ครูสร้างความสนใจ จนทำให้นักเรียนอยากแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 6. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ					
ด้านสื่อการเรียนรู้ 7. สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น					

ประเด็นการสอบถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้ 8. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและครูผู้สอน 9. เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้ 10. กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์					
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ 11. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ 12. นักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์ 13. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและร่วมอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนเองได้ 14. นักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย					
รวม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อความคำถามกับประเด็นหลักที่ต้องการวัดของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อความกับประเด็นหลักที่ต้องการวัดของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อความ	ความคิดเห็น			ค่า IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่1	คนที่2	คนที่3		
ด้านเนื้อหาสาระ					
1.สาระการเรียนรู้ที่เรียนมีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.สาระการเรียนรู้เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน					
4.กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.ครูสร้างความสนใจ จนทำให้นักเรียนอยากแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านสื่อการเรียนรู้					
7.สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านบรรยากาศในการเรียนรู้					
8.นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและครูผู้สอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
11.ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12.นักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและร่วมอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนเองได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.นักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

จากผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ปรากฏว่ามีค่า IOC อยู่ที่ 1.00 แสดงว่าให้เห็นว่าแบบประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสอดคล้องและสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ

สรุปผลการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ข้อคำถาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. เนื้อหาที่เรียนมีความน่าสนใจเหมาะกับการเรียนรู้	4.89	0.32	มากที่สุด
2. เนื้อหาสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	4.50	0.51	มากที่สุด
3. เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.78	0.42	มากที่สุด
4. กิจกรรมการเรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะวิธีการทางประวัติศาสตร์มากขึ้น	4.89	0.32	มากที่สุด
5. ครูสร้างความสนใจ จนทำให้นักเรียนอยากแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.50	0.70	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ	4.50	0.51	มากที่สุด
7. สื่อการเรียนรู้มีความน่าสนใจทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้น	4.61	0.50	มากที่สุด
8. นักเรียนมีความสุข สนุกสนานในการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนและครูผู้สอน	4.61	0.50	มากที่สุด
9. เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนได้	4.44	0.51	มาก
10. กิจกรรมการสอนทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของรายวิชาประวัติศาสตร์	4.17	0.51	มาก
11. ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องราวทางประวัติศาสตร์	4.61	0.50	มากที่สุด
12. นักเรียนสามารถทำชิ้นงานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ได้อย่างสร้างสรรค์	4.72	0.46	มากที่สุด
13. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาและร่วมอนุรักษ์ท้องถิ่นของนักเรียนเองได้	4.61	0.50	มากที่สุด
14. นักเรียนเห็นคุณค่า มีความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ชาติไทย	4.89	0.32	มากที่สุด
ภาพรวม	4.62	0.10	มากที่สุด

ภาคผนวก ฉ
การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการทดสอบการเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

สำนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	หมายเหตุ
1	12	26	
2	13	27	
3	15	27	
4	14	27	
5	13	27	
6	12	26	
7	12	26	
8	15	25	
9	12	25	
10	13	27	
11	15	28	
12	14	27	
13	13	28	
14	15	28	
15	13	26	
16	14	28	
17	13	27	
18	13	28	
รวม	241	483	

Effective Index = (ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน - ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน)

(จำนวนนักเรียน x คะแนนเต็ม) - ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน

Effective Index = 483 - 241

(18 x 30) - 241

Effective Index = 242

299

แสดงว่าหลังการใช้หลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์แล้วผู้เรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 80.94

ผลการวิเคราะห์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียนหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 Pretest	13.39	18	1.092	.257
Posttest	26.83	18	.985	.232

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1 Pretest & Posttest	18	.392	.108

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig. (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 Pretest - Posttest	-13.444	1.149	.271	-14.016	-12.873	-49.642	17	.000

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหลักสูตรรายวิชาประวัติศาสตร์

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Sex	18	1	2	-	-
Class	18	1	1	-	-
Q1	18	4	5	4.89	.323
Q2	18	4	5	4.50	.514
Q3	18	4	5	4.78	.428
Q4	18	4	5	4.89	.323
Q5	18	3	5	4.50	.707
Q6	18	4	5	4.50	.514
Q7	18	4	5	4.61	.502
Q8	18	4	5	4.61	.502
Q9	18	4	5	4.44	.511
Q10	18	3	5	4.17	.514
Q11	18	4	5	4.61	.502
Q12	18	4	5	4.72	.461
Q13	18	4	5	4.61	.502
Q14	18	4	5	4.89	.323
Sum1	18	4.33	5.00	4.7222	.23570
Sum2	18	4.33	5.00	4.6296	.30008
Sum3	18	4.00	5.00	4.6111	.50163
Sum4	18	4.00	5.00	4.4074	.29273
Sum5	18	4.50	5.00	4.7361	.18134
Total	18	4.50	4.86	4.6230	.10044
Valid N (listwise)	18				

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล ธีรชนก วงษ์บ้านใหม่
วัน เดือน ปี เกิด 30 ตุลาคม 2537
สถานที่เกิด จังหวัดขอนแก่น
วุฒิการศึกษา พ.ศ. 2560 ศิลปศาสตรบัณฑิต (ประวัติศาสตร์)
มหาวิทยาลัยนเรศวร
ที่อยู่ปัจจุบัน 134/1 หมู่ 9 ตำบลบ่อทอง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ 53230

